ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

LIETUVOS STUDIJŲ BŪKLĖ

2026

RENGĖJAI:

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Analitikos skyriaus vyriausioji specialistė Barbora Daunoravičiūtė, Mokslo ir studijų ekonomikos skyriaus vyresnysis patarėjas Kęstutis Gansiniauskas, Studijų skyriaus vyriausioji specialistė Indrė Mitkevičiūtė, Studijų skyriaus vedėja Giedrė Pačėsienė, Analitikos skyriaus vedėjas Giedrius Padvilikis, Studijų skyriaus patarėja Salvinija Petrulytė, Strateginio planavimo skyriaus patarėja Evelina Raudytė-Lipeikienė, Studijų skyriaus patarėja Skirmantė Smalskytė, Studijų skyriaus patarėja Agnė Tautkutė-Šturo

TEIKĖ DUOMENIS IR INFORMACIJĄ:

Nacionalinė švietimo agentūra, Švietimo mainų paramos fondas, Valstybinis studijų fondas

Redaktorė Anželika Tekutienė
Dizainerė Dalė Dubonienė
Maketuotojas Valdas Daraškevičius

Išleido Nacionalinė švietimo agentūra, K. Kalinausko g. 7, LT-03107 Vilnius

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*

ISBN 978-609-8360-04-2

Vilnius 2026

Lietuvos aukštasis mokslas šiandien veikia sparčiai besikeičiančiame pasaulyje, kuriame žinios, inovacijos ir gebėjimas mokytis visą gyvenimą tampa svarbiausiais valstybės pažangos veiksniais. Aukštosios mokyklos ne tik rengia specialistus darbo rinkai, bet ir kuria naujas idėjas, stiprina visuomenės atsparumą įvairioms grėsmėms, prisideda prie regionų raidos ir šalies konkurencingumo tarptautinėje erdvėje.

Pristatome Lietuvos studijų būklės 2026 metų apžvalgą, kurioje pateikiami svarbiausi duomenys apie aukštojo mokslo sistemą ir jos pokyčius. Ši apžvalga leidžia objektyviai įvertinti, kaip keičiasi studijų finansavimas, aukštojo mokslo prieinamumas, studentų pasirinkimai, aukštųjų mokyklų veikla ir absolventų galimybės darbo rinkoje. Duomenimis grįsta analizė ne tik padeda įvertinti esamą situaciją, bet ir numatyti kryptis, kuriomis turime judėti toliau.

Pastarieji metai atskleidžia pozityvių tendencijų. Reikšmingai didėja valstybės investicijos į aukštąjį mokslą, daugiau studentų renkasi magistrantūros ir doktorantūros studijas. Matome stiprėjantį Lietuvos aukštojo mokslo tarp-

tautiškumą – auga užsienio studentų skaičius, plečiasi tarptautinis bendradarbiavimas, didėja Lietuvos aukštųjų mokyklų matomumas pasaulyje.

Ypač svarbu, kad vis daugiau jaunų žmonių renkasi studijas srityse, kurios yra būtinos Lietuvos ateičiai: ugdymo, informatikos, inžinerijos, sveikatos ir kitose valstybės pažangai svarbiose kryptyse. Kartu siekiame, kad aukštasis mokslas būtų prieinamas visiems talentingiems ir motyvuotiems žmonėms, nepriklausomai nuo jų socialinės padėties, gyvenamosios vietos ar individualių aplinkybių. Todėl nuosekliai stiprinamos studijų prieinamumo ir socialinės dimensijos priemonės, skatinančios visuomenę labiau įsitraukti į aukštąjį mokslą.

Kartu ši apžvalga parodo ir iššūkius, su kuriais susiduria Lietuvos aukštasis mokslas. Turime toliau gerinti studijų kokybę, mažinti studijų nutraukimo rodiklius, stiprinti ryšį tarp studijų, mokslo ir valstybės ekonominių poreikių, užtikrinti, kad būtų rengiama pakankamai specialistų srityse, kuriose jų labiausiai reikia. Tam būtina išnaudoti ne tik Lietuvos žmonių potencialą, bet ir šalies galimybes integruoti užsienio studentus bei užsienio lietuvius, kuriant paskatas jiems siekti karjeros mūsų šalyje ir prisidėti prie Lietuvos gerovės kūrimo. Ne mažiau svarbu sudaryti lygias galimybes mokiniams iš regionų siekti aukštojo mokslo, siūlant lanksčias mokymosi ir studijų formas. Tai bendras valstybės, aukštųjų mokyklų, studentų ir socialinių partnerių uždavinys.

Tikiu, kad ši apžvalga bus naudinga aukštųjų mokyklų bendruomenėms, studentams ir visiems, kuriems rūpi Lietuvos aukštojo mokslo ateitis. Tegul joje pateikiamos įžvalgos tampa tvirtu pagrindu sprendimams, kurie padės kurti dar stipresnę, atviresnę ir pažangesnę Lietuvos studijų sistemą.

Raminta Popovienė,
Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministrė

TURINYS

Santrumpos 6
Rodiklių suvestinė, pagrindiniai rodikliai 7
Įžanga 8

1. AUKŠTOJO MOKSLO TINKLAS IR FINANSAVIMAS 9

1.1. Aukštųjų mokyklų tinklo apžvalga 9
1.2. Aukštojo mokslo finansavimas 10

2. STOJANTIEJI Į AUKŠTĄSIAS MOKYKLAS 14

2.1. Lygiavertės galimybės įstoti (stojimas) 14
2.1.1. Įstojusieji į pirmosios pakopos ir vientisąsias, antrosios bei trečiosios pakopų studijas 14
2.1.2. Be pertraukos į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas Lietuvoje įstoję mokiniai 15
2.1.3. Įstojusieji į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas 17
2.1.4. Į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstoję 30 metų ir vyresni asmenys 22
2.1.5. Įstojusieji į trumposios pakopos studijas 25
2.1.6. Įstojusieji į antrosios pakopos studijas 27
2.1.7. Įstojusieji į trečiosios pakopos studijas 28
2.1.8. Įstojusieji į profesines studijas 30
2.1.9. Įstojusieji į STEM studijas 32
2.1.10. Kolegijų absolventų stojimas į antrosios pakopos universitetines studijas 33
2.1.11. Perstojantys į kitas studijas studentai 33
2.1.12. Įstoję užsieniečiai 35
2.2. Studijų prieinamumas ir jo gerinimas 36
2.2.1. Įstojusieji per antrąją konkursinę eilę 36
2.2.2. Studijuojantys asmenys, turintys negalią 39
2.2.3. Studijų parama studentams 40
2.2.4. Lietuvos Respublikos ministerijų taikomos studentų skatinimo priemonės 42

3. STUDIJUOJANTIEJI AUKŠTOSIOSE MOKYKLOSE 45

3.1. Studentų skaičius ir pagrindinės jų charakteristikos 45
3.1.1. Pirmosios pakopos ir vientisųjų, trumpųjų studijų, antrosios ir trečiosios pakopų studijų studentų skaičius 45
3.1.2. STEM studijose studijuojantys asmenys 46
3.1.3. Studijuojantys užsieniečiai 47
3.1.4. Studijuojantys asmenys, atvykę ir išvykę studijuoti pagal „Erasmus+“ mainų programą 48
3.2. Studijų baigimas ar nutraukimas 50
3.2.1. Ne vėliau nei po 12 mėn. nuo nominalaus studijų laikotarpio pabaigos studijas baigusių visų pakopų studijų studentų dalis 50
3.2.2. Pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, nutraukusių studijas per pirmuosius studijų metus, dalis 52
3.2.3. Pirmame kurse studijas nutraukusių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, turinčių socialinės dimensijos požymių, dalis 54
3.2.4. Pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, priimtų pagal antrąją konkursinę eilę, studijų nutraukimas per pirmus metus 55
3.2.5. Užsieniečių studentų, nutraukusių studijas per pirmus metus, dalis 56

4. ABSOLVENTŲ KARJEROS SĖKMINGUMAS 57

4.1. Absolventų užimtumas 57
4.1.1. Dirbančių absolventų dalis 58
4.1.2. Absolventų įsidarbinimas dirbti aukštos kvalifikacijos reikalaujančius darbus 62
4.1.3. Užsieniečių studentų ir absolventų įsidarbinimas 66
4.2. Absolventų pajamos 68

SANTRUMPOS

Absolventas – asmuo, įgijęs aukštojo mokslo kvalifikaciją

AIKOS – Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema

AM – aukštoji mokykla

BSI – bazinė socialinė išmoka

BVP – bendrasis vidaus produktas

DU – darbo užmokestis

LPK – Lietuvos profesijų klasifikatorius

m. m. – mokslo metai

OSP – Oficialiosios statistikos portalas

proc. p. arba p. p. – procentinis punktas

s. m. – studijų metai

STEM – gamtos mokslus, technologijas, inžineriją ir matematiką aprėpiantis akronimas (STEM, angl. *science, technology, engineering, mathematics*)

ŠMPF – Švietimo mainų paramos fondas

ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema

VBE – valstybinis brandos egzaminas

VSF – Valstybinis studijų fondas

RODIKLIŲ SUVESTINĖ, PAGRINDINIAI RODIKLIAI

Aukštojo mokslo finansavimas					
Rodiklis			**2020**	**2024**	**Pokytis**
Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidos aukštajam mokslui, mln. Eur			304,3	569,3	+ 87 proc.
Valdžios sektoriaus lėšos, tekusios vienam studijuojančiam asmeniui, tūkst. Eur		Kolegijos	1,7	2,9	+ 71 proc.
		Universitetai	4,3	7,7	+ 79 proc.
Įstojusieji					
Rodiklis			**2021–2022 s. m.**	**2025–2026 s. m.**	**Pokytis**
Be pertraukos į Lietuvos aukštąsias mokyklas įstojusių abiturientų (įgijusių brandos atestatą) dalis			59,4 proc.	59,1 proc.	– 0,3 p. p.
Įstojusieji pagal studijų pakopą ir aukštosios mokyklos tipą, tūkst. asmenų	Kolegijos	I pakopos studijos	10,1	9,5	– 0,6
		Trumposios pakopos studijos **	–	0,02	–
	Universitetai	I pakopos ir vientisosios studijos	13,4	15,7	+ 2,3
		II pakopos studijos	6,5	7,8	+ 1,3
		III pakopos studijos	0,49	0,65	+ 0,16
		Profesinės pedagogikos studijos	0,36	0,73	+ 0,37
		Profesinės rezidentūros studijos	0,50	0,52	+ 0,02
Įstojusieji per antrąją konkursinę eilę, asmenys *			–	330	–
Užsieniečių studentų, priimtų studijuoti pagal visą studijų programą, dalis nuo visų priimtų studentų		I pakopos ir vientisosios studijos	9,2 proc.	17,3 proc.	+ 8,1 p. p.
		II pakopos studijos	12,7 proc.	21,0 proc.	+ 8,3 p. p.
Studijuojantieji					
Rodiklis			**2021–2022 s. m.**	**2025–2026 s. m.**	**Pokytis**
Studijuojantieji pagal studijų pakopą ir aukštosios mokyklos tipą, tūkst. asmenų	Kolegijos	I pakopos studijos	31,8	28,2	– 3,6
		Trumposios pakopos studijos **	–	0,05	–
	Universitetai	I pakopos ir vientisosios studijos	50,6	56,0	+ 5,4
		II pakopos studijos	16,4	18,2	+ 1,8
		III pakopos studijos	2,7	2,9	+ 0,2
		Profesinės pedagogikos studijos	0,6	0,9	+ 0,3
		Profesinės rezidentūros studijos	1,9	1,9	0,0
Studijuojantieji STEM studijose, dalis nuo visų studentų		I pakopos ir vientisosios studijos	25,1 proc.	26,2 proc.	+ 1,1 p. p.
		II pakopos studijos	23,8 proc.	23,3 proc.	– 0,5 p. p.
Pirmosios pakopos studijose studijuojančių ir dirbančių samdomą ir (ar) savarankišką darbą užsieniečių studentų dalis		Kolegijos	11,0 proc.	53,6 proc.	+ 42,6 p. p.
		Universitetai	8,8 proc.	25,8 proc.	+ 17,0 p. p.
Absolventai					
12 mėn. po studijų baigimo dirbančių ir mokslų netęsiančių pirmosios pakopos absolventų dalis nuo turėjusių dirbti absolventų		Kolegijos	80,6 proc.	84,3 proc.	+ 3,7 p. p.
		Universitetai	81,8 proc.	85,3 proc.	+ 3,5 p. p.
12 mėn. po studijų baigimo aukštos kvalifikacijos*** darbą dirbančių ir mokslų netęsiančių pirmosios pakopos absolventų dalis nuo turėjusių dirbti absolventų		Kolegijos	52,3 proc.	60,4 proc.	+ 8,1 p. p.
		Universitetai	53,5 proc.	60,8 proc.	+ 7,3 p. p.

* Priėmimas per antrąją konkursinę eilę vykdomas nuo 2024–2025 s. m.
** Priėmimas į trumposios pakopos studijas vykdomas nuo 2022–2023 s. m.
*** Dirbančiais aukštos kvalifikacijos darbus laikomi: universitetų absolventai, dirbantys pagal profesijas, patenkančias į Lietuvos profesijų klasifikatoriaus (LPK) 0–2 pagrindines grupes, arba dirbantys savarankiškai; kolegijų absolventai – dirbantys pagal profesijas, patenkančias į Lietuvos profesijų klasifikatoriaus (LPK) 0–3 pagrindines grupes, arba dirbantys savarankiškai.

ĮŽANGA

Šiame leidinyje apibendrinama ir apžvelgiama Lietuvos studijų būklė 2026 metais, pateikiant svarbiausias pastarųjų metų tendencijas, struktūrinius pokyčius ir aktualius iššūkius. Leidinys skirtas studijų politikos formuotojams ir įgyvendintojams, aukštųjų mokyklų bendruomenei ir visiems, besidomintiems Lietuvos studijų sistemos raida.

Leidinyje, remiantis oficialiosios statistikos, administracinių registrų ir informacinių sistemų duomenimis, pateikiami naujausi Lietuvos studijų sistemos rodikliai:

- **Aukštojo mokslo institucijų tinklo ir finansavimo situacija.** Apžvelgiami aukštųjų mokyklų tinklo pokyčiai ir jų teritorinis pasiskirstymas, valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų skyrimo aukštajam mokslui dinamika, vienam studentui tenkančios išlaidos, aukštųjų mokyklų pajamų ir išlaidų struktūra.
- **Stojimo į aukštąsias mokyklas tendencijos.** Apžvelgiami įstojusiųjų skaičiai ir pasiskirstymas pagal studijų pakopas, konkursinio balo grupes, stojimo be pertraukos rodikliai, taip pat naujos studijų prieinamumą didinančios priemonės, įskaitant antrąją konkursinę eilę.
- **Studijuojančiųjų skaičius ir jų pasiskirstymas.** Analizuojami studentų skaičiaus pokyčiai pagal studijų pakopas, studijų krypčių grupes, finansavimo pobūdį, amžiaus grupes.
- **Studijų patrauklumas užsieniečiams studentams.** Vertinami studijų tarptautiškumo rodikliai, užsieniečių studentų dalies kaita skirtingose studijų pakopose, mobilumo tendencijos ir užsieniečių absolventų integracija Lietuvoje.
- **Absolventų karjeros sėkmingumas.** Nagrinėjamas baigusių studijas absolventų užimtumas, įsidarbinimas dirbti aukštos kvalifikacijos darbus, pajamų lygis, skirtumai tarp universitetų ir kolegijų absolventų.

Ypatingas dėmesys leidinyje skiriamas studijų prieinamumo ir socialinės dimensijos klausimams. Analizuojamos galimybės įstoti, studijuoti ir sėkmingai baigti studijas asmenims iš mažas pajamas gaunančių šeimų, vyresniems nei 30 metų, asmenims su negalia ir kitoms mažesnių galimybių studijuoti grupėms. Aptariamos valstybės finansinės paramos priemonės – socialinės stipendijos, tikslinės ir skatinamosios išmokos, taip pat jų taikymas ir poveikis.

Tikimės, kad šiame leidinyje susisteminta statistinė informacija bus naudinga priimant sprendimus, formuojant ir tobulinant studijų politiką, taip pat taps patikimu informacijos šaltiniu visoms suinteresuotosioms šalims.

Rengėjai

1. AUKŠTOJO MOKSLO TINKLAS IR FINANSAVIMAS

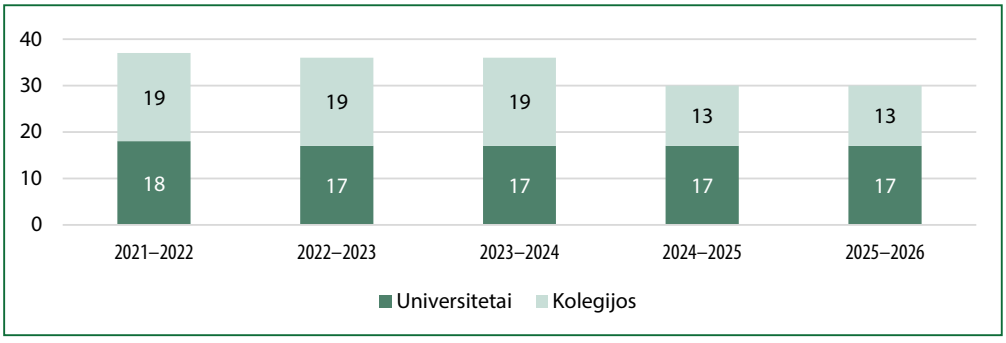
Šiame skyriuje pateikiami Lietuvos aukštųjų mokyklų (toliau – AM) tinklo apžvalga ir jo kitimas, įvykę aukštųjų mokyklų susijungimai, bendrieji aukštojo mokslo sektoriaus finansavimo duomenys.

1.1. Aukštųjų mokyklų tinklo apžvalga

Lietuvoje 2025–2026 studijų metais veiklą vykdė 30 aukštųjų mokyklų: 17 universitetų, 13 kolegijų. Taip pat 2025–2026 studijų metais Lietuvoje veikė 16 mokslinių tyrimų institutų[1].

Iš 30 veikusių aukštųjų mokyklų 18 buvo valstybinės AM (11 universitetų ir 7 kolegijos) ir 12 nevalstybinių AM (6 universitetai ir 6 kolegijos).

1 pav. Veikiančių aukštųjų mokyklų skaičius Lietuvoje, 2021–2022 s. m. – 2025–2026 s. m., pagal AM tipą

Duomenų šaltinis: OSP

Nuo 2024–2025 s. m. reikšmingai sumažėjo veiklą vykdančių kolegijų skaičius: nuo 19 iki 13. 2024 m. veiklą nutraukė Tarptautinė teisės ir verslo aukštoji mokykla, o 5 kolegijos buvo reorganizuotos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų planu:[2]

[1] Švietimo ir mokslo institucijos. AIKOS, prieiga per internetą: https://www.aikos.smm.lt/Registrai/Svietimo-ir-mokslo-institucijos/SitePages/Pagrindinis.aspx
[2] Studijų kokybės vertinimo centras, prieiga per internetą: https://skvc.lrv.lt/lt/naujienos/reoganizuotos-valstybines-kolegijos/

- Alytaus kolegija prijungta prie Kauno kolegijos;
- Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija prijungta prie Kauno technikos kolegijos, Kauno technikos kolegijos pavadinimą pakeičiant į „Lietuvos inžinerijos kolegija“;
- Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija prijungta prie Vilniaus kolegijos;
- Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla prijungta prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto;
- Marijampolės kolegija prijungta prie Mykolo Romerio universiteto.

Alytaus ir Marijampolės kolegijas prijungus prie kitų AM, Marijampolės ir Alytaus miestuose išlaikyti aukštųjų mokyklų skyriai (atitinkamai Kauno kolegijos ir Mykolo Romerio universiteto). Taigi, Lietuvoje 2025–2026 studijų metais veiklą vykdžiusios 30 aukštųjų mokyklų taip pat turėjo 20 skyrių (13 universitetų skyrių, 7 kolegijų skyriai).

1 lentelė. AM ir jų skyrių skaičiaus pasiskirstymas 2024–2025 s. m., pagal AM tipą ir apskritį

Apskritis	Kolegijos	Kolegijų skyriai	Universitetai	Universitetų skyriai
Alytaus apskritis		1		
Kauno apskritis	4	2	4	5
Klaipėdos apskritis	3	1	2	3
Marijampolės apskritis				1
Panevėžio apskritis	1			1
Šiaulių apskritis	1			1
Tauragės apskritis		1		
Telšių apskritis				1
Utenos apskritis	1			
Vilniaus apskritis	3	2	11	1
IŠ VISO	**13**	**7**	**17**	**13**

Duomenų šaltinis: AIKOS

2024–2025 s. m. kiekvienoje Lietuvos apskrityje veikė bent viena aukštoji mokykla ar jos skyrius. Daugiausia aukštųjų mokyklų ar jų skyrių veikė Vilniaus apskrityje (14 AM ir 3 skyriai).

1.2. Aukštojo mokslo finansavimas

Analizės laikotarpiu, 2017–2024 m., valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos, skirtos švietimo sektoriaus išlaidoms, kasmet didėjo ir per 7 metus išaugo daugiau nei dvigubai, t. y. 129 proc., arba vidutiniškai didėjo po 18 proc. kasmet. Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos, skirtos aukštojo mokslo studijoms (vienam iš švietimo

sektoriaus subsektorių), per tą patį laikotarpį išaugo 330 mln. Eur, t. y. 137 proc., arba vidutiniškai didėjo po 20 proc. kasmet.

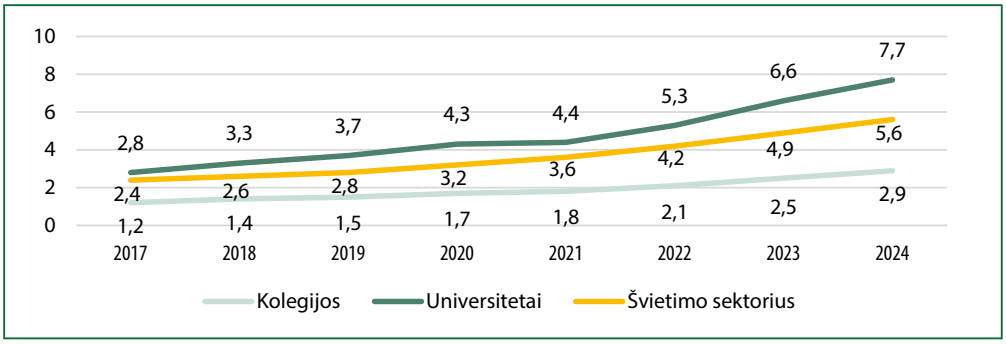
2 lentelė. Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidos švietimui, 2017–2024 m., mln. Eur ir proc.

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Švietimo sektoriaus išlaidos	mln. Eur	1 846,5	2 000,9	2 105,3	2 454,4	2 624,5	3 117,9	3 785,0	4 226,3
	proc. nuo BVP	4,4	4,4	4,3	4,9	4,7	4,7	5,3	5,4
Aukštojo mokslo studijos	mln. Eur	239,8	262,8	283,6	304,3	322,8	395,6	470,4	569,3
	proc. nuo BVP	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
	proc. nuo švietimo sektoriaus išlaidų	13,0	13,1	13,5	12,4	12,3	12,7	12,4	13,5

Duomenų šaltinis: OSP

Stabilus valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų, skirtų švietimo sektoriaus išlaidoms, didėjimas matomas ir atsižvelgiant į valstybės ekonominį augimą per analizės laikotarpį. Išlaidos švietimo sektoriui, kaip dalis nuo bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP), 2017–2024 m. padidėjo 1 proc. punktu – nuo 4,4 proc. (2017 m.) iki 5,4 proc. BVP (2024 m.), išlaidos tik aukštojo mokslo studijų subsektoriui padidėjo nuo 0,6 proc. (2017 m.) iki 0,7 proc. BVP (2024 m.). Panašiu tempu augo valdžios sektoriaus išlaidos, padalintos iš besimokiusių asmenų skaičiaus, t. y. vienam besimokančiam asmeniui tekusios valdžios sektoriaus lėšos.

2 pav. Vienam besimokančiam asmeniui tekusios valdžios sektoriaus lėšos, 2017–2024 m., pagal sektorių ir AM tipą, tūkst. Eur[3]

Valdžios sektoriaus lėšos švietimo įstaigai – valstybės ir savivaldybių biudžetų asignavimai mokymo procesui organizuoti, įstaigos ūkiui valdyti ir eksploatuoti, kitoms tiesiogiai ir netiesiogiai su švietimo procesu susijusioms reikmėms, tikslinės lėšos programoms ir projektams vykdyti, investicinės lėšos švietimo plėtotei.

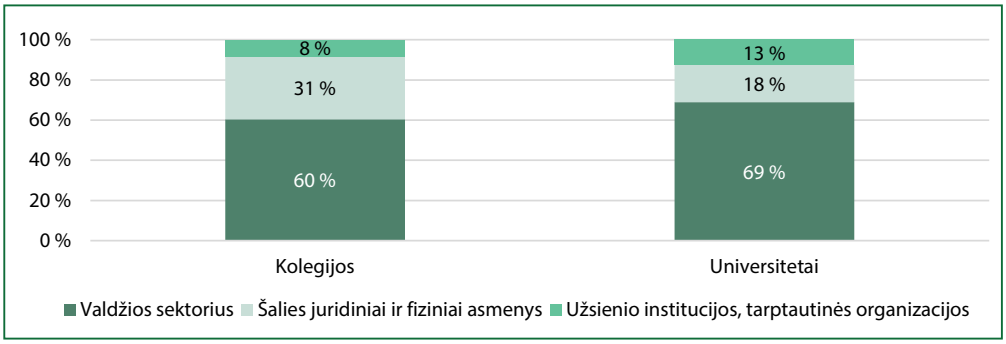
Duomenų šaltinis: OSP

[3] Skaičiavimo metodika pateikiama Valstybės duomenų agentūros Švietimo įstaigų finansų statistinio tyrimo metodikoje, prieiga per internetą: https://osp.stat.gov.lt/documents/10180/12625732/%C5%A0vietimo+%C4%AFstaig%C5%B3+finans%C5%B3+statistinio+tyrimo+metodika_2026-04.pdf/988e0ffd-e33e-4033-803d-2f0dcccd19ab

Vienam besimokančiam asmeniui tekusios valdžios sektoriaus lėšos 2017–2024 m. išaugo 133 proc., arba vidutiniškai didėjo po 19 proc. kasmet. Kolegijose besimokiusiems studentams valdžios sektoriaus lėšos 2017–2024 m. padidėjo 142 proc., arba vidutiniškai po 20 proc. kasmet, universitetuose besimokiusiems asmenimis valdžios sektoriaus lėšos 2017–2024 m. padidėjo daugiausia – 175 proc., arba vidutiniškai po 25 proc. kasmet.

Aukštųjų mokyklų lėšas ir pajamas sudarė ne tik valdžios sektoriaus lėšos, kurios sudarė didžiausią dalį surinktų pajamų, tačiau ir kiti finansavimo šaltiniai.

3 pav. AM lėšų ir pajamų pasiskirstymas 2024 m., pagal finansavimo tipą ir AM tipą, proc.

Valdžios sektoriaus lėšos švietimo įstaigai – valstybės ir savivaldybių biudžetų asignavimai mokymo procesui organizuoti, įstaigos ūkiui valdyti ir eksploatuoti, kitoms tiesiogiai ir netiesiogiai su švietimo procesu susijusioms reikmėms, tikslinės lėšos programoms ir projektams vykdyti, investicinės lėšos švietimo plėtotei.

Šalies fizinių ir juridinių asmenų lėšos švietimo įstaigai – studentų mokėjimai (studijų įmokos, mokesčiai už mokslą, mokėjimai už suteiktas socialinio aprūpinimo paslaugas ir pan.), fizinių ir juridinių asmenų parama, labdara ir mokėjimai už švietimo įstaigos suteiktas paslaugas.

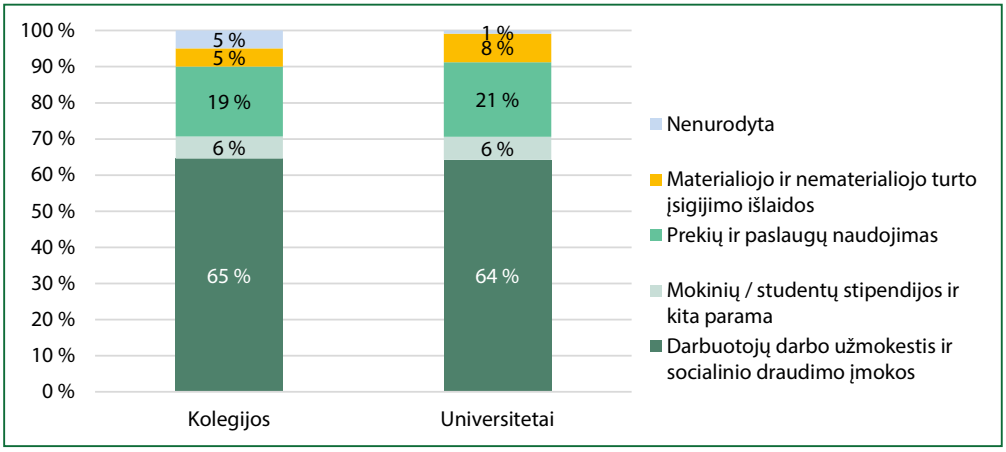
Užsienio lėšos švietimo įstaigai – užsienio institucijų, tarptautinių organizacijų, fondų, programų, užsienio rėmėjų tiesiogiai arba per valstybės institucijas teikiama parama ir mokėjimai už švietimo įstaigos suteiktas mokslo tiriamosios veiklos ar kitas paslaugas.

Duomenų šaltinis: OSP

Valdžios sektoriaus lėšos kolegijose 2024 m. sudarė 60 proc. visų jų surinktų lėšų ir pajamų; ši dalis beveik nepasikeitė nuo 2017 m., kai valdžios sektoriaus lėšos sudarė 59 proc. kolegijų surenkamų lėšų ir pajamų. Kalbant apie universitetus, valdžios sektoriaus išlaidų dalis jų surenkamose lėšose ir pajamose 2017 m. buvo 59 proc. (lygi kolegijų daliai), tačiau per 7 metus ji padidėjo 10 proc. punktų iki 69 proc. (2024 m.). Per tą patį laikotarpį universitetų pajamų ir lėšų dalis, surenkama iš šalies juridinių ir fizinių asmenų, sumažėjo 11 proc. punktų.

Skirtingai nei lėšų ir pajamų, aukštųjų mokyklų išlaidų struktūra 2024 m. buvo gana panaši.

4 pav. AM išlaidų pasiskirstymas 2024 m., pagal finansavimo tipą ir AM tipą, proc.

Duomenų šaltinis: OSP

Beveik du trečdalius aukštųjų mokyklų išlaidų 2024 m. tiek universitetuose (64 proc.), tiek kolegijose (65 proc.) sudarė išlaidos, skirtos darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms. Palyginimui, 2017 m. išlaidos darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms universitetuose ir kolegijose sudarė 63 proc. visų išlaidų.

2. STOJANTIEJI Į AUKŠTĄSIAS MOKYKLAS

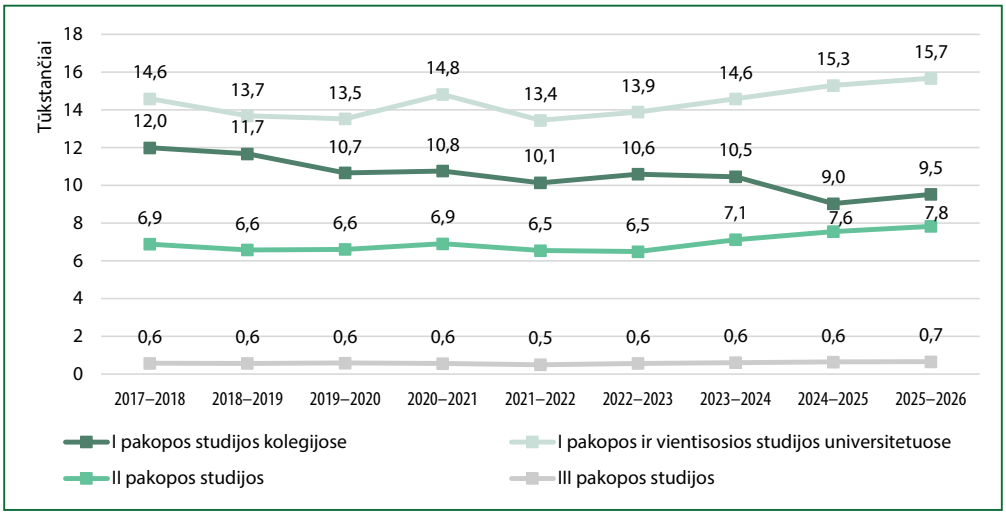
2.1. Lygiavertės galimybės įstoti (stojimas)

Šiame poskyryje apžvelgiami stojimo į aukštąsias mokyklas duomenys – be pertraukos į AM įstojusiųjų dalis, antrosios konkursinės eilės, profesinių ir trumpųjų studijų, pirmosios, antrosios ir trečiosios pakopų įstojusiųjų duomenys. Šiose kategorijose pateikiami duomenų pjūviai pagal konkursinį balą, AM tipą, finansavimo pobūdį, studijų kryptis ir kiti aktualūs pjūviai.

2.1.1. Įstojusieji į pirmosios pakopos ir vientisąsias, antrosios ir trečiosios pakopų studijas

Įstojusiųjų į universitetus skaičiai, sumažėję 2018–2019 s. m., iki 2022–2023 s. m. išliko stabilūs, tik buvo laikinai padidėję 2020–2021 s. m. (tam įtakos galėjo turėti COVID-19 pandemija ir jos metu sumažėjusios galimybės išvykti studijuoti į užsienį). Nuo 2023–2024 s. m. pastebimas įstojusių asmenų skaičiaus augimas (2025–2026 s. m., palyginti su 2022–2023 s. m., – 12,9 proc.). Verta pabrėžti, kad nors universitetuose įstojusiųjų skaičius auga, kolegijose šis skaičius mažėja. 2017–2025 m. įstojusiųjų skaičiaus tendencija buvo neigiama, ypač staigus kritimas matomas 2024–2025 s. m. (– 13,6 proc.), o 2025–2026 s. m. skaičius išlieka mažesnis nei 2023–2024 ir ankstesniais studijų metais. Įtaką 2024–2025 s. m. kritimui padarė 2024 m. įvykusi kolegijų reorganizacija, kuriai vykstant 2 kolegijos buvo prijungtos prie universitetų (Marijampolės kolegija tapo Mykolo Romerio universiteto Sūduvos akademija, o Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla tapo Vilnius TECH Lietuvos jūreivystės akademija). Įstojusiųjų į šias kolegijas skaičius buvo priskirtas atitinkamiems universitetams, taip sumažinant kolegijų statistiką.

5 pav. Įstojusiųjų į I, II ir III pakopos studijas skaičius, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., tūkst. asmenų[4]

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Įstojusių į II pakopos studijas studentų skaičius 2017–2018 s. m. – 2022–2023 s. m. išliko stabilus, tačiau nuo 2023–2024 s. m. pastebimas spartesnis didėjimas – įstojusių 2025–2026 s. m. buvo 20,8 proc. daugiau nei 2022–2023 s. m. Įstojusiųjų į III pakopos studijas skaičius 2017–2022 m. išliko stabilus (atmetus vienų metų sumažėjimą 2021–2022 s. m.). Vėlesnių metų pokyčiai, nors ir nedideli, vertinant absoliučiais skaičiais, santykinai yra pastebimi – įstojusiųjų nuo 2022 m. iki 2025 m. skaičius išaugo 16,5 proc. Tiek įstojusiųjų į II, tiek į III pakopos studijas skaičiaus augimas sietinas su nuo 2023 m. padidintu valstybės finansuojamų studijų vietų skaičiumi. Bendras įstojusiųjų į I, II ir III pakopų studijas skaičius 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. reikšmingai nepakito: nors laikotarpio viduryje (ypač 2019–2020 s. m., 2021–2022 s. m. ir 2022–2023 s. m.) pastebimi mažesni įstojusiųjų skaičiai, tiek 2017 m., tiek 2025 m. įstojo apie 34 tūkst. asmenų.

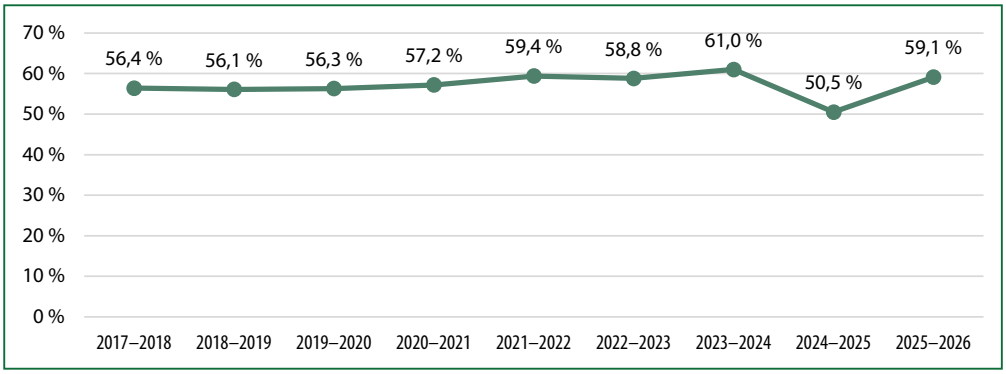
2.1.2. Be pertraukos į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas Lietuvoje įstoję mokiniai

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. mokinių, gavusių brandos atestatą ir be pertraukos įstojusių į aukštąsias mokyklas, dalis išlieka santykinai stabili. 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m. ši dalis pamažu didėjo (nuo 56,4 proc. iki 61 proc.), tačiau vėlesniais metais matomi didesni svyravimai. 2024–2025 s. m. matomas ryškus sumažėjimas (beveik 11 proc. punktų, palyginti su 2023–2024 s. m.) – tam įtakos turėjo suvie-

[4] Pastaba: įstojusiųjų skaičius pateikiamas pagal studijų pakopas, skaičiuojant asmenis kiekvienoje pakopoje atskirai. Tais atvejais, kai tas pats asmuo tais pačiais metais įstoja į kelias pakopas, jis įtraukiamas į kiekvienos atitinkamos pakopos skaičių.

nodinti stojimo į valstybės finansuojamas ir valstybės nefinansuojamas studijų vietas reikalavimai. 2024–2025 s. m. į valstybės nefinansuojamas vietas galėjo pretenduoti tik tie asmenys, kurie atitinka valstybės finansuojamų vietų kriterijus[5]. 2025–2026 s. m. matomas reikšmingas padidėjimas (8,6 proc. punkto, palyginti su 2024–2025 s. m.).

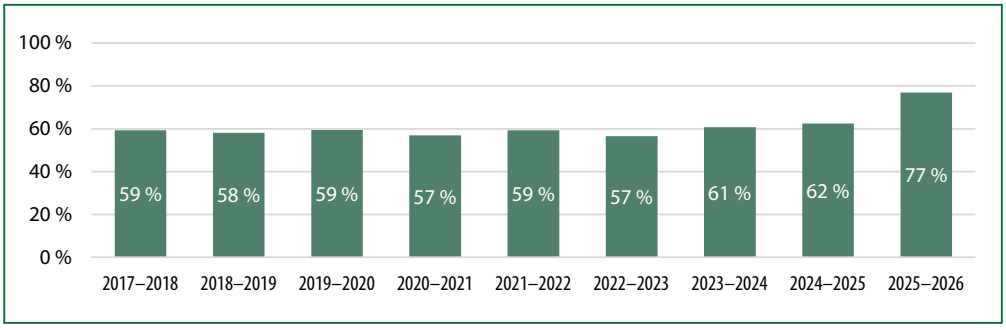
6 pav. Be pertraukos įstojusiųjų į Lietuvos AM dalis tarp įgijusiųjų brandos atestatą, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Į AM gali stoti tie abiturientai, kurie yra išlaikę tam tikrą skaičių valstybinių brandos egzaminų. Stojant į valstybės finansuojamas studijų vietas, reikia būti išlaikius bent tris valstybinius brandos egzaminus. Į nefinansuojamas – iki 2024–2025 s. m. – bent vieną valstybinį brandos egzaminą, 2024–2025 s. m. ir vėliau – tris valstybinius brandos egzaminus. Tris arba daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis 2017–2018 s. m. – 2022–2023 s. m. išliko stabili – apie 58 proc. visų abiturientų. Padidėjimas pastebimas 2023–2024 ir 2024–2025 s. m. – atitinkamai iki 61 proc. ir 62 proc.

7 pav. Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalys pagal stojimo metus, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

[5] 2024 m. bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštąsias mokyklas apžvalga, prieiga per internetą: https://lamabpo.lt/wp-content/uploads/2024/09/2024-m.-bendrojo-priemimo-rezultatu-apzvalga-1.pdf

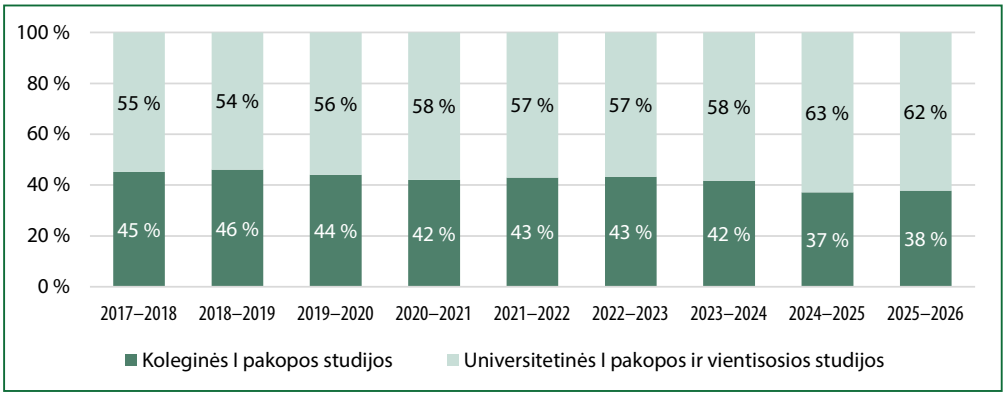
Gerokai išsiskiria 2025–2026 s. m.: bent tris valstybinius brandos egzaminus išlaikė 77 proc. abiturientų, stojusių į studijas tais studijų metais (apie trečdaliu daugiau nei 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m. vidurkis). Stojusiesiems į 2025–2026 s. m. studijas taip pat įvyko ir du reikšmingi egzaminų politikos pokyčiai – nebelikus mokyklinių brandos egzaminų, visi brandos egzaminai tapo valstybiniais.

Taip pat pasikeitė egzaminų struktūra: pirmąją egzamino dalį buvo galima laikyti vienuoliktoje klasėje, o antrąją – dvyliktoje. Dėl naujos egzaminų struktūros mokiniai taip pat turėjo galimybę perlaikyti prastai išlaikytus egzaminus.[6]

2.1.3. Įstojusieji į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. įstojusiųjų į universitetus dalis nuo visų stojančiųjų augo, į kolegijas – mažėjo. 2017 m. tik šiek tiek daugiau nei pusė visų įstojusiųjų į I pakopos ir vientisąsias studijas įstojo į universitetus (55 proc.), o 2025 m. 62 proc. įstojusiųjų įstojo į universitetus ir 38 proc. – į kolegijas. Ypač reikšmingas pokytis matomas nuo 2024–2025 s. m. – įstojusiųjų į kolegijas sumažėjo (ir, atitinkamai, įstojusiųjų į universitetus padaugėjo) 5 proc. punktais per metus.

8 pav. Įstojusieji į I pakopos ir vientisąsias studijas pagal AM tipą, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

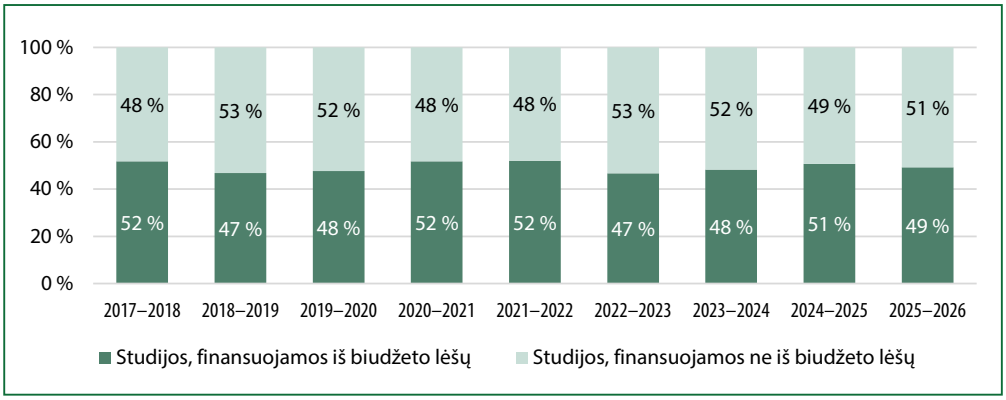

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpiu įstojusiųjų į I pakopos ir vientisąsias studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį išliko santykinai stabilus. Per visą analizuojamą laikotarpį įstojusiųjų į iš biudžeto lėšų finansuojamas vietas dalis svyravo tarp 47 proc. ir 52 proc., o į finansuojamas ne iš valstybės biudžeto lėšų vietas – tarp 48 proc. ir 53 proc. Aiškios didėjimo ar mažėjimo tendencijos nematyti.

[6] Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, prieiga per internetą: https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e18db64050a911ee81b8b446907f594f/asr?utm

9 pav. Įstojusiųjų į I pakopos ir vientisąsias studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpiu Lietuvos studijų sistemoje ryškėja nuoseklus studentų pasirinkimų persiskirstymas tarp studijų krypčių. Pastebimas augantis susidomėjimas informatikos, inžinerijos, technologijų, matematikos ir fizinių mokslų studijomis, taip pat ryškus studentų skaičiaus didėjimas ugdymo, sporto ir visuomenės saugumo krypčių grupėse. Tačiau socialinių, humanitarinių, gyvybės, veterinarijos ir žemės ūkio mokslų, teisės ir verslo, viešosios vadybos studijų krypčių grupėse pastebimas ilgalaikis mažėjimas.

2020–2025 m. laikotarpiu pastebimas didėjantis įstojusiųjų skaičius informatikos (14 proc. padidėjimas 2020–2025 m.), inžinerijos (20 proc. padidėjimas), sporto (43 proc. padidėjimas), ugdymo mokslų (34 proc. padidėjimas) ir visuomenės saugumo (268 proc. padidėjimas) krypčių grupėse. Mažėjimas matomas gyvybės (16 proc. sumažėjimas), humanitarinių (40 proc. sumažėjimas), socialinių (11 proc. sumažėjimas), veterinarijos (10 proc. sumažėjimas) ir žemės ūkio mokslų (22 proc. sumažėjimas), teisės (19 proc. sumažėjimas), taip pat verslo ir viešosios vadybos (11 proc. sumažėjimas) krypčių grupėse.

3 lentelė. Įstojusieji į I pakopos ir vientisąsias studijas pagal studijų krypčių grupę ir studijų metus, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

Studijų krypčių grupė	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026	Bendras pokytis, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m.
Fiziniai mokslai	315	274	306	285	292	303	– 12
Gyvybės mokslai	399	391	363	346	333	334	– 65
Humanitariniai mokslai	1 384	1 129	1 173	1 162	863	828	– 556
Informatikos mokslai	2 282	2 188	2 802	2 898	2 567	2 597	315

Studijų krypčių grupė	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026	Bendras pokytis, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m.
Inžinerijos mokslai	2 633	2 705	2 622	2 708	2 852	3 169	536
Matematikos mokslai	248	191	233	238	248	265	17
Menai	1 319	1 250	1 352	1 318	1 305	1 348	29
Socialiniai mokslai	4 086	3 471	3 778	3 661	3 496	3 623	– 463
Sportas	216	183	212	265	269	308	92
Sveikatos mokslai	3 912	3 701	3 779	3 690	3 723	4 061	149
Technologijų mokslai	363	402	367	433	422	385	22
Teisė	1 365	1 265	1 260	1 233	1 069	1 110	– 255
Ugdymo mokslai	1 056	1 089	1 173	1 493	1 429	1 411	355
Verslo ir viešoji vadyba	5 418	4 805	4 593	4 820	4 909	4 847	– 571
Veterinarijos mokslai	239	237	224	211	218	215	– 24
Visuomenės saugumas	41	22	35	31	103	151	110
Žemės ūkio mokslai	319	289	241	258	242	248	– 71

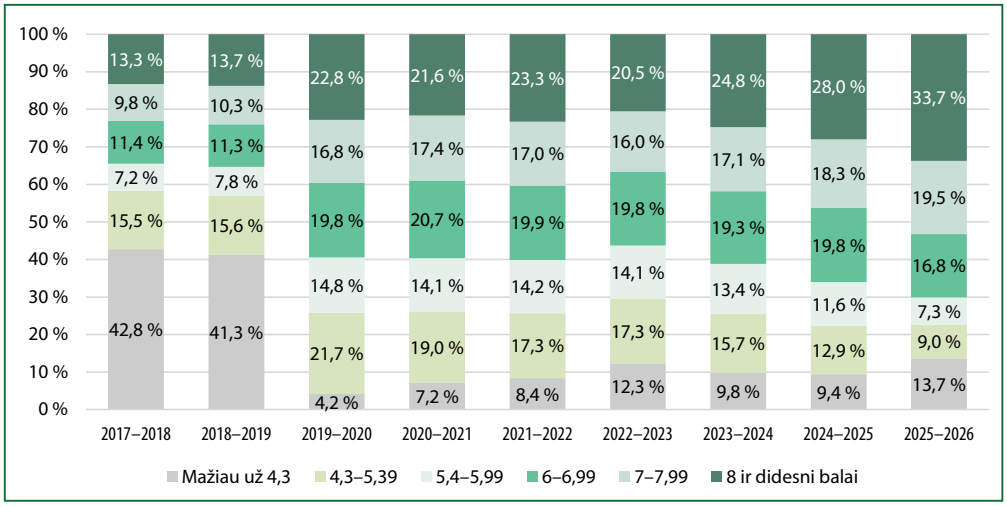
Duomenų šaltinis: ŠVIS

Įstojusiųjų skaičiai fizinių, matematikos, sveikatos, technologijų mokslų ir menų krypčių grupėse išlieka santykinai nepakitę, nors technologijų krypčių grupės rodiklis per šį laikotarpį ir svyravo.

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpio duomenys leidžia įvertinti, kaip beveik per dešimtmetį kito stojančiųjų konkursinio balo struktūra Lietuvoje. 2017 ir 2018 m. stojančiųjų pasiskirstymas pagal konkursinį balą buvo gana platus – reikšmingą dalį sudarė įstojusieji su žemesniais akademiniais rezultatais, o aukščiausių konkursinių balų grupės svoris buvo santykinai mažesnis nei vėlesniais metais. Nuo 2019 m. fiksuojamas ryškesnis stojančiųjų struktūros lūžis, susijęs su minimalių konkursinių balų, stojant į valstybės finansuojamas studijų vietas, įvedimu. Universitetuose nustatytas 5,4, o kolegijose – 4,3 minimalus konkursinis balas pakeitė priėmimo ribas ir tiesiogiai paveikė stojančiųjų sudėtį[7]. Po šio sprendimo sumažėjo stojančiųjų su žemiausiais konkursiniais balais ir santykinai išaugo stojančiųjų su aukščiausiais konkursiniais balais dalis.

[7] 2019 m. vasario 6 d. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas „Dėl mažiausio stojamojo konkursinio balo stojantiesiems į pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojantiems į studijų stipendijas 2019 metais nustatymo“, prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e07475502a1111e9b66f85227a03f7a3?utm

10 pav. Įstojusieji į I pakopos ir vientisąsias studijas pagal konkursinio balo kategoriją, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc. *

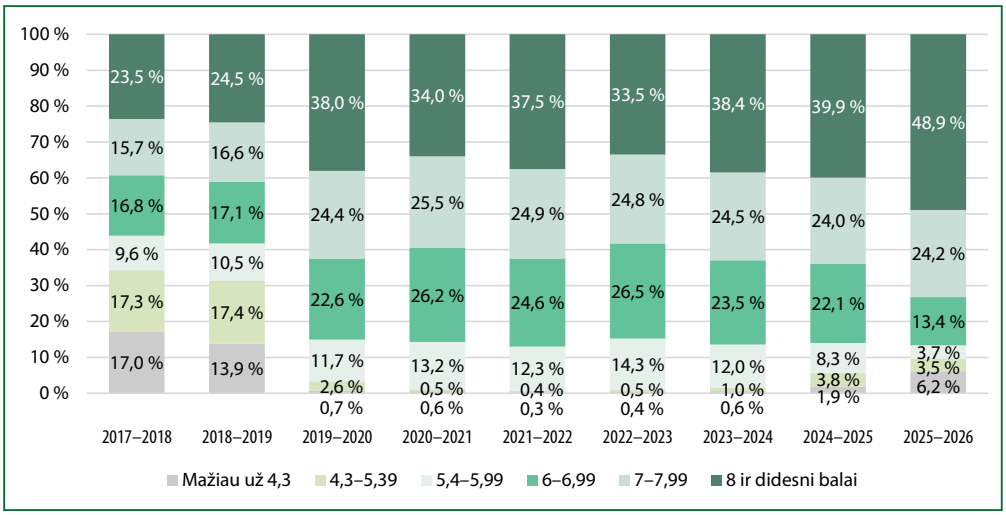

* Procentai skaičiuojami nuo įstojusiųjų, kurie turėjo apskaičiuotą konkursinį balą.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2017–2018 ir 2018–2019 s. m. įstojusiųjų į universitetus pasiskirstymas pagal konkursinį balą buvo gana tolygus. Apie trečdalį sudarė asmenys su balais, žemesniais nei 5,4, o aukščiausių rezultatų (8 ir daugiau balų) grupė sudarė apie ketvirtadalį visų įstojusiųjų. 2019 m. įvedus minimalų 5,4 konkursinį balą, stojant į valstybės finansuojamas vietas, fiksuojamas ryškus struktūrinis lūžis: įstojusiųjų su mažesniu nei minimaliu konkursiniu balu dalis sumažėjo iki statistiškai nereikšmingos (0,7 proc.), apie pusę stojančiųjų 2019–2020 s. m. – 2024–2025 s. m. sudarė asmenys su 5,4–7,99 konkursiniais balais. Žemų balų grupės išlieka nedidelės, o aukštų balų (8 ir daugiau) stojančiųjų dalis nuosekliai auga. 2025–2026 s. m. pastebimas reikšmingas (9 proc. punktų) šuolis šioje kategorijoje, po kurio aukštus balus turintys asmenys sudaro beveik pusę (49 proc.) visų stojančiųjų į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas universitetuose. Šių studijų metų pokyčiams įtakos turėjo prie valstybinių brandos egzaminų (išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros) rezultatų pridėti 10 balų, dėl kurių atitinkamai padidėjo ir konkursiniai balai.

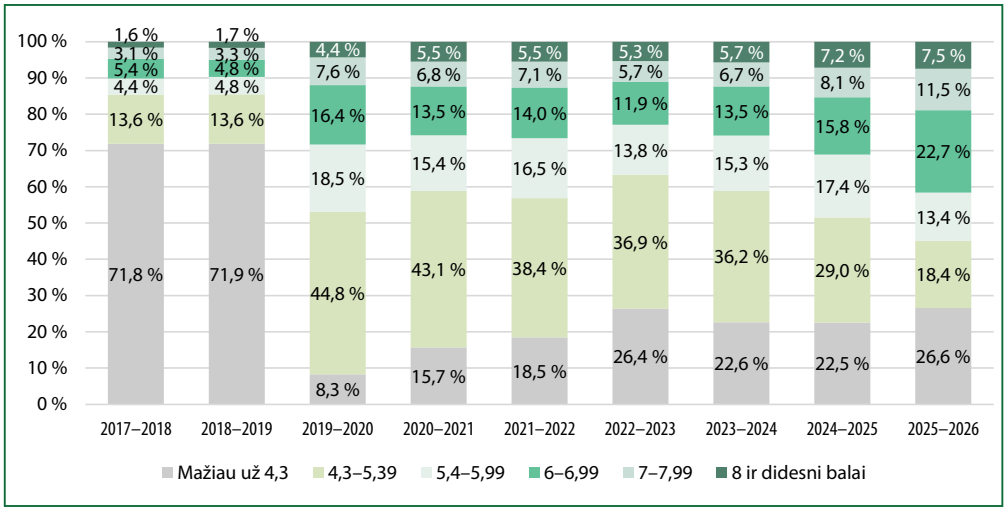
11 pav. Įstojusieji į I pakopos ir vientisąsias studijas universitetuose pagal konkursinio balo kategoriją, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2017–2018 s. m. ir 2018–2019 s. m. įstojusiųjų į kolegijas pasiskirstymas pagal konkursinį balą buvo sukoncentruotas turinčiųjų mažesnį nei 4,3 konkursinį balą kategorijoje (daugiau nei du trečdaliai įstojusiųjų minimais metais). 2019 m. įvedus minimalų 4,3 konkursinį balą, stojant į valstybės finansuojamas vietas, turinčiųjų žemesnį nei šis balą dalis sumažėjo iki 8,3 proc. Nors vėlesniais metais ši dalis padidėjo (iki 26,6 proc. 2025–2026 s. m.), ji išliko kelis kartus mažesnė nei prieš 2019 m. pakeitimus. Pažymėtina, kad kaip ir universitetų atveju, 2025–2026 s. m. balams reikšmingos įtakos turėjo prie egzaminų (išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros) rezultatų pridėti 10 balų. Daugiausia įstojusiųjų 2019–2020 s. m. – 2024–2025 s. m. buvo su 4,3–5,39 konkursiniais balais, o 2025–2026 s. m. šios grupės dalis sumažėjo iki 18,4 proc., 6–6,99 balų grupės dalis išaugo iki 22,7 proc. 2025–2026 s. m. 6 balus ir daugiau turinčiųjų dalis siekė 41,7 proc. (2024–2025 s. m. – 31,1 proc.).

12 pav. Įstojusieji į I pakopos studijas kolegijose pagal konkursinio balo kategoriją, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

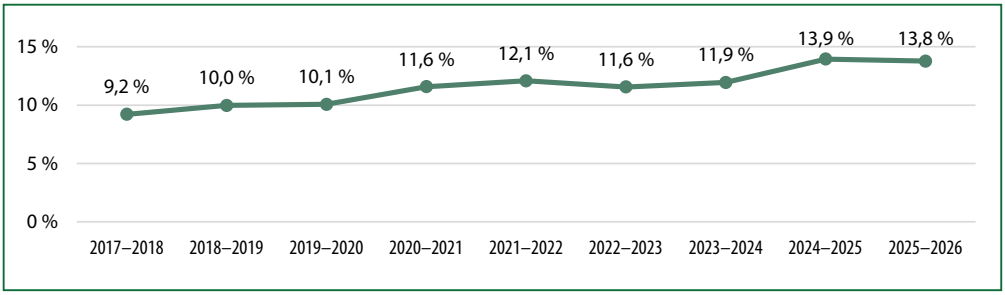

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.4. Į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstoję 30 metų ir vyresni asmenys

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpiu pastebimas nuoseklus 30 metų ir vyresnių įstojusiųjų į I pakopos ir vientisąsias studijas skaičiaus augimas. Ši vyresnio amžiaus asmenų dalis, palyginti su bendru įstojusiųjų skaičiumi, nagrinėjamu laikotarpiu padidėjo nuo 9,2 proc. iki 13,8 proc., t. y. paaugo 4,6 proc. punkto. Nors 2022–2023 s. m. buvo užfiksuotas nedidelis rodiklio sumažėjimas iki 11,6 proc., vėlesniais metais augimas grįžo ir aukščiausią tašką pasiekė 2024–2025 s. m., kai sudarė 13,9 proc.

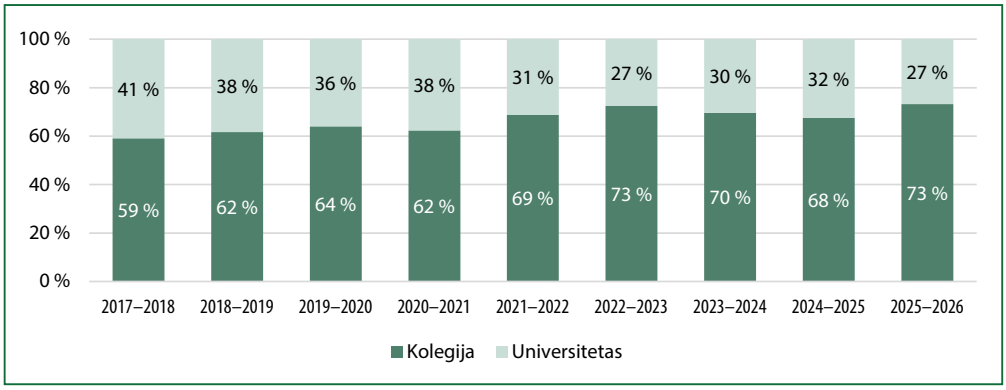
13 pav. Į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstojusių 30 m. ir vyresnių asmenų dalis nuo visų įstojusiųjų, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstojusių 30 metų ir vyresnių asmenų pasiskirstymas pagal institucijos tipą rodo priešingą tendenciją, nei visų amžiaus grupių įstojusiųjų į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas. Bendroje įstojusiųjų statistikoje didžiąją dalį sudaro universitetus besirenkantys asmenys, ir ši dalis auga (nuo 55 proc. 2017–2018 s. m. iki 62 proc. 2025–2026 s. m.), tačiau 30 metų ir vyresni asmenys kur kas dažniau renkasi kolegines studijas. Vyresnio amžiaus asmenų grupėje įstojusiųjų į kolegijas dalis per nagrinėjamą laikotarpį padidėjo nuo 59 proc. iki 73 proc., t. y. iš viso paaugo 14 proc. punktų, o besirenkančiųjų universitetus dalis šioje amžiaus kategorijoje atitinkamai susitraukė nuo 41 proc. 2017–2018 s. m. iki 27 proc. 2025–2026 s. m. Lyginant 2025–2026 s. m. duomenis, matyti ryškus atotrūkis: pagal bendrą statistiką matyti, kad kolegines studijas pasirinko tik 38 proc. visų įstojusiųjų, o 30 metų ir vyresnių asmenų grupėje šis rodiklis yra beveik dvigubai didesnis ir siekia 73 proc.

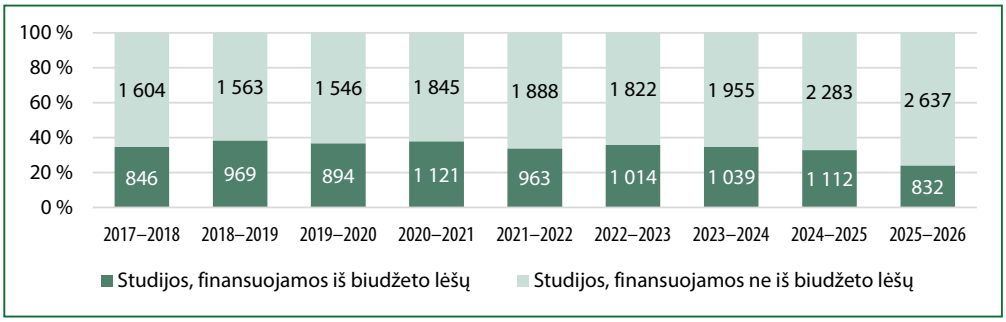
14 pav. Į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstojusių 30 m. ir vyresnių asmenų pasiskirstymas pagal institucijos tipą, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Vyresnių nei 30 metų asmenų pasiskirstymas pagal biudžeto finansavimą studijoms per analizuojamą laikotarpį (2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m.) pakito, santykinai išaugus ne iš biudžeto lėšų finansuojamų studijų daliai. 2017–2018 s. m. – 2020–2021 s. m. šis pasiskirstymas buvo santykinai stabilus – iš biudžeto lėšų finansuojamų studijų dalis svyravo tarp 35–38 proc. Vėlesniais studijų metais iki 2024–2025 s. m. buvo pastebimas sumažėjimas iki 33 proc., o 2025–2026 s. m. iš biudžeto lėšų finansuojamų studijų dalis tarp vyresnių nei 30 metų asmenų gerokai nukrito (iki 24 proc.). Taigi, per visą analizuojamą laikotarpį iš biudžeto lėšų finansuojamų studijų dalis sumažėjo 11 proc. punktų.

15 pav. Į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstojusių 30 m. ir vyresnių asmenų pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc. ir asmenimis

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m. į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstojusių 30 metų ir vyresnių asmenų grupėje ryškiausias augimas matomas sveikatos mokslų (77 proc.), socialinių mokslų (44 proc.) ir ugdymo mokslų (33 proc.) krypčių grupėse. Didžiausias šios amžiaus grupės įstojusiųjų skaičiaus nuosmukis fiksuojamas žemės ūkio mokslų (– 53 proc.), humanitarinių mokslų (– 47 proc.) ir menų (– 46 proc.) krypčių grupėse. 2025–2026 s. m. tarp 30 metų ir vyresnių įstojusiųjų populiariausios studijų krypčių grupės išlieka sveikatos mokslai, socialiniai mokslai, ugdymo mokslai, verslas ir viešoji vadyba.

4 lentelė. Į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas įstojusių 30 m. ir vyresnių asmenų pasiskirstymas pagal studijų krypčių grupes, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

Studijų krypčių grupė	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026	Bendras pokytis, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m.
Fiziniai mokslai	4	5	2	1	4	3	– 1
Gyvybės mokslai	3	1	2	3	2	2	– 1
Humanitariniai mokslai	76	63	48	62	42	40	– 36
Informatikos mokslai	117	129	143	171	157	140	23
Inžinerijos mokslai	396	384	390	338	370	361	– 35
Matematikos mokslai	1	3	2	3	4	3	2
Menai	76	55	58	45	48	41	– 35
Socialiniai mokslai	497	473	550	466	634	714	217
Sportas	34	29	21	35	31	36	2
Sveikatos mokslai	497	534	552	568	784	878	381
Technologijų mokslai	34	47	38	47	50	31	– 3
Teisė	190	171	169	180	144	164	– 26
Ugdymo mokslai	385	340	380	548	575	511	126

Studijų krypčių grupė	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026	Bendras pokytis, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m.
Verslo ir viešoji vadyba	585	573	427	484	493	507	– 78
Veterinarijos mokslai	10	5	7	2	9	6	– 4
Žemės ūkio mokslai	64	39	51	44	36	30	– 34
Visuomenės saugumas	0	0	0	0	12	7	7

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.5. Įstojusieji į trumposios pakopos studijas

Trumposios pakopos studijos (5 kvalifikacijos lygis) Lietuvoje buvo įteisintos tik 2022 m.[8], tad šiuo metu turimi duomenys apima ketverių metų laikotarpį (įstojusieji 2022–2025 m.). Pagal galiojančią teisinę bazę, šias studijų programas gali vykdyti tik kolegijos, įgyvendinančios atitinkamų studijų krypčių koleginių studijų programas. Per 2022–2025 metus į trumpąsias studijas įstojo 119 asmenų, 78 iš jų – į informatikos inžinerijos kryptį, 20 – į elektronikos inžineriją. Į kitas kryptis – mechanikos inžineriją (8), programų sistemas (8), elektros inžineriją (1), turizmą ir poilsį (5) – įstojo gerokai mažiau asmenų.

5 lentelė. Įstojusieji į trumpąsias studijas pagal studijų kryptis, 2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

Studijų kryptis	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026
Informatikos inžinerija	13	22	32	11
Mechanikos inžinerija	0	8	0	0
Programų sistemos	0	5	2	1
Elektronikos inžinerija	0	0	16	4
Elektros inžinerija	0	0	0	1
Turizmas ir poilsis	0	0	0	5
Iš viso	**13**	**35**	**50**	**21**

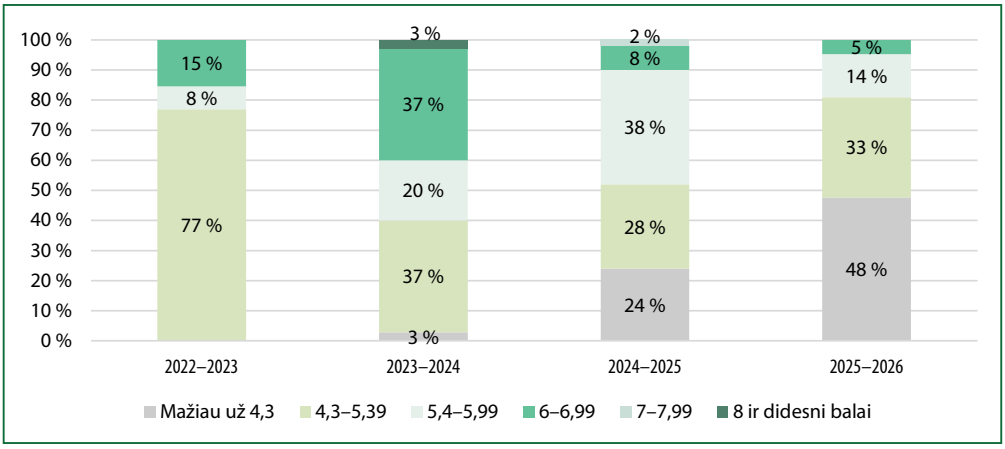
Duomenų šaltinis: ŠVIS

Nagrinėjant 2022–2025 m. įstojusiųjų į trumpąsias studijas pasiskirstymą pagal konkursinius balus, matomi reikšmingi pokyčiai – pirmaisiais metais daugumą (77 proc.) įstojusiųjų sudarė asmenys su 4,3–5,39 konkursiniais balais (trumposios studijos vykdomos kolegijose, tad joms taikoma 4,3 minimalaus balo kartelė, norint įstoti į valstybės finansuojamą vietą). 2023 m. ir 2024 m. šios kategorijos dalis gerokai sumažėjo, padidėjus 5,4–6,99 balo kategorijos daliai. Visgi, 2025 m. žemų balų (mažiau nei 5,4) kategorija vėl sudarė daugumą įstojusiųjų – 81 proc. Svarbu

[8] 2022 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. Xi-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72[1], 73, 75[3], 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64[1] straipsniu įstatymas, prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/60718c50037311edb32c9f9d8ba206f8/BQEeypqsVR

pabrėžti, kad dėl mažo įstojusiųjų skaičiaus įstojusių į trumpąsias studijas asmenų statistika yra jautri svyravimams (vos keli studentai gali reikšmingai pakeisti santykinius rodiklius).

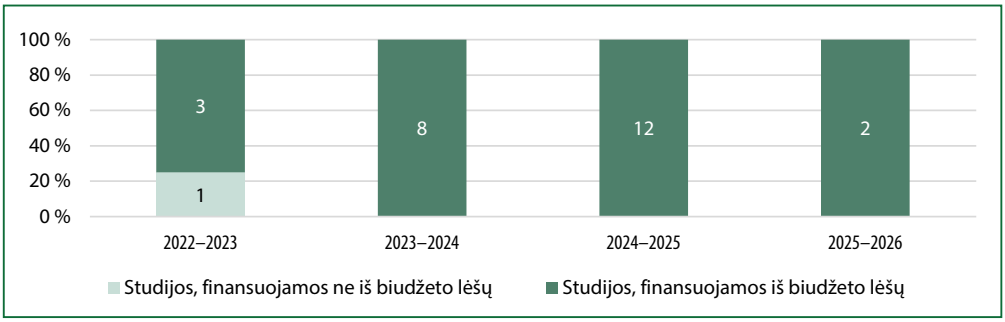
16 pav. Įstojusieji į trumpąsias studijas pagal konkursinio balo kategoriją, 2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

30 metų ir vyresni asmenys, įstoję į trumposios pakopos studijas, beveik visais atvejais įstojo į iš biudžeto lėšų finansuojamas studijų vietas. 2022–2023 s. m. 3 iš 4 šio amžiaus įstojusiųjų įstojo į iš biudžeto lėšų finansuojamas studijas, o 2023–2024 s. m. – 2025–2026 s. m. – visi 30 metų ir vyresni asmenys įstojo į iš biudžeto lėšų finansuojamas studijas.

17 pav. Į trumposios pakopos studijas įstojusių 30 m. ir vyresnių asmenų skaičius pagal finansavimo pobūdį, 2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Vertinant pagal studijų kryptis, daugiausia (14 iš 26) 30 metų ir vyresnių asmenų, įstojusių į trumposios pakopos studijas, rinkosi informatikos inžinerijos studijų kryptį. Ši studijų kryptis taip pat yra vienintelė, į kurią kiekvienais studijų metais įstojo

bent vienas 30 metų ar vyresnis asmuo. Tarp kitų studijų krypčių 2023–2024 s. m. į mechanikos inžineriją įstojo penki 30 metų ar vyresni asmenys, 2024–2025 s. m. 7 tokie asmenys pasirinko elektronikos inžineriją.

6 lentelė. Į trumposios pakopos studijas įstojusių 30 m. ir vyresnių asmenų skaičius pagal studijų kryptis, 2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

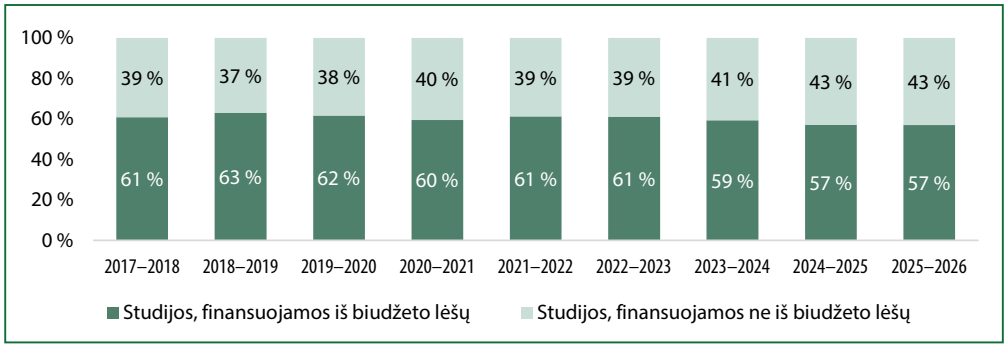
Studijų kryptis	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026
Informatikos inžinerija	4	3	5	2
Mechanikos inžinerija	0	5	0	0
Elektronikos inžinerija	0	0	7	0

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.6. Įstojusieji į antrosios pakopos studijas

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpiu įstojusiųjų į II pakopos studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį išliko panašus. 2017–2018 s. m. – 2022–2023 s. m. finansuojamų iš biudžeto lėšų studijų dalis svyravo tarp 60–63 proc., o vėlesniais studijų metais ši dalis kiek sumažėjo (59 proc. 2023–2024 s. m., 57 proc. 2024–2025 ir 2025–2026 s. m.). 2023–2024 s. m. buvo padidintas II pakopos finansavimas iš biudžeto, tačiau iš biudžeto finansuojamų studijų dalis mažėjo. To priežastis – padidinus finansavimą, universitetai didino nuolatinių II pakopos vietų, finansuojamų iš biudžeto lėšų, skaičių ir mažino ištęstinių II pakopos studijų vietų, finansuojamų iš biudžeto lėšų, skaičių, todėl sumažėjo bendras II pakopos studijų vietų, finansuojamų iš biudžeto lėšų, skaičius. Šie sumažėjimai, nors ir pastebimi, nepakeičia tendencijos – per visą analizuojamą laikotarpį apie tris penktadalius įstojusiųjų į II pakopos studijas sudarė įstojusieji į biudžeto lėšomis finansuojamas vietas.

18 pav. Įstojusiųjų į II pakopos studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpiu pastebimas didėjantis įstojusiųjų skaičius humanitarinių (11 proc. padidėjimas 2020–2025 m.), informatikos (68 proc. padidėjimas), socialinių (14 proc. padidėjimas) ir sveikatos (16 proc. padidėjimas) mokslų krypčių grupėse, taip pat menų (24 proc. padidėjimas) ir verslo ir viešosios vadybos (24 proc. padidėjimas) krypčių grupėse.

Mažėjimas pastebimas fizinių (19 proc. sumažėjimas), technologijų (15 proc. sumažėjimas) ir žemės ūkio (14 proc. sumažėjimas) mokslų srityse.

7 lentelė. Įstojusieji į II pakopos studijas pagal krypčių grupes, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

Studijų krypčių grupė	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026	Bendras pokytis, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m.
Fiziniai mokslai	168	112	119	125	131	136	– 32
Gyvybės mokslai	180	168	179	154	176	173	– 7
Humanitariniai mokslai	396	394	379	358	396	438	42
Informatikos mokslai	318	300	480	370	512	533	215
Inžinerijos mokslai	853	788	693	799	783	826	– 27
Matematikos mokslai	129	133	118	119	130	122	– 7
Menai	307	295	291	303	325	381	74
Socialiniai mokslai	1 272	1 125	1 127	1 165	1 308	1 445	173
Sportas	27	36	27	44	24	29	2
Sveikatos mokslai	537	496	448	505	577	622	85
Technologijų mokslai	171	152	137	153	153	146	– 25
Teisė	333	372	406	342	371	329	– 4
Ugdymo mokslai	280	255	271	392	437	283	3
Verslo ir viešoji vadyba	1 825	1 820	1 723	2 179	2 135	2 254	429
Visuomenės saugumas	12	11	9	10	4	34	22
Žemės ūkio mokslai	104	90	83	108	97	89	– 15

Šaltinis: ŠVIS

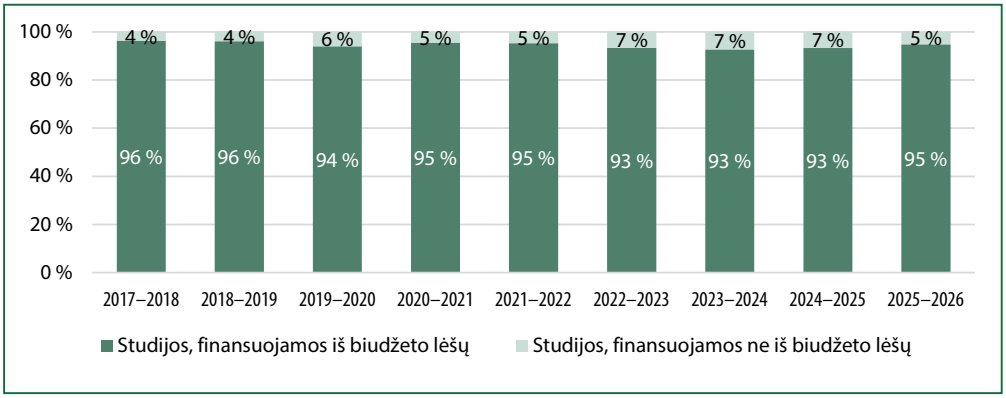
Gyvybės, inžinerijos, matematikos, ugdymo mokslų, sporto ir teisės krypčių grupėse įstojusiųjų skaičiai reikšmingai nepakito, tačiau ugdymo mokslų krypčių grupės rodiklis šiuo laikotarpiu svyravo.

2.1.7. Įstojusieji į trečiosios pakopos studijas

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. beveik visi įstojusieji į III pakopos studijas įstojo į iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas studijų vietas. Ši dalis svyravo tarp 93–95 proc. 2022–2023 s. m. – 2024–2025 s. m., kai šis rodiklis pasiekė žemiausią

lygį (93 proc.) per analizuojamą laikotarpį, tačiau 2025–2026 s. m. jis sugrįžo į laikotarpio vidurkiui artimą 95 proc. lygį.

19 pav. 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. įstojusiųjų į III pakopos studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį, proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpiu pastebimas didėjantis įstojusiųjų skaičius gamtos (17 proc. padidėjimas), medicinos ir sveikatos (26 proc. padidėjimas), socialinių (25 proc. padidėjimas) ir technologijos (16 proc. padidėjimas) mokslų srityse.

Įstojusiųjų į humanitarinių mokslų III pakopos studijas skaičius per tą patį laikotarpį reikšmingai nepakito, o scenos ir ekrano menų, vaizduojamųjų menų ir žemės ūkio mokslo srityse dėl mažo studentų skaičiaus negalima daryti patikimų kiekybinių išvadų.

8 lentelė. 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. įstojusiųjų į III pakopos studijas pasiskirstymas pagal mokslo sritis, asmenų sk.

Mokslo sritis	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026	Bendras pokytis, 2020–2021 s. m. – 2025–2026 s. m.
Gamtos mokslai	157	138	150	171	169	184	27
Humanitariniai mokslai	61	52	55	58	66	60	– 1
Medicinos ir sveikatos mokslai	61	48	69	82	83	77	16
Scenos ir ekrano menai	8	8	9	8	7	8	0
Socialiniai mokslai	119	125	127	139	153	149	30
Technologijos mokslai	116	96	114	103	121	134	18
Vaizduojamieji menai	6	5	7	8	8	8	2
Žemės ūkio mokslai	24	19	27	32	34	30	6

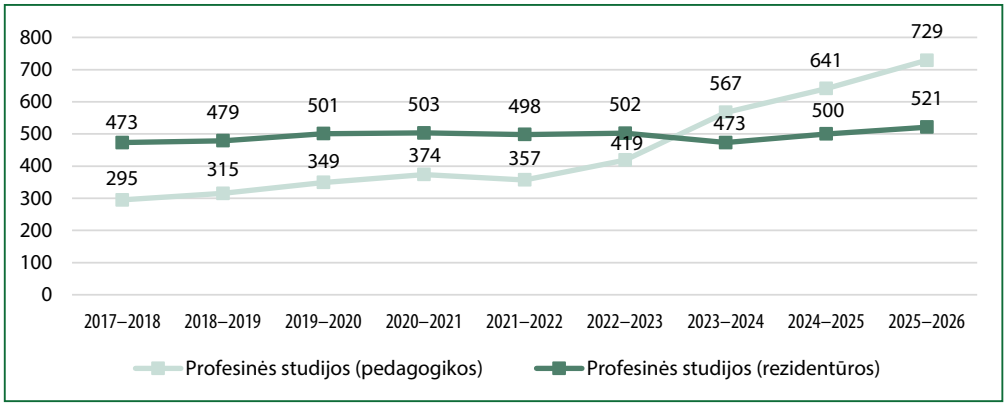
Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.8. Įstojusieji į profesines studijas

Įstojusiųjų į profesines pedagogikos studijas skaičius per 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. išaugo 2,5 karto. Tendencija skirstytina į dvi dalis: augimas 2017–2018 s. m. – 2021–2022 s. m. buvo sąlyginai nuosaikus (36 proc. padidėjimas 2017–2018 s. m. – 2021–2022 s. m.), o nuo 2022–2023 s. m. – itin spartus (85 proc. padidėjimas 2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m.); šis didėjimas susijęs su augusiu valstybės finansuojamų vietų skaičiumi. Verta pabrėžti, kad būtent nuo 2022 m. Valstybinis studijų fondas administruoja tikslinę išmoką pedagogams (ji gali būti skiriama ir anksčiau įstojusiems asmenims)[9]. Prioritetinės specializacijos, kurias pasirinkti skatinama šia priemone, apima matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros, prancūzų ir vokiečių kalbų (nuo 2023–2024 s. m.), fizikos, chemijos, biologijos, informacinių technologijų (nuo 2023–2024 s. m.), istorijos ir geografijos dalykų specializacijas (taikoma tiek pirmosios pakopos, tiek gretutinių pedagogikos studijų studentams), pradinio ugdymo pedagogų ir specialiųjų pedagogų studentams (taikoma pirmosios pakopos pedagogikos krypties studijų programų studentams).

Analizuojamu laikotarpiu įstojusiųjų į profesines rezidentūros studijas skaičius kiek paaugo (nuo 473 vietų iki 521 vietos). Augimo paspartėjimas matomas nuo 2024–2025 s. m.: 2023–2024 s. m. įstojo 473 asmenys, 2025–2026 s. m. – 521 asmuo (apie 10 proc. daugiau). 2025–2026 s. m. padidėjimas susijęs su padidintu valstybės finansuojamų vietų skaičiumi (jis bus didinamas ir 2026–2027 s. m.).

20 pav. Įstojusiųjų į profesines pedagogikos ir rezidentūros studijas skaičius, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

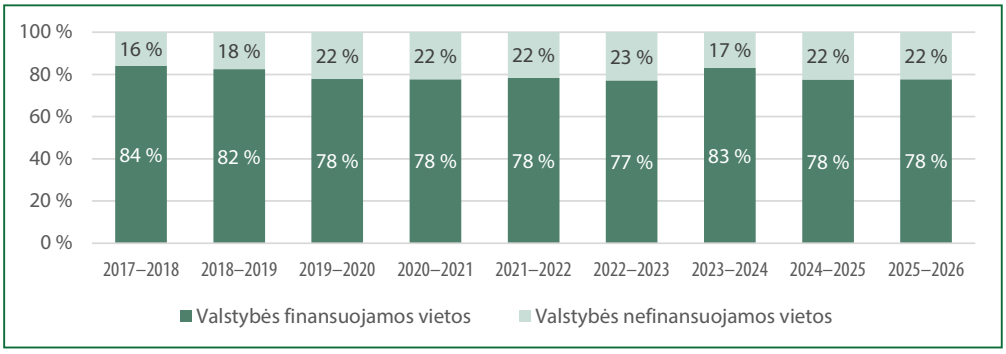
Duomenų šaltinis: ŠVIS

2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpiu tarp įstojusiųjų į profesines rezidentūros studijas pagal finansavimo pobūdį kiek padidėjo įstojusiųjų į valstybės nefinansuojamas vietas dalis. Ji padidėjo laikotarpio pradžioje, kai nuo 16 proc. 2017–

[9] Valstybinis studijų fondas (2026). Parama pedagogikos studijoms nuo 2022 m., prieiga per internetą: https://vsf.lrv.lt/lt/studentams/parama-pedagogikos-studijoms-nuo-2022-m/

2018 s. m. padidėjo iki 22 proc. 2019–2020 s. m. Vėlesniais metais pasiskirstymas išliko toks pat, išskyrus 2023–2024 s. m., kai įstojusiųjų į nefinansuojamas vietas dalis sumažėjo iki 17 proc., tačiau jau kitais studijų metais ši dalis sugrįžo į buvusį lygį. Pažymėtina, jog nors pastaraisiais metais valstybės finansuojamų studijų vietų padaugėjo, santykiniai rodikliai to neatspindi, nes auga ir įstojusiųjų į valstybės nefinansuojamas vietas skaičius.

21 pav. Įstojusiųjų į profesines rezidentūros studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

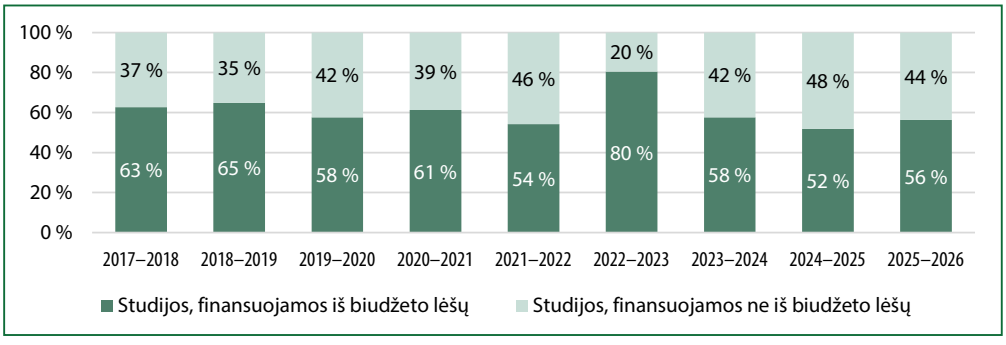

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Įstojusiųjų į profesines pedagogikos studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. taip pat buvo nestabilus. Įstojusiųjų į iš biudžeto lėšų finansuojamas studijų vietas dalis visada buvo didesnė nei 50 proc. Nuo 2019–2020 s. m. ši dalis svyruoja tarp 52 proc. ir 61 proc. Išimtimi tapo tik 2022–2023 s. m., kai ji pasiekė net 80 proc.

Taip pat pažymėtina, jog nuo 2022–2023 s. m. profesinių pedagogikos studijų studentams, sudariusiems įsidarbinimo sutartis, mokama tikslinė išmoka – tiek studijuojantiems valstybės finansuojamose, tiek nefinansuojamose studijų vietose.

22 pav. Įstojusiųjų į profesines pedagogikos studijas pasiskirstymas pagal finansavimo pobūdį, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

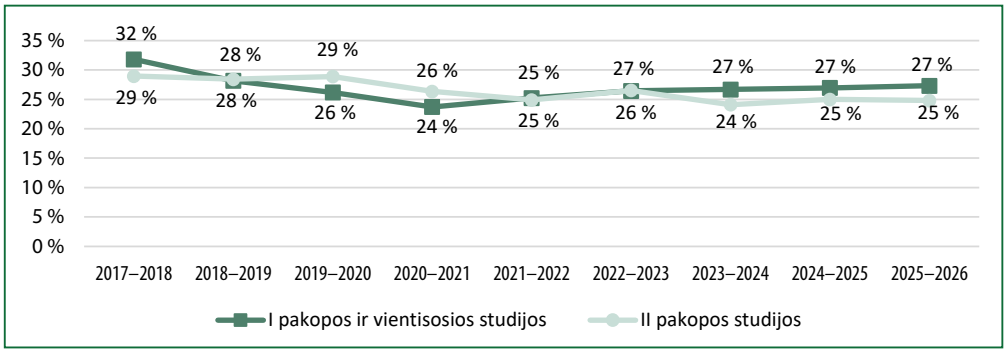

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.9. Įstojusieji į STEM studijas

Analizuojant įstojusiųjų į STEM dalį nuo visų įstojusiųjų į I pakopos ir vientisąsias studijas, galima išskirti du laikotarpius. I pakopos ir vientisosiose studijose nuo 2017–2018 s. m. iki 2020–2021 s. m. fiksuotas sumažėjimas nuo 32 proc. iki 24 proc. Nuo 2020–2021 s. m. iki 2025–2026 s. m. matomas lėtas augimas – ši dalis pasiekė 27 proc. II pakopos studijose matomos kitokios tendencijos: 2017–2018 s. m. – 2019–2020 s. m. įstojusiųjų į STEM studijas dalis buvo stabili (apie 29 proc.), 2020–2021 s. m. – 2021–2022 s. m. sumažėjo iki 25 proc., o vėlesniais metais išliko stabili.

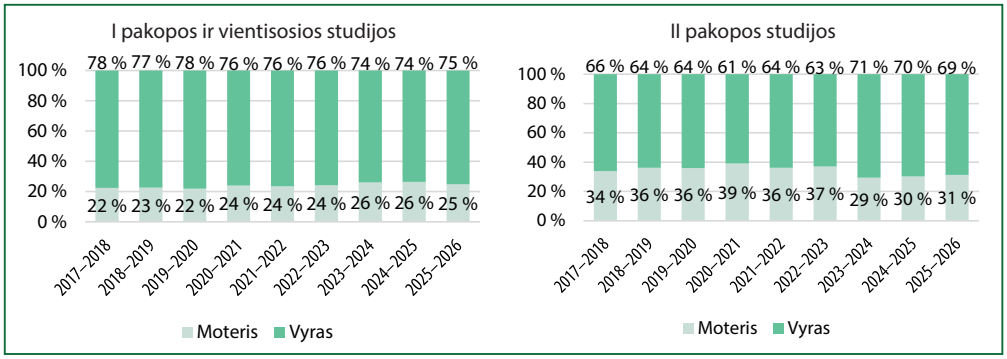
23 pav. Įstojusiųjų į STEM studijas dalis nuo visų įstojusiųjų, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Įstojusiųjų į I pakopos STEM studijas pasiskirstymas pagal lytį per 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. laikotarpį pakito šiek tiek – moterų dalis padidėjo nuo 22 proc. iki 25 proc. Didžiausią dalį šis rodiklis buvo pasiekęs 2023–2024 s. m. – 2024–2025 s. m. – 26 proc. Taigi, analizuojamu laikotarpiu buvo pastebimi nedideli pokyčiai didesnio lyčių balanso kryptimi.

24 pav. Įstojusiųjų į STEM studijas pasiskirstymas pagal lytį ir pakopas, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

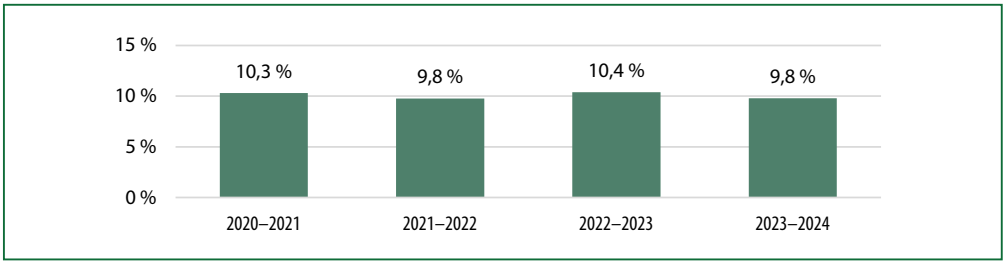
II pakopos studijose matomi kitokie pokyčiai: 2017–2018 s. m. – 2022–2023 s. m. moterų dalies tendencija buvo didėjanti, tačiau 2023–2024 s. m. moterų dalis gerokai sumažėjo (nuo 37 proc. iki 29 proc.), o vėlesniais metais padidėjimas buvo nereikšmingas – 2025–2026 s. m. moterų dalis siekė 31 proc., taigi mažiau nei 2017–2018 s. m.

2.1.10. Kolegijų absolventų stojimas į antrosios pakopos universitetines studijas

Kolegijos absolventų, vėliau įstojančių į magistrantūros studijas, dalį kol kas galima apskaičiuoti tik iki 2023–2024 s. m., nes vertinama per dvejus kalendorinius metus po studijų baigimo įstojusių absolventų dalis.

2020–2021 s. m. – 2023–2024 s. m. laikotarpiu per dvejus kalendorinius metus po studijų baigimo į magistrantūros studijas vidutiniškai įstodavo apie 10 proc. kolegijos absolventų. Ši dalis per laikotarpį šiek tiek svyravo (9,8–10,4 proc. intervale) ir neturėjo nei didėjimo, nei mažėjimo tendencijos.

25 pav. Kolegijos absolventų, per dvejus kalendorinius metus po studijų baigimo įstojusių į magistrantūros studijas, dalys 2020–2021 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

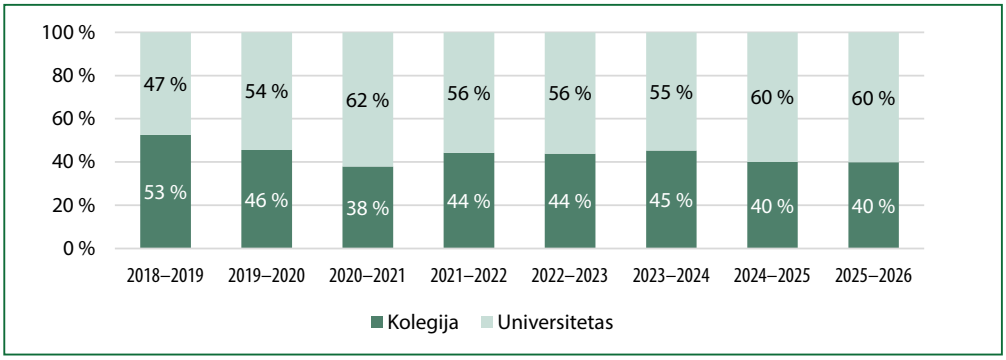
2.1.11. Perstojantys į kitas studijas studentai

Perstojantys, t. y. studijas nutraukę ir iš karto (artimiausiais studijų metais) į kitas studijas įstoję studentai 2018–2019 s. m. – 2025–2026 s. m. dažniau perstodavo į universitetus. Ši tendencija atspindi visų įstojusiųjų proporcijas – jų taip pat kiek daugiau nei pusė įstoja į universitetines studijas.

Analizuojamu laikotarpiu išsiskiria 2018–2019 s. m. – tai vieninteliai studijų metai, kai daugiau studentų perstojo į kolegijas (53 proc.) nei universitetus (47 proc.). Tai lėmė 2018–2019 s. m. gerokai padidintas valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius (nuo 6 482 iki 8 830). Taip pat pažymėtini 2020–2021 s. m., kai net 62 proc. perstojusiųjų perstojo į universitetines studijas (didžiausia dalis analizuojamu lai-

kotarpiu), ir pastarieji dveji metai – 2024–2025 s. m. ir 2025–2026 s. m.: šiais studijų metais perstojusieji į universitetus sudarė 60 proc., o tai yra didesnė dalis nei analizuojamo laikotarpio vidurkis.

26 pav. Perstojantys studentai pagal institucijos tipą, 2018–2019 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

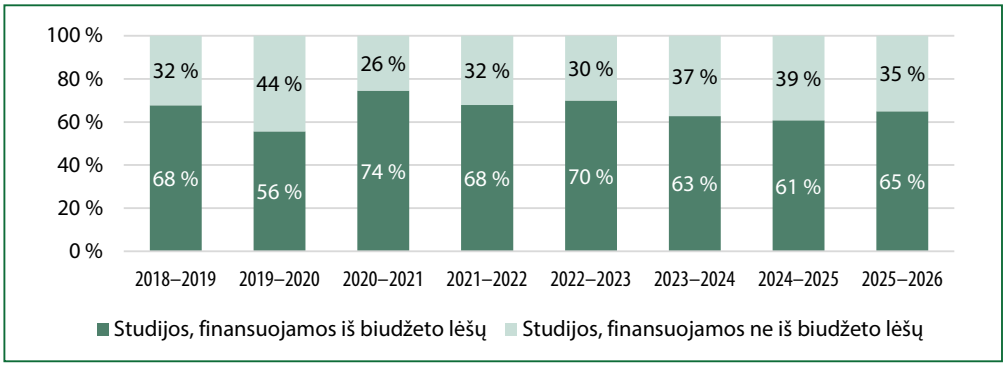

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Vertinant perstojusius studentus pagal finansavimo pobūdį, matoma, kad dauguma perstojančiųjų įstoja į iš valstybės biudžeto finansuojamas studijų vietas. Ši tendencija yra panaši ir tarp visų įstojusiųjų, tačiau perstojantieji santykinai dažniau studijuoja valstybės finansuojamose vietose. 2018–2019 s. m. – 2021–2022 s. m. pastebimi reikšmingi rodiklio svyravimai – perstojusiųjų į valstybės finansuojamas vietas dalis sudarė 56–74 % visų perstojusiųjų.

Nuo 2023–2024 s. m. ši dalis varijuoja mažiau, tačiau yra mažesnė: 2018–2019 s. m. – 2022–2023 s. m. perstojusiųjų į valstybės finansuojamas vietas dalis vidutiniškai buvo 67,2 %, 2023–2024 s. m. – 2025–2026 s. m. – 63 %.

27 pav. Perstojantys studentai pagal finansavimo pobūdį, 2018–2019 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

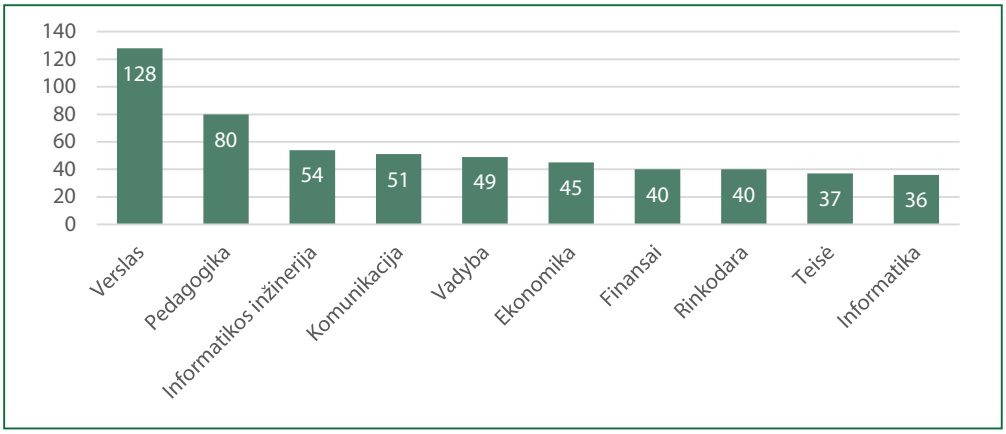

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2025–2026 s. m. perstojantys studentai dažniausiai rinkosi verslo (128 asmenys) ir pedagogikos (80) studijų kryptis. Perstojusieji į šias kryptis kartu sudarė 17,7 proc. visų perstojusiųjų. Tarp dažniausiai pasirenkamų perstojimo krypčių taip pat buvo informatikos inžinerija (54), komunikacija (51), vadyba (49) ir ekonomika (45).

Šios tendencijos yra panašios į visų įstojusiųjų į pirmosios pakopos studijas – didelė dalis asmenų įstoja į verslo ir viešosios vadybos, informatikos ir socialinių mokslų krypčių grupes. Kita vertus, viena populiariausių krypčių tarp visų įstojusiųjų yra sveikatos mokslai, o tarp perstojančių studentų į šią krypčių grupę įstojo sąlyginai nedaug asmenų.

28 pav. Perstojančių studentų dažniausiai pasirenkamos studijų kryptys, 2025–2026 s. m., asmenų sk.

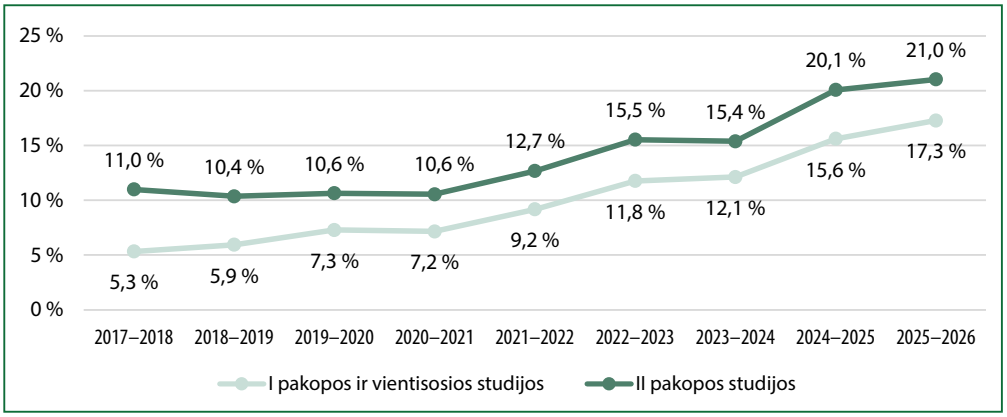

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.12. Įstoję užsieniečiai

Priimtų studijuoti užsieniečių studentų dalis tarp visų priimtųjų nuo 2017–2018 s. m. iki 2025–2026 s. m. tiek I pakopos ir vientisosiose, tiek II pakopos studijose gerokai išaugo. I pakopos ir vientisosiose studijose užsieniečiai studentai 2017–2018 s. m. sudarė 5,3 proc. visų priimtų studijuoti asmenų, o 2025–2026 s. m. – 17,3 proc. (išaugo 3,4 karto). II pakopos studijose užsieniečiai studentai 2017–2018 s. m. sudarė 11,0 proc. visų priimtų studijuoti asmenų, 2025–2026 s. m. – 21,0 proc. I pakopos ir vientisosiose studijose augimas paspartėjo nuo 2023–2024 s. m., tikėtina, kad tai nulėmė karas Ukrainoje. II pakopos studijose šis rodiklis labiausiai padidėjo 2024–2025 s. m. (5 proc. punktais).

29 pav. Užsieniečių studentų, priimtų studijuoti pagal visą studijų programą, dalis nuo visų priimtų studentų, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2. Studijų prieinamumas ir jo gerinimas

Šiame poskyryje apžvelgiamas studijų prieinamumas ir jo gerinimas turintiems negalią asmenims, siekiantiems studijuoti valstybės finansuojamose pirmosios studijų pakopos vietose, taip pat įvairios paramos priemonės, skirtos studijų prieinamumui didinti.

2.2.1. Įstojusieji per antrąją konkursinę eilę

Įgyvendinant mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio pakeitimus, nuo 2024 m. atsirado antroji konkursinė eilė, suteikianti galimybę stoti į valstybės finansuojamas vietas studentams, kurie atitinka tam tikrus socialinės dimensijos kriterijus, siekiant didinti aukštojo mokslo prieinamumą[10]. Antroji konkursinė eilė sudaroma stojant į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas. Vyriausybė skiria ne mažiau kaip 10 proc. valstybės finansuojamų studijų vietų ir valstybės finansavimo lėšų antrajai konkursinei eilei. Per antrąją konkursinę eilę gali stoti asmenys, atitinkantys bent vieną iš šių kriterijų:

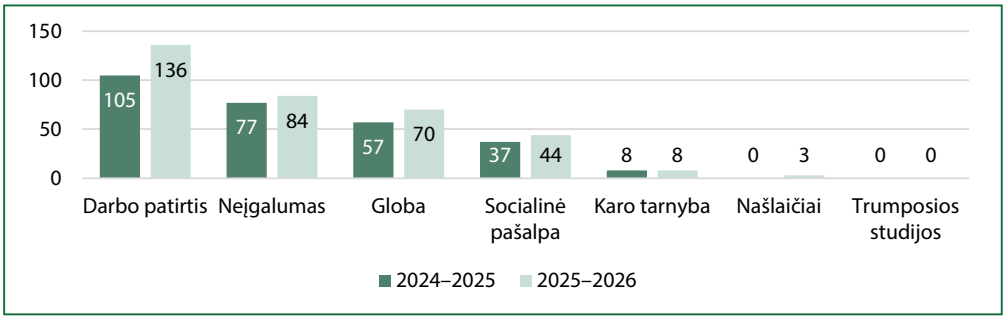
- baigę trumposios pakopos studijas;
- turintys teisę gauti arba gyvenantys su asmeniu, turinčiu teisę gauti, socialinę pašalpą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą;

[10] Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 19, 52, 53, 58, 77, 82[1] straipsnių pakeitimo įstatymas, prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/it/legalAct/1f8c9530037411edb32c9f9d8ba206f8?utm

- turintys nustatytą 45 procentų ar mažesnį dalyvumo lygį arba sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygį;
- 25 metų ir jaunesni asmenys, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta globa (rūpyba) arba abu tėvai (turėtas vienintelis iš tėvų) yra mirę;
- turintys bent 24 mėn. praktinės veiklos patirties ir stojantys į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas.

2024–2025 s. m. per II konkursinę eilę įstojo 255 asmenys, 2025–2026 s. m. šis skaičius išaugo iki 330 asmenų. Tiek 2024–2025 s. m., tiek 2025–2026 s. m. daugiausia įstojusiųjų per II konkursinę eilę įstojo dėl turimos darbo patirties (didžiausia dalis), taip pat dėl neįgalumo ar nustatytos globos – įstojusieji pagal šiuos tris kriterijus abejais studijų metais sudarė daugiau nei 80 proc. visų įstojusiųjų pagal II konkursinės eilės kriterijus.

30 pav. Įstojusieji per II konkursinę eilę pagal priėmimo kriterijų, 2024–2025 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.*

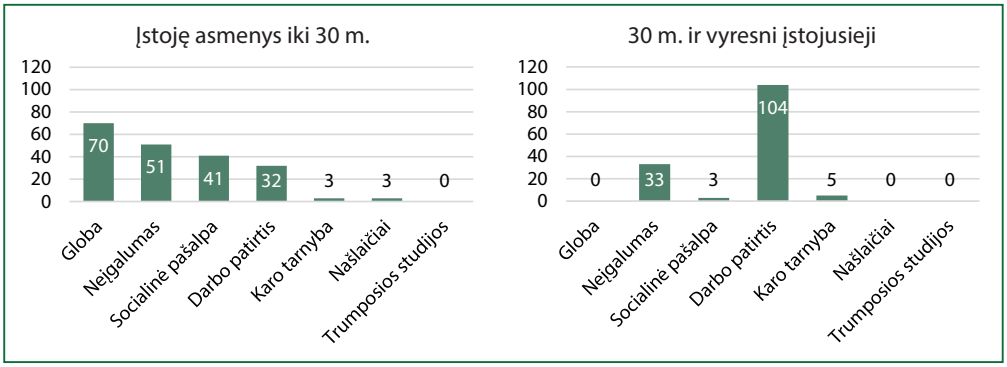
* Vienas studentas gali turėti daugiau nei vieną požymį, tad lentelėje pateikiamų skaičių suma yra didesnė nei tikrasis įstojusiųjų skaičius.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Įstojusiųjų pasiskirstymas pagal atitiktą II konkursinės eilės kriterijų nuo 2024–2025 s. m. iki 2025–2026 s. m. šiek tiek pakito – nors didžiausios kategorijos išliko tos pačios, išaugo darbo patirties kriterijų atitikusių įstojusiųjų dalis (nuo 30 proc. iki 48 proc.). Taip pat išaugo bendras per II konkursinę eilę įstojusiųjų skaičius – nuo 284 iki 345.

Išskaidžius įstojusiuosius 2025–2026 s. m. pagal amžiaus grupes, matomas ryškus skirtumas – jaunesni nei 30 metų įstojusieji dažniausiai atitiko globos (70 asmenų), neįgalumo (51 asmuo), socialinės pašalpos (41 asmuo) ar darbo patirties (32 asmenys) kriterijus, o 30 metų ir vyresni įstojusieji 72 proc. atvejų įstojo pagal darbo patirties kriterijų.

31 pav. Įstojusieji per II konkursinę eilę pagal priėmimo kriterijų ir amžių, 2025–2026 s. m., asmenų sk.

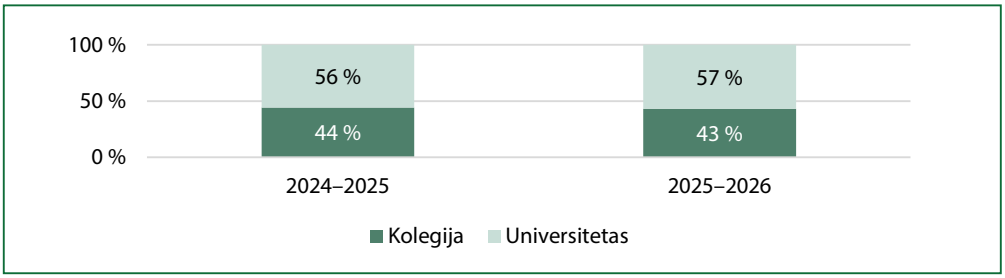

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Taigi, II konkursinės eilės įstojusiųjų amžiaus grupės reikšmingai skiriasi tiek pagal koncentraciją (jaunesni nei 30 metų įstojusieji pasiskirstę gerokai tolygiau), tiek pagal svarbiausius kriterijus (jaunesni nei 30 metų įstojusieji dažniausiai atitiko globos, 30 metų ir vyresni – darbo patirties kriterijų).

2024–2025 s. m. – 2025–2026 s. m. didžioji dalis įstojusiųjų per antrąją konkursinę eilę įstojo į universitetus. Ši dalis buvo beveik identiška abejais metais (atitinkamai 56 proc. ir 57 proc. nuo įstojusiųjų per antrąją konkursinę eilę). Šis rodiklis yra kiek žemesnis, nei ta pati dalis tarp visų (ne tik pagal II konkursinę eilę) įstojusių asmenų. Tarp visų 2024–2025 s. m. į I pakopos ir vientisąsias studijas įstojusių asmenų į universitetą įstojo 63 proc., 2025–2026 s. m. – 62 proc.

32 pav. Įstojusieji per II konkursinę eilę pagal aukštosios mokyklos tipą, 2024–2025 s. m. – 2025–2026 s. m., proc. nuo visų tais metais per II konkursinę eilę įstojusių asmenų

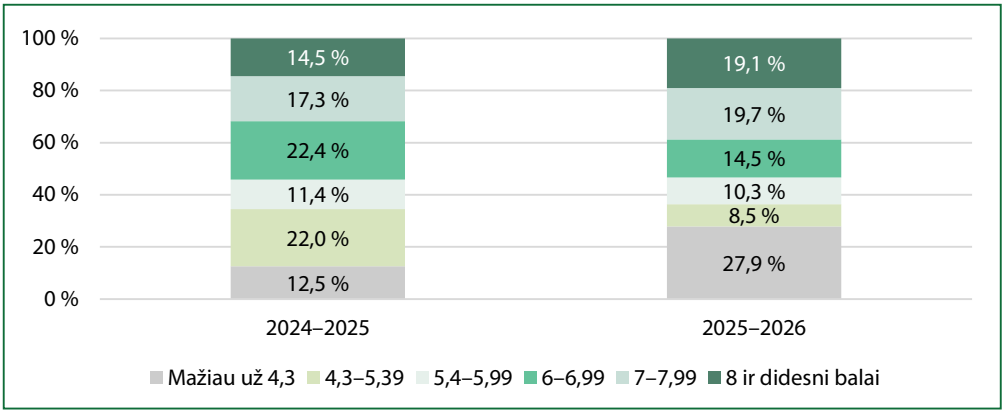

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Įstojusiųjų per II konkursinę eilę pasiskirstymas pagal konkursinio balo kategoriją per pastaruosius metus kiek pakito. Palyginti su 2024–2025 s. m., 2025–2026 s. m. daugiau nei dvigubai didesnė dalis (27,9 proc., palyginti su 12,5 proc.) įstojusiųjų turėjo mažesnį nei 4,3 konkursinį balą, o įstojusiųjų su 4,3–5,39 ir 6–6,99 kon-

kursiniais balais dalis gerokai sumažėjo. Kita vertus, vertinant pagal mažesnį arba lygų 5,99 konkursinį balą turėjusių įstojusiųjų dalį, struktūra beveik nepakito: 2024–2025 s. m. mažesnį arba lygų 5,99 balą turėjo 45,9 proc. įstojusiųjų, 2025–2026 s. m. – 46,7 proc. Pokyčiams įtakos galėjo turėti 2025–2026 s. m. kai kuriuose universitetuose taikytas žemesnis nei įprastai – 5 vietoje 5,4 – minimalus konkursinis balas.

33 pav. Įstojusieji per II konkursinę eilę pagal konkursinio balo kategoriją, 2024–2025 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

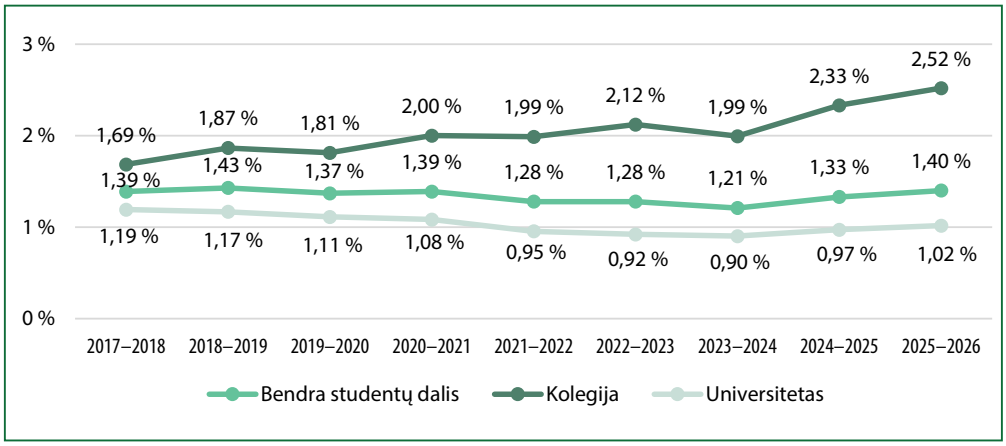
2.2.2. Studijuojantys asmenys, turintys negalią

Turinčių negalią asmenų, studijuojančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamose studijų vietose, dalis nuo visų asmenų, studijuojančių tokiose studijų vietose, 2021–2022 s. m. – 2024–2025 s. m. išliko gana stabili – laikotarpio pradžioje ji sudarė 1,39 proc., laikotarpio pabaigoje – 1,4 proc. Pažymėtina, jog 2021–2022 s. m. – 2024–2025 s. m. buvo pastebimas sumažėjimas: 2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m. ši dalis mažėjo ir buvo nukritusi iki 1,21 %. Kita vertus, 2024–2025 s. m. ji padidėjo iki 1,33 proc., o 2025–2026 s. m. pasiekė ankstesnių metų vidurkį, atitinkantį 1,4 proc. lygį.

Vertinant kolegijas ir universitetus atskirai, pastebimos skirtingos tendencijos. Universitetuose turinčių negalią studentų dalis 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. mažėjo: nuo 2017–2018 iki 2023–2024 s. m. ji sumažėjo nuo 1,19 proc. iki 0,9 proc. ir nors 2025–2026 s. m. pasiekė 1,02 proc., viso analizuojamo laikotarpio tendencija išliko neigiama. Tačiau kolegijose ši dalis kilo nuo 1,69 proc. 2017–2018 s. m. iki 2,52 proc. 2025–2026 s. m. Ypač spartus augimas pastebimas laikotarpio pabaigoje (2023–2024 s. m. – 2025–2026 s. m.), kai turinčių negalią studentų dalis kolegijose pakilo nuo 1,99 proc. iki 2,52 proc.

Pažymėtina, jog vertinant absoliučiais skaičiais, turinčių negalią studentų skaičius kolegijose ir universitetuose šiek tiek skiriasi – abiejų tipų AM šis skaičius analizuojamu laikotarpiu svyravo apie 300. Visgi dėl gerokai didesnio visų studentų skaičiaus universitetuose santykinis rodiklis šio tipo AM yra mažesnis.

34 pav. Negalią turinčių asmenų, studijuojančių valstybės finansuojamose vietose, dalys 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.3. Studijų parama studentams

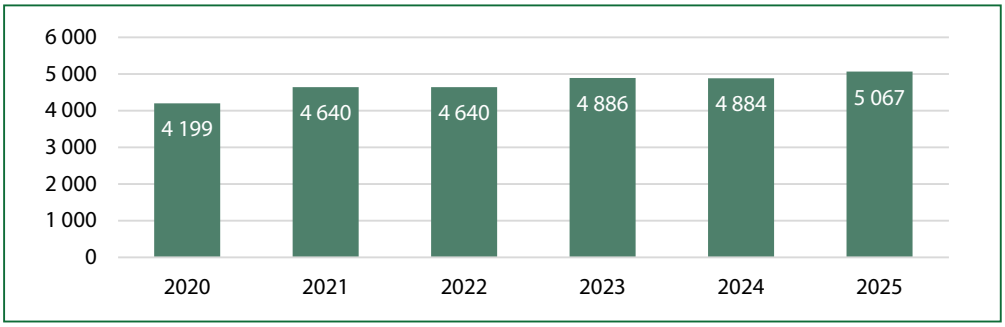
Šiame poskyryje pateikiama informacija apie studijų paramą studentams – socialines stipendijas ir tikslines išmokas studentams, turintiems negalią. Socialinių stipendijų sistema Lietuvoje veikia kaip tikslinė valstybės paramos priemonė, skirta aukštojo mokslo prieinamumui didinti asmenims, susiduriantiems su didžiausiais socialiniais ir ekonominiais iššūkiais. Ši 6,5 BSI dydžio kasmėnesinė išmoka teikiama visų pakopų studentams, kurie atitinka vieną iš trijų nustatytų kriterijų: yra iš mažas pajamas gaunančių šeimų ar vieni gyvenantys asmenys, turintys teisę į socialinę pašalpą; turi nustatytą 45 proc. ar mažesnį dalyvumo lygį arba sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygį; arba yra ne vyresni kaip 25 metų asmenys, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta globa ar rūpyba. Valstybinio studijų fondo administruojama parama skiriama, nepriklausomai nuo studento akademinių pasiekimų, tačiau jos teikimas yra tiesiogiai susietas su pirmą kartą įgyjamu tos pačios pakopos išsilavinimu[11].

Šios stipendijos gavėjų skaičius 2020–2025 m. nuosekliai kilo – nuo 4 199 2020 m. iki 5 067 2026 m. Pažymėtina, jog šios stipendijos teikiamos dukart per metus – pavasario ir rudens semestrams, tad vienas asmuo tais pačiais kalendoriniais metais

[11] Socialinės stipendijos, prieiga per internetą: https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-studijos/parama-studentams/socialines-stipendijos/

gali gauti dvi socialines stipendijas. Toliau pateiktas grafikas rodo, kiek kartų buvo gautos stipendijos, tačiau atskirų asmenų skaičius gali būti kiek mažesnis.

35 pav. Socialinės stipendijos gavėjų skaičius 2020–2025 m., asmenų sk.

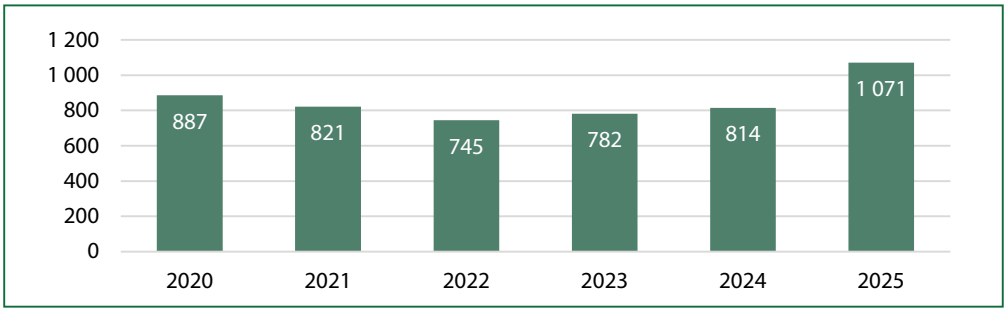

Duomenų šaltinis: VSF

Tikslinių išmokų sistema Lietuvoje veikia kaip kryptingas finansinės paramos mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti aukštojo mokslo prieinamumą studentams, turintiems nustatytą 45 proc. ar mažesnį dalyvumo lygį arba sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygį. Ši Valstybinio studijų fondo administruojama parama, kurios kasmėnesinis dydis siekia 4 BSI, teikiama visų studijų pakopų studentams, nepriklausomai nuo jų studijų finansavimo pobūdžio, tačiau ši teisė galioja tik asmenims, tos pačios pakopos aukštąjį išsilavinimą įgyjantiems pirmą kartą[12].

Šių išmokų skaičius per 2020–2025 m. laikotarpį padidėjo, tačiau didėjimas nebuvo nuoseklus: 2020–2022 m. šis skaičius mažėjo (nuo 887 iki 745), o vėliau pradėjo didėti ir 2025 m. pasiekė 1 071. Šių išmokų statistiką reikėtų interpretuoti taip pat, kaip ir socialinių stipendijų – vienas asmuo tais pačiais kalendoriniais metais gali gauti tikslinę išmoką du kartus, tad atskirų asmenų skaičius gali būti mažesnis, nei nurodyta toliau pateiktame grafike.

36 pav. Tikslinės išmokos gavėjų skaičius 2020–2025 m., asmenų sk.

Duomenų šaltinis: VSF

[12] Tikslinės išmokos, prieiga per internetą: https://vsf.lrv.lt/lt/studentams/tikslines-ismokos/

2.2.4. Lietuvos Respublikos ministerijų taikomos studentų skatinimo priemonės

Šiame skyrelyje pateikiama informacija apie Švietimo, mokslo ir sporto, Ekonomikos ir inovacijų, Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijų skiriamas stipendijas. Šios stipendijos yra tikslinės, skirtos paskatinti studentus rinktis įvairias studijų kryptis, aktualias pagal šių ministerijų atsakomybės sritis (pavyzdžiui, susijusias su aukštos pridėtinės vertės sektoriais, miškininkyste ar veterinarija).

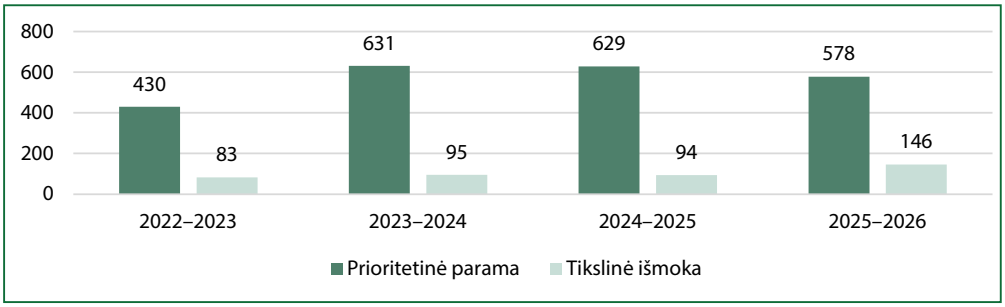
Nuo 2022 m. pedagogikos studijų finansinė parama Lietuvoje orientuota į prioritetinių specializacijų stiprinimą ir būsimų mokytojų pasiūlos užtikrinimą. Parama skiriama daliai studentų, įstojusių į prioritetines pedagogikos krypties studijų programas ir specializacijas, tokias kaip pradinio ugdymo pedagogika, specialioji pedagogika ir dalyko pedagogika (matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros, fizikos, chemijos, biologijos, informacinių technologijų, istorijos, geografijos, vokiečių ir prancūzų kalbų). Sistema grindžiama dviem pagrindinėmis priemonėmis – prioritetine parama ir tiksline išmoka, kurios skiriasi tiek savo dydžiu, tiek tiksline grupe.

Prioritetinė parama (6,5 BSI per mėnesį) skiriama valstybės finansuojamose studijų vietose studijuojantiems ir akademinių skolų neturintiems studentams – pirmosios pakopos pedagogikos studijų ir pedagoginių gretutinių studijų studentams. Ši priemonė veikia kaip bazinis finansinis paskatinimas, skirtas pedagogikos studijų patrauklumui didinti ir skatinti rinktis prioritetines specializacijas. Atsižvelgiant į gavėjų skaičių, ji yra plačiausiai taikoma paramos forma.

Tikslinė išmoka (11 BSI per mėnesį) yra labiau į darbo rinkos poreikius orientuota priemonė. Ji gali būti skiriama tiek valstybės finansuojamose, tiek nefinansuojamose studijų vietose studijuojantiems pirmosios pakopos, gretutinių studijų ir pedagogikos profesinių studijų studentams, kurie neturi akademinių skolų ir yra sudarę sutartį su savivaldybe ar mokykla. Šia sutartimi įsipareigojama baigus studijas ne trumpiau kaip trejus metus per penkerių metų laikotarpį dirbti švietimo įstaigoje, ne mažesniu kaip 0,7 etato krūviu. Tikslinė išmoka daugiausia skiriama baigiamųjų kursų pirmosios pakopos, pedagoginių gretutinių ar profesinių studijų studentams, todėl jos aprėptis yra siauresnė, tačiau ji tiesiogiai susieta su mokytojų trūkumo mažinimu.

2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m. prioritetinė parama išliko dominuojanti pagal gavėjų skaičių. 2022–2023 m. ją gavo 430 studentų, 2023–2024 m. ir 2024–2025 m. – atitinkamai 631 ir 629 studentai, o 2025–2026 m. gavėjų skaičius sumažėjo iki 578. Tikslinės išmokos gavėjų skaičius visą laikotarpį buvo gerokai mažesnis (83–95 studentai), tačiau 2025–2026 s. m. pastebimas spartesnis augimas – iki 146 gavėjų.

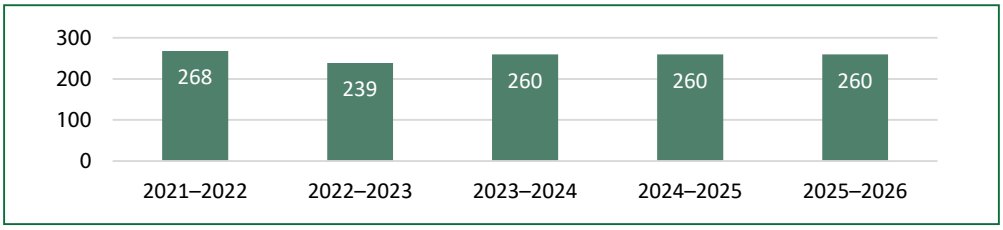
37 pav. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos prioritetinės paramos ir tikslinių išmokų skaičius, 2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m.

Duomenų šaltinis: VSF

Tikslinės skatinamosios stipendijos skiriamos aukštosiose mokyklose studijuojantiems studentams, įstojusiems į valstybės finansuojamas matematikos mokslų, informatikos mokslų, inžinerijos mokslų studijų krypčių grupės studijų programas, susijusias su aukštos pridėtinės vertės sektoriais ir orientuotas į regionų investicinio patrauklumo didinimą. Stipendijos skiriamos visam studijų laikotarpiui, stipendijos dydis – 200 eurų per mėnesį.

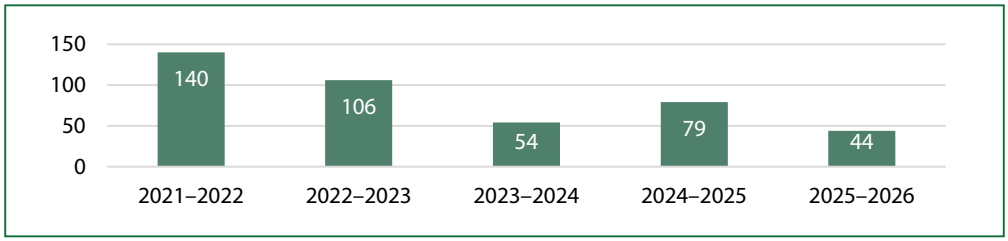
38 pav. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos tikslinių skatinamųjų stipendijų skaičius, 2021–2022 s. m. – 2025–2026 s. m.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Tikslinės skatinamosios stipendijos skiriamos studentams, studijuojantiems programas, susijusias su veikla žemės ūkio, maisto ūkio ir veterinarijos sektoriuose. Stipendijos dydis – 200 eurų per mėnesį; šiuo metu stipendijos skiriamos visam studijų laikotarpiui. Grafike matomas stipendijų skaičiaus sumažėjimas 2023–2024 ir vėlesniais studijų metais – jis kilo dėl to, kad nuo tų studijų metų stipendijos pradėtos teikti visam studijų laikotarpiui, o ne vieniems metams.

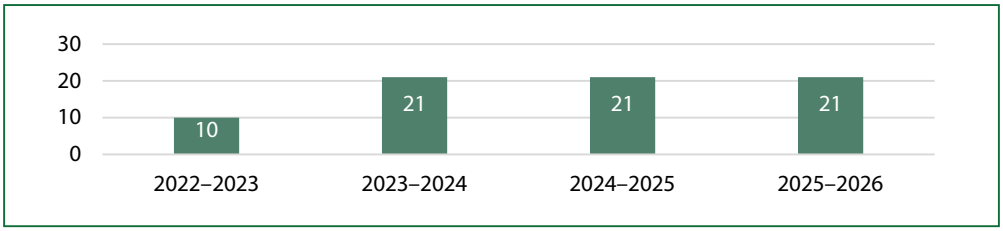
39 pav. Žemės ūkio ministerijos tikslinių skatinamųjų stipendijų skaičius, 2021–2022 s. m. – 2025–2026 s. m.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Tikslinės skatinamosios stipendijos skiriamos studentams, įstojusiems į miškininkystės studijų krypties programas. Stipendijos skiriamos vieniems studijų metams; 2022–2023 s. m. stipendijos dydis buvo 200 eurų per mėnesį, nuo 2023–2024 s. m. stipendija padidinta iki 250 eurų per mėnesį.

40 pav. Aplinkos ministerijos tikslinių skatinamųjų stipendijų skaičius, 2022–2023 s. m. – 2025–2026 s. m.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3. STUDIJUOJANTIEJI AUKŠTOSIOSE MOKYKLOSE

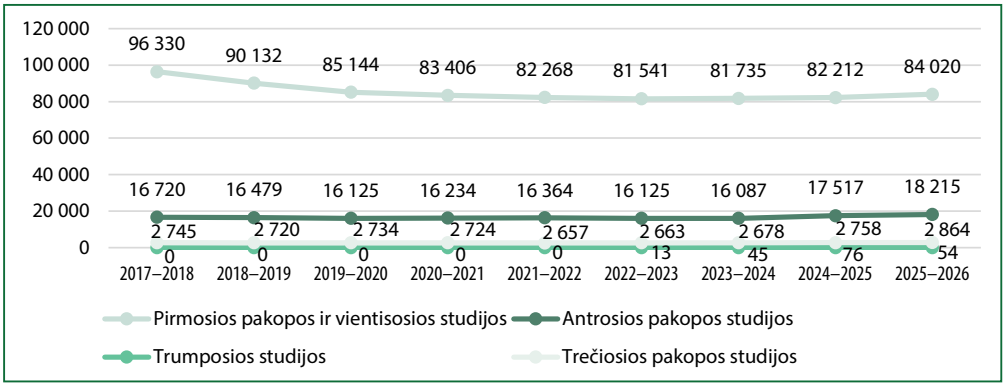
3.1. Studentų skaičius ir pagrindinės jų charakteristikos

Šiame skyriuje pateikiamos studijuojančių asmenų (studentų) skaičiaus tendencijos 2017–2025 m. laikotarpiu pagal studijų pakopas, krypčių grupes, studijų finansavimo pobūdį. Taip pat pateikiami studijuojančiųjų STEM studijose, užsieniečių studentų, „Erasmus+“ programos duomenys.

3.1.1. Pirmosios pakopos ir vientisųjų, trumpųjų studijų, antrosios ir trečiosios pakopų studijų studentų skaičius

Analizuojamu laikotarpiu (2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m.) I pakopos ir vientisųjų studijų studentų skaičius sumažėjo nuo 96 330 iki 84 020 (12 310 asmenų, arba 12,8 proc.). Mažėjimas buvo pastebimas nuo 2017–2018 s. m. iki 2022–2023 s. m. – pastaraisiais studijų metais studentų skaičius buvo mažiausias (81 541 asmuo), tačiau per pastaruosius dvejus metus jis kiek padidėjo – iki 84 020 asmenų.

41 pav. Studijuojantys asmenys 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., asmenų sk.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

II pakopos studentų skaičius analizuojamu laikotarpiu šiek tiek paaugo – nuo 16 720 iki 18 215 (1 495 asmenimis, arba 8,9 proc.). 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m. studentų skaičiaus tendencija buvo neigiama – jų sumažėjo iki 16 087, tačiau per pastaruosius dvejus metus studentų skaičius padidėjo 2 128 asmenimis (13,2 proc.).

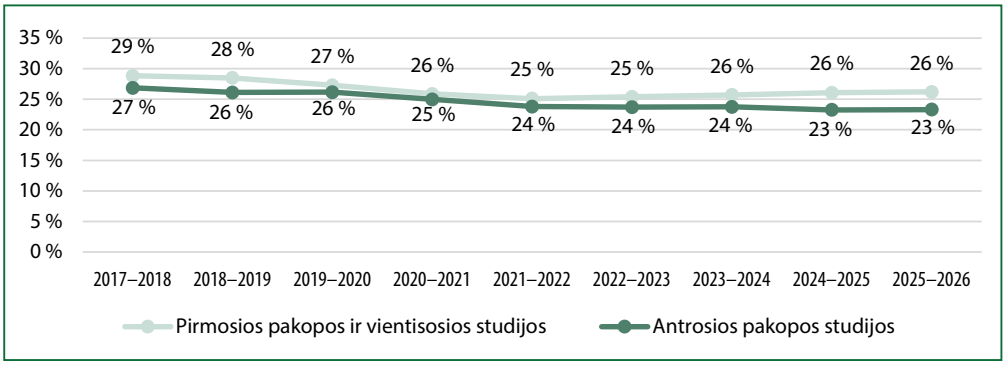
III pakopos studentų skaičius 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m. išliko gana stabilus – per visą laikotarpį pakilo apie 4 proc. Visgi pažymėtina, jog III pakopos studentų skaičiaus tendencija buvo panaši į I pakopos ir vientisųjų ir II pakopos tendencijas: iki 2022–2023 s. m. – 2023–2024 s. m. visose pakopose buvo pastebimas mažėjimas, o 2024–2025 ir 2025–2026 s. m. – augimas.

Trumpųjų studijų, atsiradusių nuo 2022–2023 s. m., studentų skaičius svyravo 13–76 asmenų intervale. Dėl mažo šių studijų studentų skaičiaus ir trumpo analizės laikotarpio negalima daryti patikimų kiekybinių išvadų, tad šios studijos nuodugniau nenagrinėjamos.

3.1.2. STEM studijose studijuojantys asmenys

Analizuojant studijuojančiųjų STEM studijose dalį nuo visų studentų, galima išskirti du laikotarpius. Nuo 2017–2018 s. m. iki 2021–2022 s. m. fiksuotas mažėjimas (I pakopos ir vientisosiose studijose – nuo 29 proc. iki 25 proc., II pakopos – nuo 27 proc. iki 24 proc.). Vėlesniais metais iki 2025–2026 s. m. matomas sąlyginis stabilumas – I pakopos ir vientisosiose studijose ši dalis padidėjo iki 26 proc., II pakopos – sumažėjo iki 23 proc.

42 pav. Studijuojančiųjų STEM studijose dalis nuo visų studentų, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

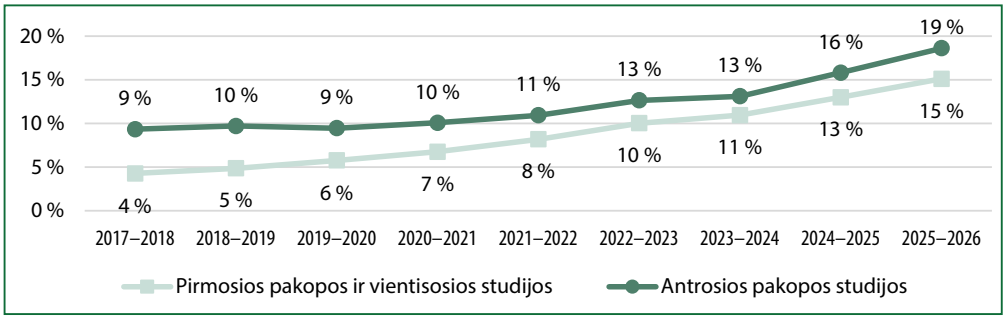

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.1.3. Studijuojantys užsieniečiai

Užsieniečių studentų dalis tarp visų studentų nuo 2017–2018 s. m. iki 2025–2026 s. m. gerokai padidėjo tiek I pakopos ir vientisosiose, tiek II pakopos studijose. I pakopos ir vientisosiose studijose užsieniečiai studentai 2017–2018 s. m. sudarė apie 4 proc. visų studentų, o 2025–2026 s. m. – 15 proc. (jų dalis išaugo beveik 4 kartus). II pakopos studijose užsieniečiai studentai 2017–2018 s. m. sudarė apie 9 proc. studentų, 2025–2026 s. m. – 19 proc. (dalis padidėjo daugiau nei 2 kartus). I pakopos ir vientisosiose studijose augimas buvo stabilus, o II pakopos studijose jis paspartėjo nuo 2022–2023 s. m. ir dar labiau – nuo 2024–2025 s. m.

43 pav. Užsieniečių studentų dalis nuo visų studentų pagal pakopas, 2017–2018 s. m. – 2025–2026 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2020–2021 s. m. Lietuvoje studijavo 7 558 užsienio studentai. Pagal pilietybes išsiskyrė Baltarusijos, Ukrainos ir Indijos studentai (atitinkamai 12,8 %, 10,3 % ir 9,6 % visų užsienio studentų), taip pat daugiau nei po 5 % sudarė Vokietijos, Izraelio ir Nigerijos pilietybes turintys asmenys. Studentų pasiskirstymas buvo platus – Lietuvoje studijavo 130 skirtingų užsienio šalių pilietybes turintys asmenys.

9 lentelė. Užsienio studentų skaičius ir struktūra pagal pilietybę 2020–2021 s. m.

Pilietybė	Studentų skaičius	Dalis nuo visų užsienio studentų
Baltarusijos Respublikos	966	12,8 %
Ukrainos	777	10,3 %
Indijos Respublikos	729	9,6 %
Vokietijos Federacinės Respublikos	505	6,7 %
Izraelio	415	5,5 %
Nigerijos Federacinės Respublikos	387	5,1 %
Švedijos Karalystės	334	4,4 %
Rusijos Federacijos	289	3,8 %
Kinijos Liaudies Respublikos	239	3,2 %

Pilietybė	Studentų skaičius	Dalis nuo visų užsienio studentų
Azerbaidžano Respublikos	191	2,5 %
Kita	2 726	36,1 %
Iš viso	**7 558**	**100 %**

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2025–2026 s. m. Lietuvoje studijavo daugiau nei dvigubai daugiau užsienio studentų negu prieš penkerius metus – 16 662. Pagal pilietybę, labiausiai išsiskyrė Ukrainos ir Indijos studentai (atitinkamai 14,2 % ir 10,7 % visų užsienio studentų). Nors Baltarusijos studentų dalis sumažėjo (nuo 12,8 % iki 9,3 %), absoliučiais skaičiais šios šalies pilietybę turinčių asmenų skaičius išaugo (nuo 966 iki 1 557). 2025–2026 s. m. taip pat daugiau nei po 5 % sudarė Pakistano, Bangladešo ir Maroko pilietybes turintys studentai. Pasiskirstymas išliko platus – Lietuvoje studijavo 149 skirtingų užsienio šalių pilietybes turintys asmenys.

10 lentelė. Užsienio studentų skaičius ir struktūra pagal pilietybę 2025–2026 s. m.

Pilietybė	Studentų skaičius	Dalis nuo visų užsienio studentų
Ukrainos	2 361	14,2 %
Indijos Respublikos	1 778	10,7 %
Baltarusijos Respublikos	1 557	9,3 %
Pakistano Islamo Respublikos	1 493	9,0 %
Bangladešo Liaudies Respublikos	1 267	7,6 %
Maroko Karalystės	932	5,6 %
Švedijos Karalystės	546	3,3 %
Azerbaidžano Respublikos	491	2,9 %
Vokietijos Federacinės Respublikos	488	2,9 %
Izraelio	466	2,8 %
Kita	5 283	31,7 %
Iš viso	**16 662**	**100 %**

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.1.4. Studijuojantys asmenys, atvykę ir išvykę studijuoti pagal „Erasmus+“ mainų programą

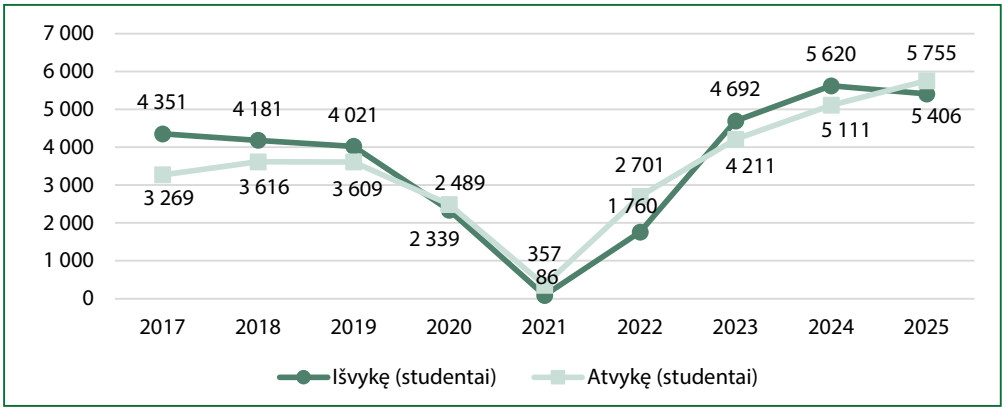
Analizuojant atvykusių ir išvykusių studijuoti pagal „Erasmus+“ mainų programą studentų skaičius, išsiskiria 2020–2022 m. laikotarpis, paveiktas su COVID-19 pandemija susijusių ribojimų. Atmetus šį laikotarpį, 2017–2025 m. tiek atvykusių, tiek išvykusių studentų tendencija yra teigiama – atvykusių studentų skaičius padidėjo

nuo 3 269 2017 m. iki 5 755 2025 m. (išaugo 76 proc.), išvykusių – nuo 4 351 iki 5 406 (65 proc.).

Tikėtina, jog šį padidėjimą lėmė (ar prie jo prisidėjo) nuo 2021 m. atsiradusi trumpalaikio mobilumo programų rūšis. Šios rūšies programų studentai veiklose dalyvauja tiek nuotoliniu, tiek (trumpą laikotarpį, pavyzdžiui, savaitę) kontaktiniu būdu.

Pažymėtina, kad toliau grafike nurodyti visi mainų projekto trukmės metai – t. y., jei projektas trunka ilgiau nei vienus metus, jis patenka į ilgesnio nei vienų metų laikotarpio statistiką.

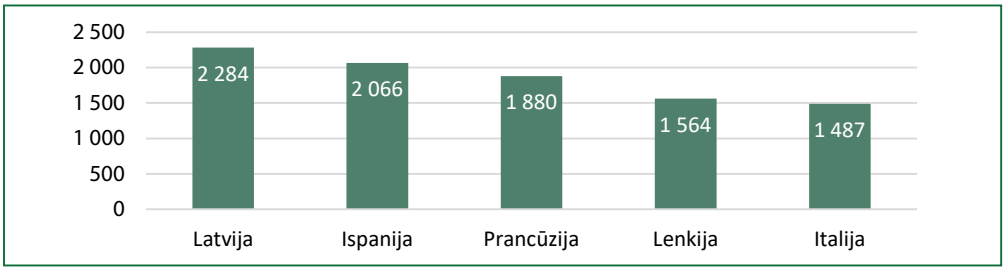
44 pav. Studentų, atvykusių ir išvykusių studijuoti pagal „Erasmus+“ mainų programą, skaičius 2017–2025 m.

Duomenų šaltinis: ŠMPF

2021–2025 m. pagal „Erasmus+“ mainų programą daugiausia studentų į Lietuvą atvyko iš Latvijos, Ispanijos, Prancūzijos, Lenkijos ir Italijos. Kartu iš šių šalių atvykę studentai sudarė daugiau nei pusę visų atvykusiųjų (51,2 proc.). Iš Latvijos atvyko 12,6 proc. visų atvykusiųjų, iš Ispanijos – 11,4 proc., Prancūzijos – 10,4 proc., Lenkijos – 8,6 proc., Italijos – 8,2 proc. Reikšmingos studentų dalys taip pat atvyko iš Turkijos (8,1 proc.) ir Vokietijos (7,2 proc.), o iš kitų valstybių jų atvyko gerokai mažiau.

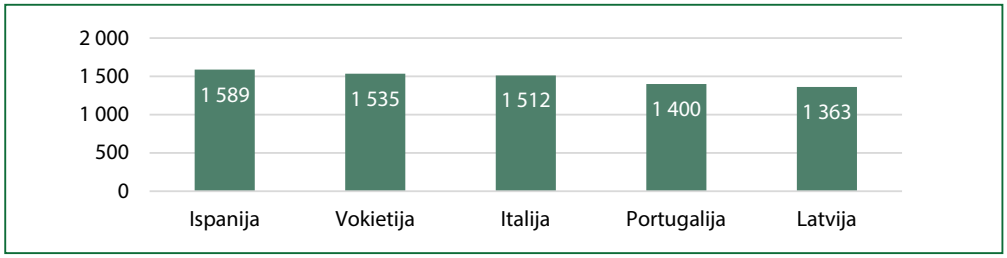
45 pav. Daugiausia studentų, atvykstančių į Lietuvą, siunčiančios šalys, 2021–2025 m., asmenų sk.

Duomenų šaltinis: ŠMPF

2021–2025 m. daugiausia studentų iš Lietuvos pagal „Erasmus+“ mainų programą vyko į Ispaniją, Vokietiją, Italiją, Portugaliją ir Latviją. Kartu į šias valstybes vykę studentai sudarė 41,2 proc. visų išvykusių iš Lietuvos studentų. Į Ispaniją vyko 9 proc. visų iš Lietuvos pagal „Erasmus+“ išvykusių studentų, į Vokietiją – 8,7 proc., Italiją – 8,6 proc., Portugaliją – 8 proc., Latviją – 7,8 proc.

46 pav. Daugiausia studentų, atvykstančių iš Lietuvos, priimančios šalys, 2021–2025 m., asmenų sk.

Duomenų šaltinis: ŠMPF

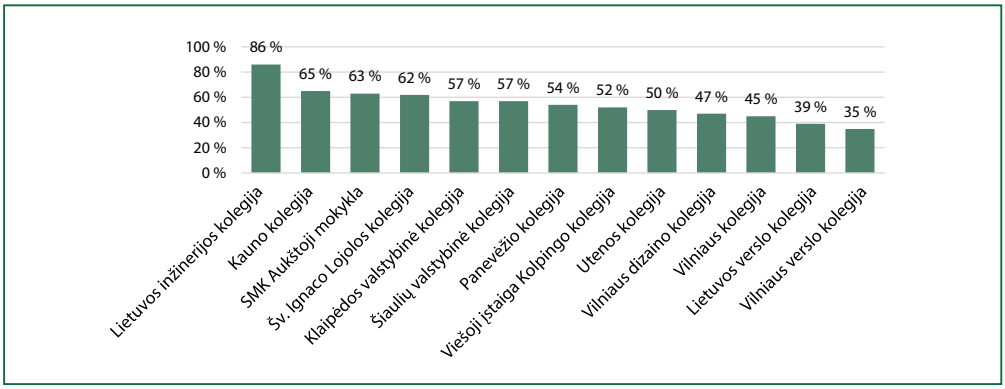
3.2. Studijų baigimas ar nutraukimas

Šiame poskyryje pateikiami duomenys apie studijas baigusių ir nutraukusių studentų dalis. Duomenys pateikiami pagal amžių, įstojimo metus, AM tipą, studijų krypčių grupes ir kitus kriterijus.

3.2.1. Ne vėliau nei po 12 mėn. nuo nominalaus studijų laikotarpio pabaigos studijas baigusių visų pakopų studijų studentų dalis

Studentų, baigusių kolegines studijas numatytu laiku, dalis 2025 m. reikšmingai skyrėsi tarp aukštųjų mokyklų – nuo 86 % Lietuvos inžinerijos kolegijoje iki 35 % Vilniaus verslo kolegijoje. Pažymėtina, jog didžiausią numatytu laiku studijas baigusių studentų dalį turinti Lietuvos inžinerijos kolegija išsiskiria gerokai – antroje vietoje pagal šį rodiklį esančioje Kauno kolegijoje numatytu laiku studijas baigė 65 % studentų (21 proc. punktu mažiau nei Lietuvos inžinerijos kolegijoje).

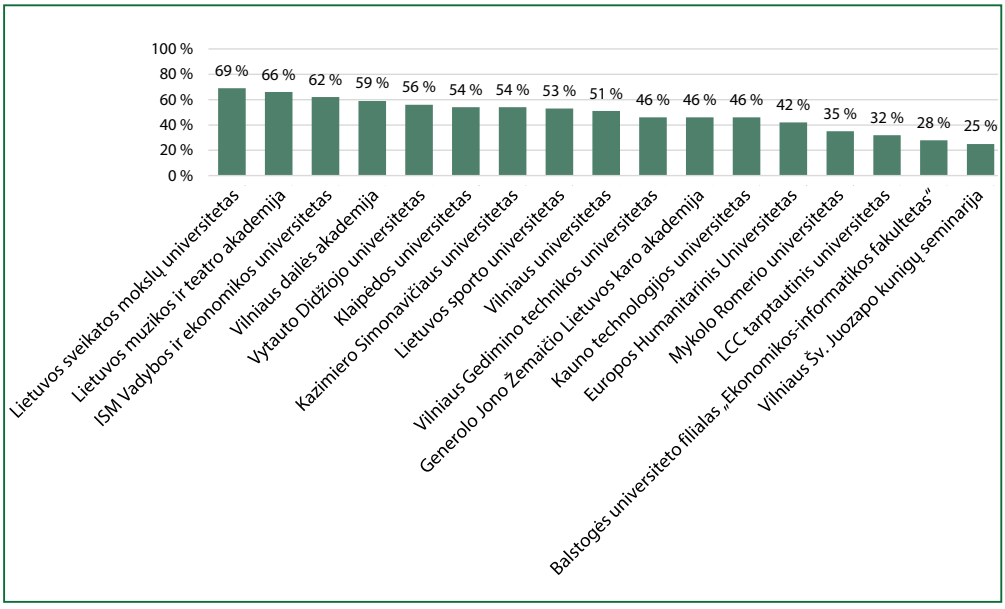
47 pav. Studentų, baigusių kolegines I pakopos ir trumpąsias studijas numatytu laiku, dalis 2025 m., proc.

Šaltinis: ŠVIS

Numatytu laiku universitetines I pakopos ir vientisąsias studijas didžiausia studentų dalis – 69 % – 2025 m. baigė Lietuvos sveikatos mokslų universitete, panaši dalis (66 %) buvo ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Mažiausiomis dalimis išsiskiria Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarija (25 %), Balstogės universiteto filialas (28 %), LCC tarptautinis universitetas (32 %) ir Mykolo Romerio universitetas (35 %).

48 pav. Studentų, baigusių universitetines I pakopos ir vientisąsias studijas numatytu laiku, dalis 2025 m., proc.

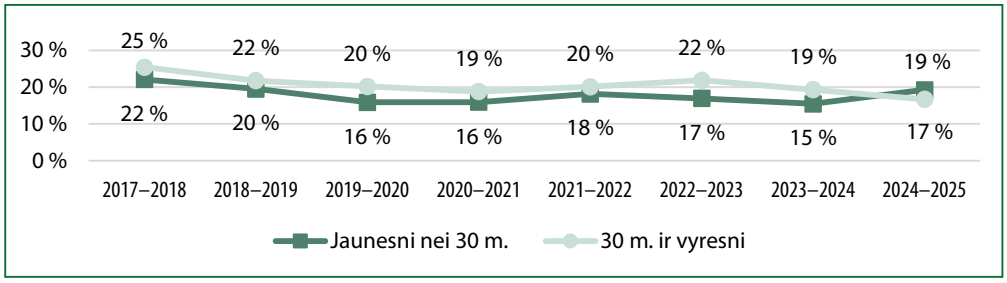

Šaltinis: ŠVIS

3.2.2. Pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, nutraukusių studijas per pirmuosius studijų metus, dalis

Pirmame kurse studijas kolegijoje nutraukusių I pakopos studijų studentų dalis 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m. laikotarpiu mažėjo: nuo 22 proc. jaunesnių nei 30 metų studentų ir 25 proc. 30 metų ir vyresnių studentų iki 19 proc. ir 17 proc. atitinkamai. Išsiskiria 2024–2025 s. m. – pirmame kurse nutraukusių studijas kolegijos studentų dalis net 4 proc. punktais padidėjo tarp jaunesnių nei 30 metų studentų, tačiau sumažėjo tarp 30 metų ir vyresnių studentų. 2024–2025 studijų metai taip pat yra vieninteliai, kurių metu didesnė dalis jaunesnių nei 30 metų studentų negu 30 metų ir vyresnių studentų nutraukė studijas pirmame kolegijos kurse, – ankstesniais metais vyresnių studentų dalis visada būdavo keliais proc. punktais didesnė.

49 pav. Pirmame kurse studijas kolegijoje nutraukusių I pakopos studijų studentų dalis pagal amžiaus grupę, 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m., proc.

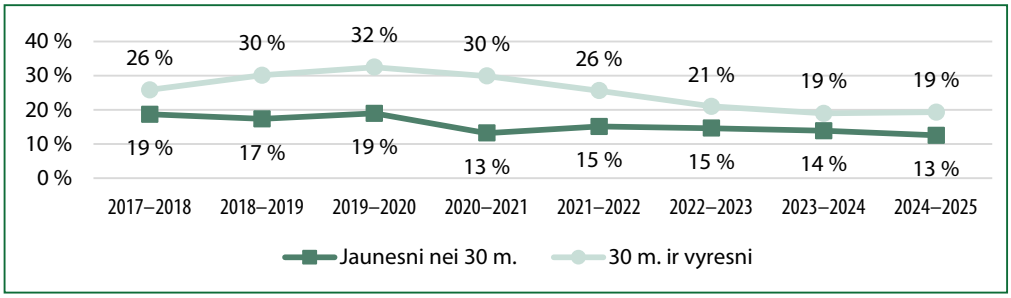

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Pirmame kurse studijas universitete nutraukusių I pakopos ir vientisųjų studijų studentų dalis 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m. laikotarpiu mažėjo – nuo 19 proc. tarp jaunesnių nei 30 metų studentų ir 26 proc. tarp 30 metų ir vyresnių studentų iki 13 proc. ir 19 proc. atitinkamai. Pirmame kurse studijas universitete nutraukusių vyresnių studentų mažėjimas nebuvo tolydus – iki 2019–2020 s. m. jų dalis padidėjo iki 32 proc., o vėlesniais metais sparčiai mažėjo.

Taip pat pažymėtina, jog 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m. laikotarpiu 30 metų ir vyresnių studentų, nutraukusių studijas pirmame universiteto kurse, dalis visada buvo didesnė nei jaunesnių negu 30 metų studentų. Šis skirtumas tarp amžiaus grupių buvo ypač pastebimas 2018–2019 s. m. – 2021–2022 s. m., kai jis sudarė daugiau kaip 10 proc. punktų. Visgi, 30 metų ir vyresni studentai sudaro nedidelę visų studentų dalį, tad bendra (visų amžiaus grupių) studijas pirmame kurse nutraukusių studentų dalis yra itin artima jaunesnių nei 30 metų studentų daliai.

50 pav. Pirmame kurse studijas universitete nutraukusių I pakopos ir vientisųjų studijų studentų dalis pagal amžiaus grupę, 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Analizuojant pirmame kurse studijas nutraukusių I pakopos ir vientisųjų studijų universitetų studentų dalis pagal krypčių grupes (kaip ir agreguotuose duomenyse), pastebimas mažėjimas. 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m. laikotarpiu ši dalis padidėjo tik žemės ūkio moksluose, tačiau šis padidėjimas sudaro vos 1 proc. punktą, tad reikšmingų tendencijų nerodo. Didžiausi sumažėjimai pastebimi fizinių (10 p. p.) ir matematikos (11 p. p.) mokslų, sporto (10 p. p.) ir visuomenės saugumo (11 p. p.) krypčių grupėse.

11 lentelė. Pirmame kurse studijas nutraukusių I pakopos ir vientisųjų studijų studentų dalys pagal krypčių grupes, 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m., proc.

Studijų krypčių grupė	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	Bendras pokytis, 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m.
Fiziniai mokslai	23 %	21 %	20 %	20 %	15 %	16 %	15 %	13 %	– 10 p. p.
Gyvybės mokslai	19 %	19 %	24 %	11 %	16 %	14 %	14 %	12 %	– 7 p. p.
Humanitariniai mokslai	20 %	20 %	22 %	22 %	26 %	24 %	23 %	19 %	– 1 p. p.
Informatikos mokslai	27 %	25 %	24 %	21 %	22 %	20 %	19 %	20 %	– 7 p. p.
Inžinerijos mokslai	25 %	24 %	20 %	21 %	22 %	21 %	17 %	18 %	– 7 p. p.
Matematikos mokslai	30 %	24 %	26 %	23 %	23 %	24 %	24 %	19 %	– 11 p. p.
Menai	15 %	12 %	15 %	10 %	12 %	10 %	10 %	11 %	– 4 p. p.
Socialiniai mokslai	18 %	16 %	21 %	14 %	16 %	15 %	13 %	14 %	– 4 p. p.
Sportas	23 %	27 %	19 %	21 %	17 %	16 %	15 %	13 %	– 10 p. p.
Sveikatos mokslai	13 %	14 %	12 %	11 %	13 %	12 %	10 %	9 %	– 4 p. p.
Technologijų mokslai	25 %	25 %	21 %	22 %	25 %	17 %	21 %	21 %	– 4 p. p.
Teisė	19 %	16 %	13 %	10 %	14 %	16 %	12 %	13 %	– 6 p. p.
Ugdymo mokslai	17 %	13 %	12 %	12 %	10 %	11 %	13 %	11 %	– 6 p. p.

Studijų krypčių grupė	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	Bendras pokytis, 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m.
Verslo ir viešoji vadyba	22 %	18 %	16 %	13 %	16 %	17 %	16 %	18 %	– 4 p. p.
Veterinarijos mokslai	18 %	18 %	17 %	17 %	16 %	14 %	14 %	11 %	– 7 p. p.
Visuomenės saugumas	28 %	17 %	5 %	24 %	18 %	21 %	10 %	17 %	– 11 p. p.
Žemės ūkio mokslai	18 %	27 %	21 %	19 %	17 %	18 %	13 %	19 %	1 p. p.

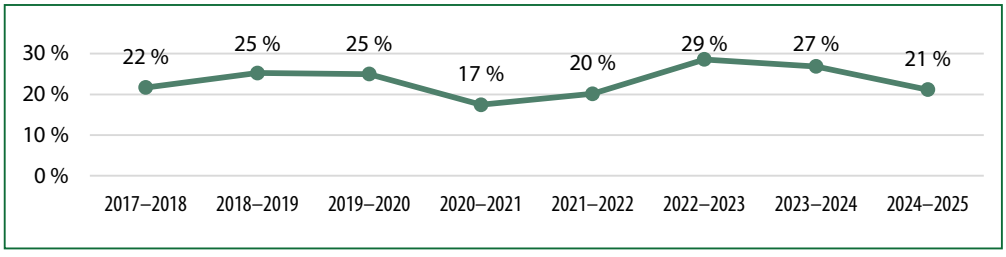
Duomenų šaltinis: ŠVIS

Vertinant visą laikotarpį, didžiausia pirmame kurse studijas nutraukusių studentų dalimi pasižymi humanitariniai, informatikos, inžinerijos, matematikos ir technologijų mokslai.

3.2.3. Pirmame kurse studijas nutraukusių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, turinčių socialinės dimensijos požymių, dalis

2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m. laikotarpiu studentai, turintys socialinės dimensijos požymių (turintys negalią, našlaičiai), dažniau nei kiti studentai nutraukdavo studijas pirmame kurse. Visais analizuojamais studijų metais (išskyrus 2020–2021 s. m.) bent 20 proc. šių studentų nutraukdavo studijas pirmaisiais metais. Šis rodiklis yra itin nepastovus (svyruoja tarp 17 proc. ir 29 proc.), tačiau nerodo jokios aiškios tendencijos – laikotarpio pradžioje rodiklis didėjo, 2020–2021 s. m. sumažėjo, tuomet didėjo iki 2022–2023 s. m. ir 2023–2024 s. m. – 2024–2025 s. m.

51 pav. Studentų, turinčių soc. dimensijos požymių, nutraukusių I pakopos ir vientisąsias studijas pirmame kurse, dalis, 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.2.4. Pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, priimtų pagal antrąją konkursinę eilę, studijų nutraukimas per pirmus metus

Per antrąją konkursinę eilę įstojusių studentų, nutraukusių studijas, dalį kol kas galima įvertinti tik 2024–2025 s. m. (antroji konkursinė eilė atsirado nuo 2024–2025 s. m.). Tarp šių studentų nutraukusiųjų studijas pirmame kurse dalis sudarė 13 proc. (32 asmenys) – tiek pat, kiek ir tarp visų universitetų studentų.

Vertinant pagal studentų, įstojusių per antrąją konkursinę eilę, socialinės dimensijos požymius, pirmame kurse studijas nutraukė 9 proc. įstojusiųjų, kuriems nustatyta globa; 14 proc. turinčiųjų negalią; 16 proc. gaunančiųjų ar turinčiųjų teisę gauti socialinę pašalpą; 10 proc. turėjusių bent 2 metus darbo patirties; 25 proc. bent po 2 metų karo tarnybos, tačiau būtina pažymėti, kad įstojusiųjų bent po 2 metų karo tarnybos buvo vos 8, tad dėl mažo studentų skaičiaus negalima daryti patikimų kiekybinių išvadų.

12 lentelė. Įstojusieji per antrąją konkursinę eilę, nutraukę studijas pirmame kurse, pagal socialinės dimensijos požymius; 2024–2025 s. m., asmenų skaičius ir proc.*

Požymis	Įstojusieji	Nutraukusieji	Nutraukusiųjų dalis
Globa	57	5	9 %
Neįgalumas	77	11	14 %
Socialinė pašalpa	37	6	16 %
Darbo sutartis	105	10	10 %
Karo tarnyba	8	2	25 %

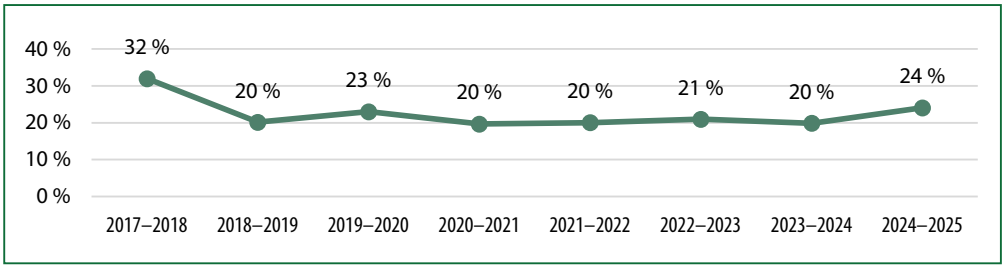
* Vienas studentas gali turėti daugiau nei vieną socialinės dimensijos požymį, tad lentelėje pateikiamų skaičių suma yra didesnė, nei tikrasis studijas nutraukusių studentų skaičius.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.2.5. Užsieniečių studentų, nutraukusių studijas per pirmus metus, dalis

2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m. laikotarpiu užsieniečiai studentai kiek dažniau nei vietiniai studentai nutraukdavo studijas pirmame kurse. Šių studentų, nutraukusių I pakopos studijas pirmame kurse, dalis didžiąją laikotarpio dalį buvo artima 20 proc. Išskirtini 2017–2018 s. m., 2019–2020 s. m. ir 2024–2025 s. m., kai šis rodiklis sudarė 32 proc., 23 proc. ir 24 proc. atitinkamai. Visgi, šie studijų metai (išskyrus 2017–2018 s. m.) yra santykinai artimi laikotarpio vidurkiui, tad galima teigti, jog šis rodiklis yra gana stabilus nuo 2018–2019 s. m. iki dabar.

52 pav. Užsieniečių, nutraukusių I pakopos ir vientisąsias studijas pirmame kurse, dalis, 2017–2018 s. m. – 2024–2025 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

4. ABSOLVENTŲ KARJEROS SĖKMINGUMAS

Šiame skyriuje pateikiama Lietuvos mokslo ir studijų įstaigas baigusių ir aukštojo mokslo kvalifikaciją įgijusių asmenų (absolventų) karjeros sėkmingumo ir įsidarbinimo apžvalga. Absolventų karjeros sėkmingumas yra vienas iš studijų veiklos pasiekimų vertinimo kriterijų (Mokslo ir studijų įstatymo 76 straipsnio 4 dalis), be to, atsižvelgiant į absolventų įsidarbinimo duomenis, paskirstomas valstybės finansavimas atitinkamais metais priimamiems studentams (priimamiems į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas) (Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 4 dalis).

Absolventų karjeros sėkmingumas ir įsidarbinimas (planuojant valstybės finansavimo paskirstymą priimamiems į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas studentams) matuojamas trimis rodikliais:

1. dirbančių samdomą ir (ar) savarankišką darbą absolventų dalis, procentais;
2. dirbančių aukštos kvalifikacijos reikalaujančius darbus absolventų dalis, procentais;
3. dirbančiųjų samdomą darbą vidutinės pajamos, eurais.

Visi šie trys rodikliai skaičiuojami studijų netęsiantiems absolventams, praėjus 12 mėn. po studijų baigimo. Toliau šiame skyriuje absolventų karjeros sėkmingumas ir įsidarbinimas bus apžvelgiami, taikant šiuos tris pirmiau pateiktus rodiklius, praplečiant analizuojamų absolventų aibę (įtraukiant antrosios pakopos, profesinių pedagogikos ir rezidentūros studijų, trečiosios pakopos programas), aprėpiant ilgesnį laikotarpį ir pridedant rodiklių skaidymą įvairiais analitiniais pjūviais.

4.1. Absolventų užimtumas

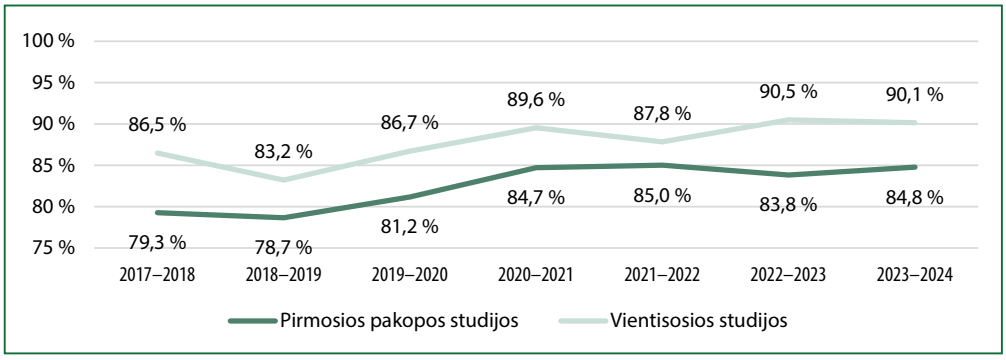
Dirbančiais absolventais laikomi pagal darbo sutartį ir (ar) savarankiškai dirbantys absolventai. Pateikiant absolventų įsidarbinimo duomenis, svarbu atsižvelgti į keletą veiksnių, be kurių nebūtų įmanoma tiksliai apskaičiuoti ir pateikti rodiklių:

1. Rodikliai skaičiuojami 12-tą mėnesį po studijų baigimo ir taikomi absolventams, kurie netęsia studijų, nes studijų tęsimas gali riboti galimybes dirbti, be to, surasti darbą po studijų užtrunka laiko.
2. Skaičiuojant dirbančių absolventų dalį, skaičiavimas atliekamas dirbančių absolventų skaičių dalinant iš turinčių dirbti absolventų skaičiaus, t. y. į rodiklio skaičiavimą neįtraukiami absolventai, turintys pateisinamą priežastį nedirbti: asmenys, esantys vaiko priežiūros atostogose; privalomosios pradinės karo tarnybos kariai; religinių bendruomenių dvasininkai; lietuviai ir užsieniečiai, išvykę iš Lietuvos; sportininkai, gaunantys valstybės stipendijas; asmenys, negalintys dirbti dėl neįgalumo, ir juos slaugantys asmenys.
3. Trumpųjų, I pakopos ir vientisųjų studijų absolventų įsidarbinimo duomenys pateikiami ir analizuojami atskirai nuo kitų pakopų absolventų įsidarbinimo duomenų dėl suteikiamos profesinės kvalifikacijos ir turimos darbo patirties skirtumų tarp šių grupių absolventų. Trumposios, pirmosios pakopos ir vientisosios studijos dažnai yra skirtos pirmajai asmens profesinei kvalifikacijai įgyti, į šių pakopų studijų programas dažniau stoja jaunesni, tik vidurinį išsilavinimą įgiję ir ilgalaikės darbo patirties neturintys asmenys.
4. Trumpųjų studijų absolventų duomenys šioje analizėje nepateikiami dėl labai mažos duomenų imties: trumpųjų studijų programos Lietuvoje pradėtos vykdyti tik nuo 2022 metų, todėl studijas baigusių ir po 12 mėn. dirbusių absolventų aibė naujausiais analizės metais buvo per maža (mažiau nei 10 absolventų).

4.1.1. Dirbančių absolventų dalis

Toliau pateikiama dirbančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų absolventų.

53 pav. Dirbančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal studijų baigimo metus ir pakopą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

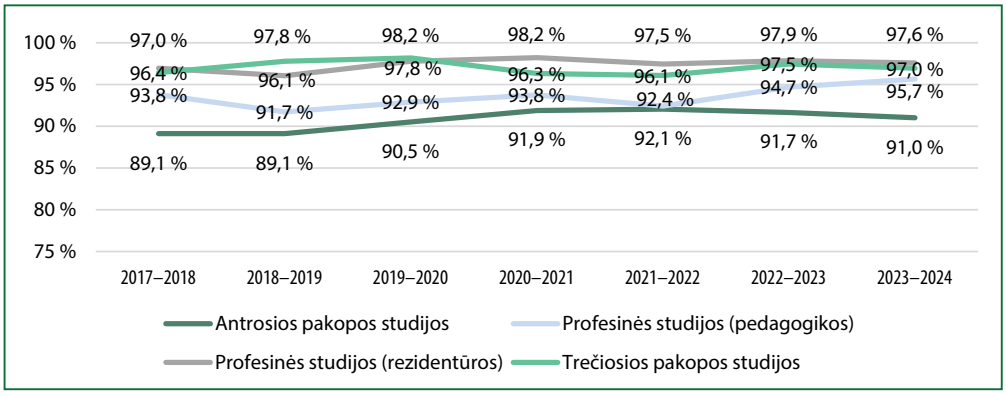
Duomenų šaltinis: ŠVIS

Visoms analizuojamoms pakopoms taikomi naujausi 2023–2024 studijų metų absolventų duomenys, t. y. šių studijų metų absolventai studijas galėjo baigti 2024 kalendoriniais metais, ir jų darbo statusas fiksuotas praėjus 12 mėn. po baigimo, t. y. 2025 m. (rengiant apžvalgą, 2025 metų įsidarbinimo duomenys buvo naujausi prieinami duomenys).

Visu analizės laikotarpiu didesnis procentinis absolventų įsidarbinimo rodiklis būdingas vientisųjų studijų absolventams. Vientisąsias studijas baigiančių absolventų skaičius yra gerokai mažesnis nei pirmosios pakopos studijų absolventų (2023–2024 s. m. pirmosios pakopos studijas baigė ir po metų studijų netęsė 11,8 tūkst., vientisąsias studijas baigė ir jų netęsė – 1,0 tūkst. absolventų), vientisosios studijos apima mažiau studijų krypčių grupių (6, palyginti su 17 studijų krypčių grupių I pakopos studijose). Kalbant apie abi pakopas, mažiausia įsidarbinimo rodiklio reikšmė fiksuota 2018–2019 s. m. absolventams, t. y. absolventams, baigusiems 2019 m., ir tiems, kurių darbo statusas tikrinamas 2020 m., – pirmaisiais COVID-19 pandemijos Lietuvoje metais. Būtent 2020 m. buvo fiksuotas nedarbo lygio Lietuvoje padidėjimas: jis siekė 8,5 proc. ir buvo didžiausias per paskutinius 10 metų. Jaunimo nedarbas (15–29 metų amžiaus grupėje) 2020 m. siekė net 13,4 proc.[13]

Dirbančių antrosios pakopos absolventų dalis analizės laikotarpiu buvo mažesnė už trečiosios pakopos ar profesinių studijų absolventų rodiklių reikšmes. Priešingai nei pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų absolventams, tik pedagogikos profesinių studijų 2018–2019 s. m. absolventams fiksuotas įsidarbinimo rodiklio reikšmių mažėjimas (įsidarbinimas 2020 m.).

54 pav. Dirbančių antrosios pakopos, trečiosios pakopos ir profesinių studijų absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal studijų baigimo metus ir pakopą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

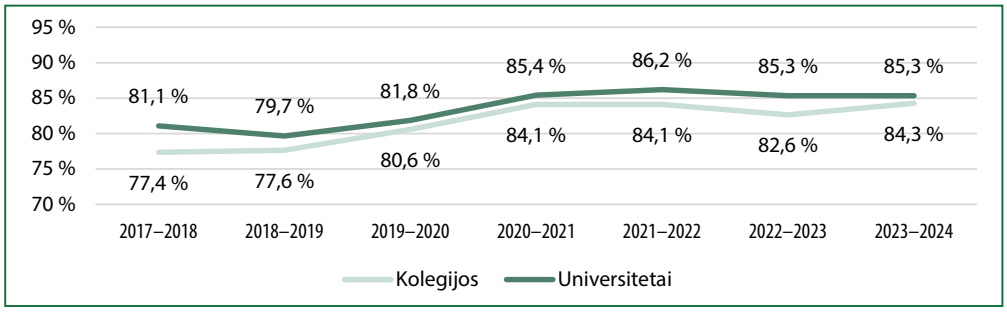
[13] Oficialiosios statistikos portalas, prieiga per internetą: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=-8c780b83-6704-4c85-b97b-ca889ab204b6

Dirbančių II pakopos, III pakopos ir profesinių studijų absolventų rodiklių reikšmių kitimo tendencija – nepastovi, svyruojanti 3 proc. punktų intervale. Paskutiniais analizės metais (2023–2024 s. m.) visų šių pakopų absolventų įsidarbinimas viršijo 90 proc.

Toliau šiame poskyryje detaliau analizuojami pirmosios pakopos absolventų įsidarbinimo duomenys.

Nors paskutinius 4 metus pirmosios pakopos absolventų įsidarbinimo rodiklio reikšmės buvo gana stabilios, išlieka didelių skirtumų, lyginant rodiklio reikšmes tarp skirtingų studijų krypčių grupių, taip pat tarp kolegijų ir universitetų absolventų. Įsidarbinimo rodiklio skirtumas tarp 2023–2024 s. m. I pakopos kolegijų ir universitetų absolventų sudarė 1,0 proc. punktą – kolegijų absolventų įsidarbinimo rodiklis siekė 84,3 proc., universitetų – 85,3 proc. Šis absolventų įsidarbinimo rodiklis pagal baigtos aukštosios mokyklos tipą analizės laikotarpiu svyravo, ir, nors universitetų absolventai kiekvienais metais išlaikė didesnę rodiklio reikšmę nei kolegijų absolventai, skirtumas tarp rodiklio reikšmių mažėjo.

55 pav. Dirbančių pirmosios pakopos absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal studijų baigimo metus ir baigtos aukštosios mokyklos tipą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Tikslesnę skirtingų studijų krypčių grupių absolventų įsidarbinimo situaciją galima matyti analizuojant ne vienos, bet paskutinių trijų absolventų kartų (2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m.) įsidarbinimo rodiklį (taip pašalinami vienų metų duomenų svyravimai).

Lyginant trejų metų (2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m.) pirmosios pakopos absolventų įsidarbinimą pagal aukštosios mokyklos tipą (kolegija ar universitetas) ir studijų krypčių grupę, mažiausia rodiklio reikšmė buvo fiksuota kolegijų technologijų mokslų studijų krypčių grupės absolventams – 71,7 proc., o didžiausia rodiklio reikšmė fiksuota universitetų visuomenės saugumo krypčių grupės absolventams – 98,5 proc. Taigi įsidarbinimo skirtumas tarp šių pirmosios pakopos absolventų grupių siekė beveik 27 proc. punktus. Visuomenės saugumas apima karių rengimą ir

įdarbinimą valstybės sektoriuje, tačiau didelėmis įsidarbinimo rodiklio reikšmėmis pasižymėjo ir kitos studijų krypčių grupės: universitetų sveikatos mokslų studijų krypčių grupė – 90,8 proc., universitetų ugdymo mokslų studijų krypčių grupė – 90,9 proc.

13 lentelė. Dirbančių pirmosios pakopos absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal baigtos aukštosios mokyklos tipą ir studijų krypčių grupę; trejų metų absolventai, 2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

Studijų krypčių grupė	Kolegija	Universitetas
Fiziniai mokslai	100 %*	79,0 %
Humanitariniai mokslai	74,5 %	81,4 %
Informatikos mokslai	80,5 %	87,1 %
Inžinerijos mokslai	83,2 %	86,5 %
Menai	77,1 %	82,6 %
Socialiniai mokslai	83,4 %	85,2 %
Sveikatos mokslai	86,8 %	90,8 %
Technologijų mokslai	71,6 %	86,9 %
Teisė	87,9 %	87,7 %
Ugdymo mokslai	90,0 %	90,9 %
Verslo ir viešoji vadyba	82,3 %	85,7 %
Veterinarijos mokslai	88,4 %	–
Žemės ūkio mokslai	83,3 %	81,0 %
Gyvybės mokslai	–	80,8 %
Matematikos mokslai	–	84,6 %
Sportas	–	81,9 %
Visuomenės saugumas	–	98,5 %*

* Mažas (mažiau nei 100) baigusių absolventų skaičius šiose grupėse per 3 analizės metus.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

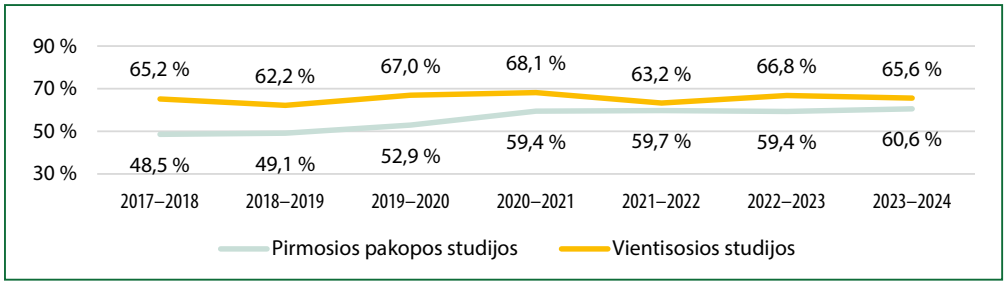
Neįtraukiant į palyginimą dviejų mažiausių studijų krypčių grupių (kolegijų fizinių mokslų ir universitetų visuomenės saugumo), kurias per 3 metus baigė mažiau nei po 100 absolventų, didžiausias įsidarbinimo rodiklis 2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m. absolventams fiksuotas universitetų ugdymo mokslų (90,9 proc.), universitetų sveikatos mokslų (90,8 proc.) ir kolegijų ugdymo mokslų (90,0 proc.) studijų krypčių grupėse. Mažiausia rodiklio reikšmė – kolegijų technologijų mokslų (71,6 proc.), kolegijų humanitarinių mokslų (74,5 proc.) ir kolegijų menų (77,1 proc.) studijų krypčių grupėse. Dviejose studijų krypčių grupėse – teisės ir žemės ūkio mokslų – kolegijų absolventų įsidarbinimo rodiklio reikšmės buvo didesnės už universitetų absolventų reikšmes.

4.1.2. Absolventų įsidarbinimas dirbti aukštos kvalifikacijos reikalaujančius darbus

Antrasis absolventų karjeros sėkmingumą rodantis rodiklis (planuojant valstybės finansavimo paskirstymą priimamiems į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas studentams) **yra dirbančių aukštos kvalifikacijos reikalaujančius darbus absolventų dalis (procentais)**. Šiuo rodikliu skaičiuojama, kokia dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų (praėjus 12 mėn. po studijų baigimo ir netęsiant studijų) dirbo aukštos kvalifikacijos darbus. Atliekant šiuos skaičiavimus, dirbančiais aukštos kvalifikacijos darbus laikomi:

1. universitetų absolventai, dirbantys pagal profesijas, patenkančias į Lietuvos profesijų klasifikatoriaus (toliau – LPK) 0–2 pagrindines grupes („Ginkluotųjų pajėgų profesijos“, „Vadovai“, „Specialistai“);
2. kolegijų absolventai, dirbantys pagal profesijas, patenkančias į LPK 0–3 pagrindines grupes („Ginkluotųjų pajėgų profesijos“, „Vadovai“, „Specialistai“, „Technikai ir jaunesnieji specialistai“);
3. universitetų ir kolegijų absolventai, dirbantys savarankišką darbą (kalbant apie savarankišką darbą, nėra tiksliai apibrėžtų reikalingų kompetencijų darbui atlikti).

56 pav. Dirbančių aukštos kvalifikacijos darbą pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal studijų baigimo metus ir pakopą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

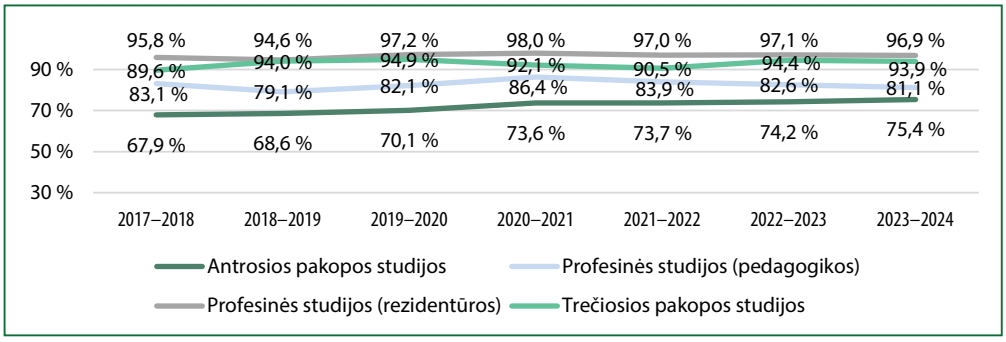

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Kaip ir dirbančių absolventų rodiklio atveju, didesnė vientisųjų studijų absolventų dalis dirbo aukštos kvalifikacijos darbą, palyginti su pirmosios pakopos absolventais, ir ši tendencija išliko visą analizės laikotarpį (nuo 2017–2018 iki 2023–2024 s. m.). Tačiau vientisųjų studijų absolventų rodiklio reikšmės per analizės laikotarpį svyravo apie 65 proc., o pirmosios pakopos studijų absolventų rodiklis stabiliai augo ir per 6 metus padidėjo net 12,1 proc. punkto.

Tarp kitų studijų pakopų, didžiausia dirbančių aukštos kvalifikacijos darbus absolventų dalis buvo rezidentūros profesinėse studijose ir trečiosios pakopos studijose. Šių pakopų absolventų įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus rodiklis viršijo 90 proc.

57 pav. Dirbančių aukštos kvalifikacijos darbą antrosios pakopos, trečiosios pakopos ir profesinių studijų absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal studijų baigimo metus ir pakopą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

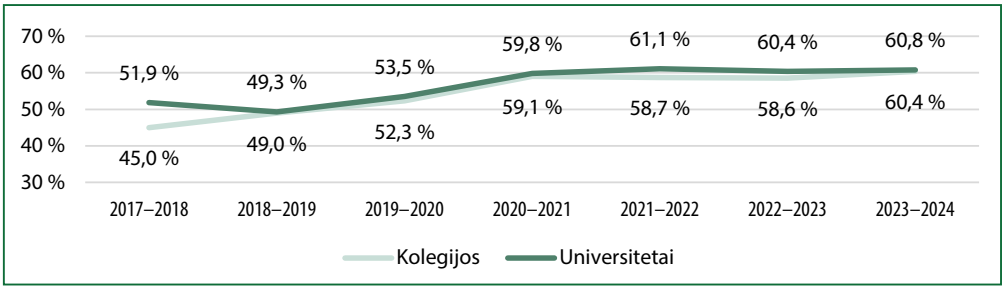
Duomenų šaltinis: ŠVIS

Dirbančių aukštos kvalifikacijos darbą pedagogikos profesinių studijų absolventų dalis viršijo 80 proc. ir buvo reikšmingai didesnė nei antrosios pakopos studijų absolventų dalis tuo pačiu analizės laikotarpiu (2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m. absolventai).

Toliau šiame poskyryje detaliau analizuojami pirmosios pakopos absolventų įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus duomenys.

Spartų pirmosios pakopos absolventų įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus rodiklio augimą 2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m. lėmė tiek kolegijų, tiek universitetų absolventų rodiklio reikšmės augimas.

58 pav. Dirbančių aukštos kvalifikacijos darbą pirmosios pakopos absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal studijų baigimo metus ir baigtos aukštosios mokyklos tipą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Nors, skaičiuojant aukštos kvalifikacijos įsidarbinimo rodiklį, kolegijų absolventams taikoma platesnė profesijų imtis (pridedant LPK 3 pagrindinės grupės „Technikai ir jaunesnieji specialistai“ profesijas), kolegijų ir universitetų absolventų rodiklių reikšmės buvo gana panašios, per analizės laikotarpį augo pagal panašią tendenciją, ir 2023–2024 s. m. absolventų rodiklių reikšmės skyrėsi vos 0,4 proc. punkto.

Analizuojant skirtingų studijų krypčių grupių absolventų įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus situaciją, galima matyti reikšmingų skirtumų tarp skirtingų studijų krypčių absolventų.

14 lentelė. Dirbančių aukštos kvalifikacijos darbą pirmosios pakopos absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal baigtos aukštosios mokyklos tipą ir studijų krypčių grupę; trejų metų absolventai, 2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m., proc.

Studijų krypčių grupė	Kolegija	Universitetas
Fiziniai mokslai	100,0 %*	52,4 %
Humanitariniai mokslai	46,7 %	48,9 %
Informatikos mokslai	64,4 %	75,8 %
Inžinerijos mokslai	49,7 %	57,7 %
Menai	56,5 %	68,8 %
Socialiniai mokslai	61,5 %	59,1 %
Sveikatos mokslai	68,3 %	70,6 %
Technologijų mokslai	38,4 %	47,0 %
Teisė	58,2 %	32,3 %
Ugdymo mokslai	70,3 %	74,1 %
Verslo ir viešoji vadyba	55,7 %	58,3 %
Veterinarijos mokslai	64,5 %	–
Žemės ūkio mokslai	50,0 %	51,9 %
Gyvybės mokslai	–	51,1 %
Matematikos mokslai	–	67,1 %
Sportas	–	59,6 %
Visuomenės saugumas	–	31,3 %*

* Mažas (mažiau nei 100) baigusių absolventų skaičius šiose grupėse per 3 analizės metus.

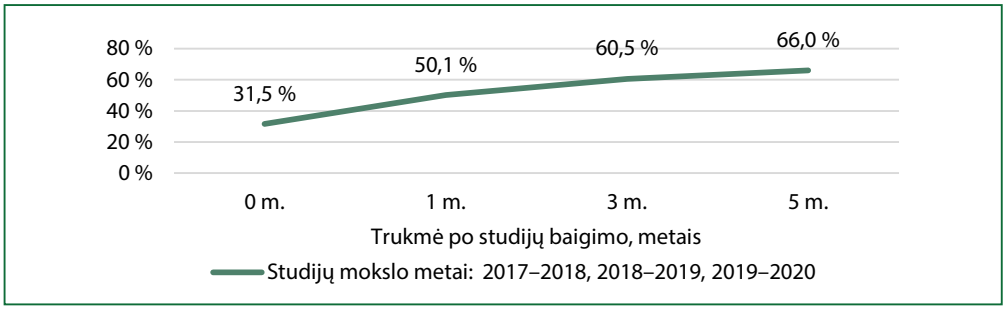
Duomenų šaltinis: ŠVIS

Priešingai nei absolventų įsidarbinimo rodiklis, kurio reikšmės pagal studijų krypčių grupes ir AM tipą svyravo gana nedaug (nuo 75 proc. iki 91 proc.), dirbančiųjų aukštos kvalifikacijos darbus dalis pagal studijų krypčių grupes ir AM tipą skyrėsi ypač stipriai: nuo 32 proc. iki 76 proc. (neįtraukiant mažiau nei 100 absolventų per 3 metus paruošusių studijų krypčių grupių pagal AM tipą). Daugumos studijų krypčių grupių universitetų absolventai pasiekė aukštesnes rodiklio reikšmes, tačiau tei-

sės studijų krypčių grupėje fiksuota ypač maža (32,3 proc.) universitetų absolventų rodiklio reikšmė, palyginti su kolegijų absolventais (58,2 proc.). Tarp galimų priežasčių yra ta, kad teisės absolventai universitetuose rengiami pagal pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, o lentelėje pateikiami tik pirmosios pakopos absolventai. To paties laikotarpio (2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m.) absolventų, baigusių teisės studijų krypčių grupės universitetines vientisąsias studijas, įsidarbinusių dirbti aukštos kvalifikacijos darbus, dalis buvo 64,1 proc., t. y. didesnė už atitinkamą kolegijų pirmosios pakopos teisės krypčių grupės absolventų rodiklį. Taip pat rodiklio reikšmei įtakos gali turėti tai, kad kalbant apie universitetinių studijų absolventus, LPK trečiosios pagrindinės grupės profesijos nepriskiriamos aukštai kvalifikacijai, o į šią pagrindinę profesijų grupę patenka teisės srities darbuotojų (teisėjų, advokatų, prokurorų, teisininkų, antstolių, notarų) padėjėjai.

Analizuojant įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus rodiklį, 12 mėn. laikotarpis po studijų baigimo gali būti per trumpas, norint tiksliai įvertinti, kokia absolventų dalis įsidarbina dirbti aukštos kvalifikacijos darbus. Todėl, sumažinus absolventų imtį ir į ją neįtraukiant naujausių studijų metų absolventų, galima analizuoti seniau studijas baigusių absolventų įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus rodiklį, jį skaičiuojant skirtingiems laikotarpiams po studijų baigimo. Toliau grafike pateikiamos trejų metų (2017–2018 s. m. – 2019–2020 s. m.) absolventų įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus rodiklio reikšmės, pagal tai, kiek laiko praėjo po studijų baigimo (nuo 0 iki 5 metų).

59 pav. Dirbančių aukštos kvalifikacijos darbą pirmosios pakopos absolventų dalis nuo visų turėjusių dirbti absolventų, pagal trukmę po studijų baigimo; trejų metų absolventai, 2017–2018 s. m. – 2019–2020 s. m., proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

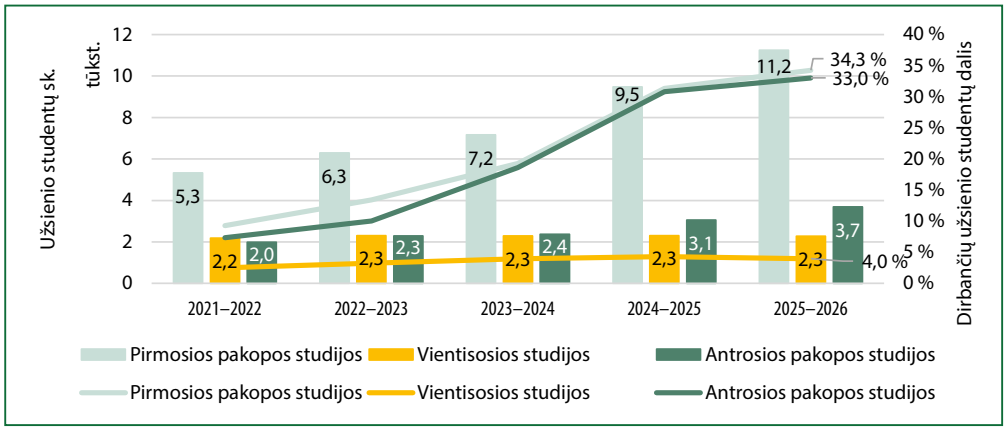
Kaip rodo rodiklio tendencija analizės laikotarpiu, kuo daugiau laiko praeina nuo I pakopos studijų baigimo, tuo didesnė dalis absolventų įsidarbina dirbti aukštos kvalifikacijos darbus. Baigdami studijas (0 metų po baigimo) aukštos kvalifikacijos darbus dirbo mažiau nei trečdalis (31,5 proc.) turėjusių dirbti absolventų, o po studijų baigimo praėjus 5 metams, tokių absolventų jau buvo beveik du treč-

daliai (66,0 proc.). Taip pat šios absolventų grupės analizė rodo, kad bėgant laikui po studijų baigimo, įsidarbinusių dirbti aukštos kvalifikacijos darbus absolventų dalis auga vis lėčiau, t. y. rodiklio reikšmė per pirmuosius metus apytiksliai auga 19 proc. punktų, per kitus 2 metus dar 10 proc. punktų, o per tolesnius 2 metus – jau tik 5 proc. punktais.

4.1.3. Užsieniečių studentų ir absolventų įsidarbinimas

Dėl kitokių įsidarbinimo ir karjeros tęsimo Lietuvoje tendencijų atskirai pateikiama užsienio šalių piliečių (užsieniečių), studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose, įsidarbinimo Lietuvoje statistika. Lietuvoje dirbantys užsienio šalių piliečiai privalo turėti asmens identifikavimo kodą: lietuvišką asmens kodą arba interesų Lietuvoje turinčio užsieniečio kodą. Asmens identifikavimo kodas yra būtinas duomuo, susiejant asmens studijų ir darbo informaciją Lietuvoje, todėl tais atvejais, kai užsienio šalies pilietis asmens identifikavimo kodą Lietuvoje įgijo jau baigęs studijas (pvz., studijuodamas Lietuvoje nedirbo), nėra galimybių nustatyti, ar jis, baigęs studijas, toliau gyvena ir dirba Lietuvoje. Atsižvelgiant į tai, kad dalis užsienio piliečių į Lietuvą atvyksta įgyti aukštojo išsilavinimo ir po to Lietuvoje gyventi nelieka, užsieniečių studentų įsidarbinimą tikslinga stebėti dar jiems studijuojant. Kadangi profesinės ir trečiosios pakopos studijos dažnai yra susietos su darbo santykiais ir neparodo studento pasirinkimo dirbti studijų metu, toliau pateikiama tik pirmosios, antrosios pakopų ir vientisųjų studijų statistika.

60 pav. Užsieniečių studentų skaičius Lietuvos AM (stulpelinė diagrama, kairioji ašis) ir dirbančių samdomą ir (ar) savarankišką darbą užsieniečių studentų dalis (linijinis grafikas, dešinioji ašis), pagal studijų pakopą, 2021–2022 s. m. – 2025–2026 s. m.*

* 2025–2026 s. m. preliminarūs duomenys. Studentų, besimokiusių bent vieną dieną per studijų metus, skaičius.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

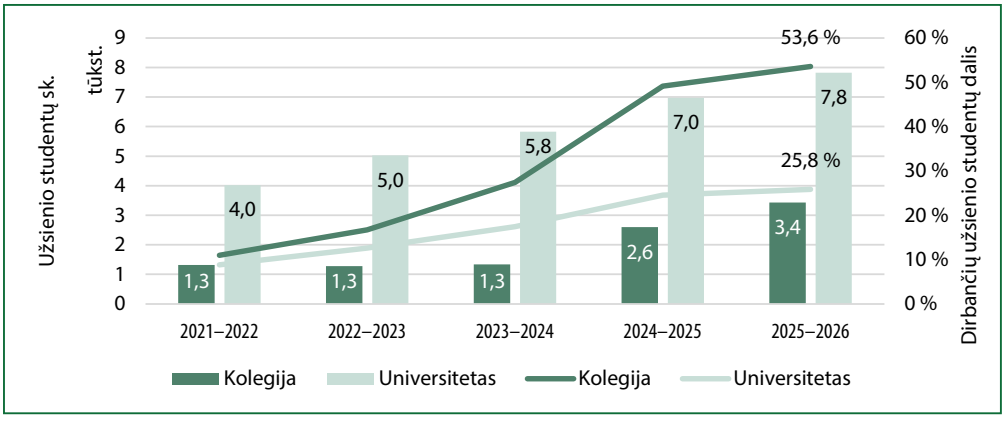
Per paskutinius penkerius studijų metus daugiau nei dvigubai išaugo užsieniečių studentų, studijuojančių pirmosios ir antrosios pakopų Lietuvos AM studijų programose, skaičius, ir dar stipriau augo dirbančių užsieniečių studentų dalis šiose pakopose:

- dirbančių pirmosios pakopos užsieniečių studentų dalis 2021–2022 s. m. – 9,3 proc., 2025–2026 s. m. – 34,3 proc.;
- dirbančių antrosios pakopos užsieniečių studentų dalis 2021–2022 s. m. – 7,3 proc., 2025–2026 s. m. – 33,0 proc.

Taigi, augant tiek studijuojančių užsieniečių skaičiui, tiek dirbančiųjų daliai, dirbančių pirmosios pakopos užsieniečių studentų skaičius per paskutinius 5 studijų metus padidėjo 7,8 karto – nuo 0,5 tūkst. dirbančių užsieniečių studentų 2021–2022 s. m. iki 3,9 tūkst. 2025–2026 s. m. Antrosios pakopos studijose tokių dirbančių užsieniečių skaičius padidėjo 8,4 karto (nuo 0,15 tūkst. iki 1,2 tūkst.). Vientisosiose studijose per paskutinius 5 studijų metus studijuojančių užsieniečių skaičius beveik nepasikeitė, o dirbančiųjų dalis, nors ir didėjo, tačiau išliko santykinai maža (2021–2022 s. m. – 2,5 proc., 2025–2026 s. m. – 4,0 proc.).

Detaliau analizuojant dirbančių pirmosios pakopos užsieniečių studentų duomenis, pastebimi reikšmingi skirtumai tarp kolegijų ir universitetų studentų.

61 pav. Pirmosios pakopos studijose studijuojančių užsieniečių skaičius Lietuvos AM (stulpelinė diagrama, kairioji ašis) ir dirbančių samdomą ir (ar) savarankišką darbą užsieniečių studentų dalis (linijinis grafikas, dešinioji ašis), pagal AM tipą, 2021–2022 s. m. – 2025–2026 s. m.*

* 2025–2026 s. m. preliminarūs duomenys. Studentų, besimokiusių bent vieną dieną per studijų metus, skaičius.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

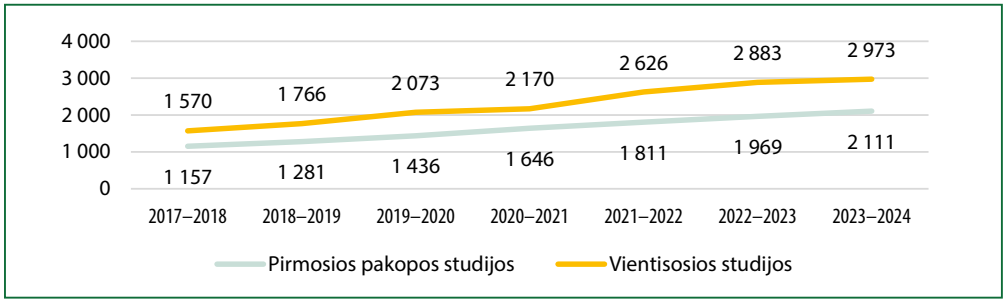
Užsieniečių studentų, besimokančių pirmosios pakopos studijose, skaičius per paskutinius 5 studijų metus reikšmingai augo tiek universitetuose, tiek kolegijose, tačiau dirbančių užsieniečių studentų dalis kito skirtingu greičiu. Kolegijose

studijuojančių ir dirbančių užsieniečių dalis per paskutinius 5 studijų metus padidėjo nuo 11,0 proc. iki 53,6 proc., o tai lėmė ir reikšmingą dirbančių užsieniečių kolegijų studentų skaičiaus augimą: nuo 0,15 tūkst. 2021–2022 s. m. iki 1,8 tūkst. 2025–2026 s. m. Tokį skaičiaus augimą daugiausia lėmė savarankiškai dirbantys užsieniečiai kolegijų studentai, t. y. 2021–2022 s. m. savarankiškai dirbo 4,8 proc. užsieniečių kolegijų studentų, o 2025–2026 s. m. ši dalis jau siekė 43,5 proc. (neatskiriant, ar jie dirbo tik savarankiškai, ar tais pačiais metais dirbo ir savarankiškai, ir samdomą darbą). Atitinkamai, tarp universitetų pirmosios pakopos užsieniečių studentų dirbančiųjų savarankiškai dalis padidėjo nuo 3,6 proc. 2021–2022 s. m. iki 15,4 proc. 2025–2026 s. m.

4.2. Absolventų pajamos

Šiame poskyryje pateikiamos absolventų, dirbančių samdomą darbą, vidutinės darbo užmokesčio (toliau – DU) pajamos, eurais. Pateikiamos samdomą darbą dirbančių ir studijų netęsiančių absolventų DU pajamos neatskaičius mokesčių, 12-tą mėnesį po studijų baigimo. Jei absolventas dirbo pagal kelias darbo sutartis, visų darbo sutarčių DU pajamos sumuojamos. Dėl veiklos ir pajamų apskaitos skirtumų į skaičiavimą neįtraukiamos savarankiško darbo pajamos.

62 pav. Dirbančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų absolventų vidutinės DU pajamos, pagal studijų baigimo metus ir pakopą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., Eur per mėn.

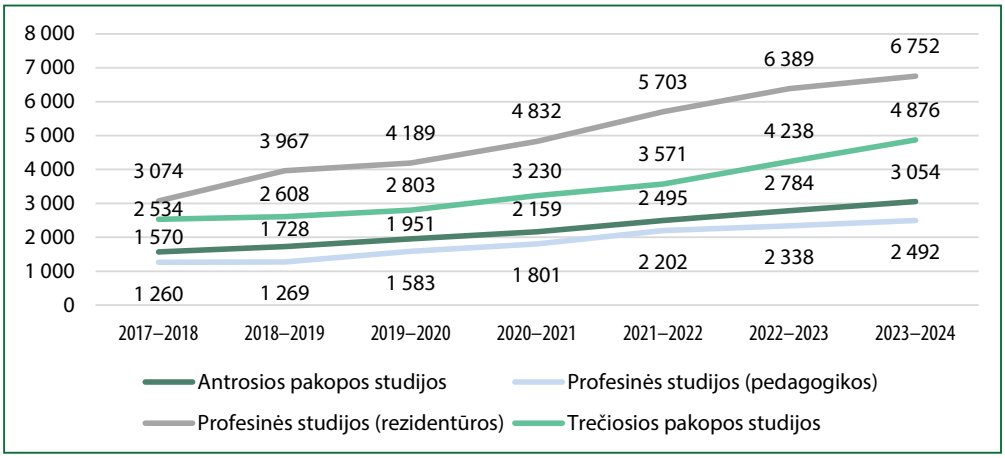

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Visų pakopų absolventų (baigusių studijas 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m. ir jų netęsiančių) vidutinės darbo užmokesčio pajamos 12-tą mėn. po studijų baigimo stabiliai augo. Nė vienos iš pakopų absolventų vidutinis darbo užmokestis nepralenkė kitos pakopos, t. y. pakopų išsidėstymas pagal vidutinį darbo užmokestį 2023–2024 s. m. absolventams išliko toks pat, kaip ir 2017–2018 s. m. absolventams. Išskirti galima profesinių pedagogikos studijų absolventus, kurių vidutinės DU pa-

jamos buvo didesnės tik už pirmosios pakopos absolventų vidutines DU pajamas, o lyginant profesinių pedagogikos studijų absolventų įsidarbinimo ir aukštos kvalifikacijos darbo rodiklius, pedagogikos profesinės studijos išsiskyrė aukštomis rodiklių reikšmėmis (aukštesnės rodiklių reikšmės fiksuotos tik trečiosios pakopos ir rezidentūros absolventams).

63 pav. Dirbančių antrosios, trečiosios pakopų ir profesinių studijų absolventų vidutinės DU pajamos, pagal studijų baigimo metus ir pakopą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., Eur per mėn.

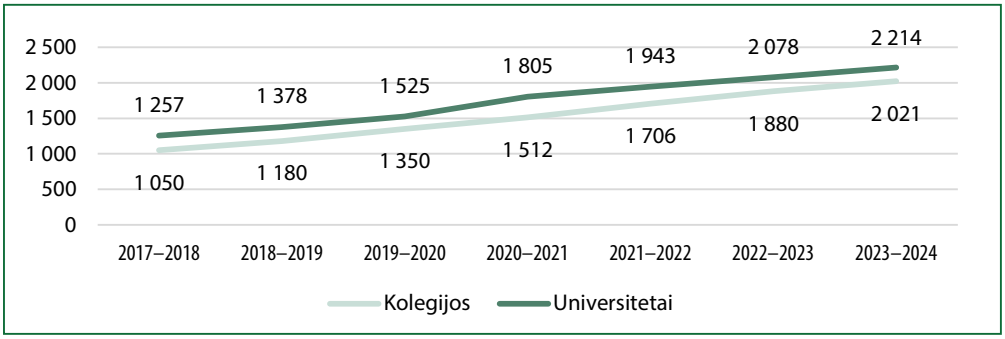

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Nors skirtingų pakopų absolventų vidutinės DU pajamos augo stabiliai, tačiau nevienodu tempu. Per analizės laikotarpį (absolventai, baigę studijas 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m.) mažiausiai paaugo pirmosios pakopos absolventų DU pajamos – 82,4 proc. (arba vidutiniškai 13,7 proc. per metus), daugiausia – rezidentūros absolventų – 119,6 proc. (arba vidutiniškai 19,9 proc. per metus). Palyginti su visų šalies darbuotojų vidutinio DU augimu, šis rodiklis 2019–2025 m. paaugo 85,9 proc. (arba vidutiniškai 14,3 proc. per metus)[14]. Toliau detaliau apžvelgiami didžiausios absolventų skaičiumi grupės – pirmosios pakopos absolventų – vidutinių DU pajamų duomenys.

[14] Vidutinio darbo užmokesčio statistika: šalies ūkis su individualiosiomis įmonėmis. Oficialiosios statistikos portalas, prieiga per internetą: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=26faebb1-13f5-45df-8681-1255a3595813

64 pav. Dirbančių pirmosios pakopos studijų absolventų vidutinės DU pajamos, pagal studijų baigimo metus ir AM tipą; 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m., Eur per mėn.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Kolegijų pirmosios pakopos studijų absolventų vidutinės DU pajamos buvo mažesnės už universitetų pirmosios pakopos absolventų vidutines DU pajamas; panašus atotrūkis (apie 200 Eur) tarp šių grupių absolventų išliko visą analizės laikotarpį (absolventai, baigę studijas 2017–2018 s. m. – 2023–2024 s. m.).

Didesni vidutinių DU pajamų skirtumai pastebimi, lyginant duomenis pagal AM tipą ir studijų krypčių grupę. Siekiant sumažinti vienų metų svyravimų įtaką, skaičiuojamos vidutinės trejų metų absolventų DU pajamos, praėjus 12 mėn. nuo studijų baigimo.

15 lentelė. Dirbančių pirmosios pakopos absolventų vidutinės DU pajamos, pagal baigtos aukštosios mokyklos tipą ir studijų krypčių grupę; trejų metų absolventai, 2021–2022 s. m. – 2023–2024 s. m., Eur

Studijų krypčių grupė	Kolegija	Universitetas
Fiziniai mokslai	2 073*	1 845
Humanitariniai mokslai	1 654	1 771
Informatikos mokslai	2 078	2 613
Inžinerijos mokslai	2 060	2 203
Menai	1 385	1 417
Socialiniai mokslai	1 676	1 934
Sveikatos mokslai	1 920	2 221
Technologijų mokslai	1 686	2 001
Teisė	1 709	1 876
Ugdymo mokslai	1 972	1 948
Verslo ir viešoji vadyba	1 821	2 194
Veterinarijos mokslai	1 465	–

Studijų krypčių grupė	Kolegija	Universitetas
Žemės ūkio mokslai	1 627	1 696
Gyvybės mokslai	–	1 831
Matematikos mokslai	–	2 412
Sportas	–	1 599
Visuomenės saugumas	–	2 084*

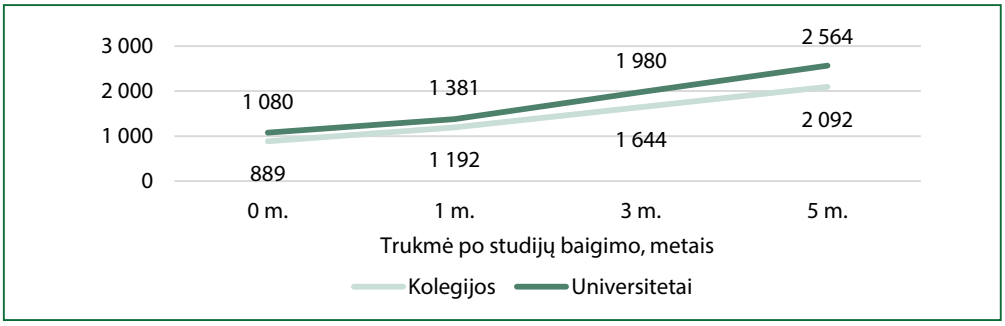
* Mažas (mažiau nei 100) baigusių absolventų skaičius šiose grupėse per 3 analizės metus.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Didžiausiomis vidutinėmis DU pajamomis (neįtraukiant mažiau nei 100 absolventų per 3 metus paruošusių studijų krypčių grupių pagal AM tipą) tarp pirmosios pakopos absolventų išsiskyrė universitetų informatikos mokslų (2 613 Eur), universitetų matematikos mokslų (2 412 Eur) ir universitetų sveikatos mokslų (2 221 Eur) studijų krypčių grupės. Didžiausios DU pajamos tarp kolegijų absolventų fiksuotos informatikos mokslų (2 078 Eur), inžinerijos mokslų (2 060 Eur) ir ugdymo mokslų (1 972 Eur) studijų krypčių grupėse. Be to, ugdymo mokslai buvo vienintelė studijų krypčių grupė, kurioje kolegijų absolventų vidutinės DU pajamos (analizės laikotarpiu) buvo didesnės už tos pačios studijų krypčių grupės universitetų absolventų pajamas. Mažiausios DU pajamos fiksuotos kolegijų menų (1 385 Eur) ir universitetų menų (1 417 Eur) studijų krypčių grupėse, tačiau dėl meno veiklos savarankiškumo dalis menų studijas baigusių absolventų, tikėtina, pajamas galėjo gauti ir vykdydami savarankišką veiklą, kurios pajamos į DU pajamų skaičiavimą neįtraukiamos.

Tikėtina, kad praėjus ilgesniam laikui po studijų baigimo, absolventų DU pajamos, kaip ir įsidarbinimo dirbti aukštos kvalifikacijos darbus rodiklis, didėja.

65 pav. Dirbančių pirmosios pakopos absolventų vidutinės DU pajamos, pagal baigtos aukštosios mokyklos tipą, trukmę po studijų baigimo; trejų metų absolventai, 2017–2018 s. m. – 2019–2020 s. m., Eur

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Analizės laikotarpiu (absolventai, baigę studijas 2017–2018 s. m. – 2019–2020 s. m.) pirmosios pakopos studijų universitetų absolventų vidutinės DU pajamos buvo didesnės už kolegijų absolventų, nepriklausomai nuo to, ar situacija buvo stebima studijų baigimo metu, praėjus 1 metams, 3 metams ar 5 metams. Per 5 metus nuo studijų baigimo tiek kolegijų, tiek universitetų pirmosios pakopos studijų absolventų pajamos padidėjo daugiau nei 2 kartus (135–137 proc.). Didžiausias augimo šuolis pastebimas tarp pirmųjų ir trečiųjų metų po studijų baigimo (kolegijų absolventams + 38 proc., universitetų absolventams + 43 proc.).